

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики

19 лютого 2024 року

Веде засідання голова Комітету МАСЛОВ Д.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю, колеги. У нас відеозапис вже включений, давайте будемо пробувати починати засідання комітету.

Повідомляю, що у відповідь на пропозицію провести засідання комітету в режимі відеоконференції надійшла згода більше половини членів комітету, отже, можемо проводити засідання у відповідності до Закону "Про комітети Верховної Ради України".

Так, давайте кворум встановимо. Я бачу, що колеги ще підключаються, але, можливо, вже кворум є.

Бабій. Бабій!

БАБІЙ Р.В. Перепрошую, це явка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Явка, явка.

БАБІЙ Р.В. Я присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу.

Божик.

БОЖИК В.І. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас. Ватрас!

ВАТРАС В.А. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Тута.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько. Гунько!

Демченко. Демченко!

Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур. Калаур. Калаур!

Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Князевич присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров.

МАКАРОВ О.А. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – є.

Німченко. Німченко!

НІМЧЕНКО В.І. Я включуся, пізніше включусь, нема зв'язку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, бачу. Да, да, але ви присутній.

НІМЧЕНКО В.І. Да, да. Нема зв'язку, я є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чую, чую. Дякую.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш. Павліш!

Пузанов. Пузанов!

Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. На місці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. На місці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Рахуємо. 14 членів комітету присутні, кворум є. Отже, можемо починати засідання.

Пропоную... повідомляю, що проект порядку денного було розіслано народним депутатам завчасно.

НІМЧЕНКО В.І. І Німченко присутній.

ПАВЛІШ П.В. Павліш приутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, да, да, ми чули. Павліш...

КАЛАУР І.Р. І Калаур присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так само Павліш присутній, так само Калаур Іван Романович присутній.

Все. Пропоную перейти до прийняття порядку денного за основу.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній Демченко.

Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Князевич – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров. Макаров!

Маслов – за.

Німченко. Німченко!

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко, правильно – за?

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

МАКАРОВ О.А. Макаров – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Макаров – за.

Отже, рахуємо. 17 членів комітету – за, проти – 0, утримались – 0.

Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Чи є пропозиції, чи будемо переходити до прийняття порядку денного в цілому? Моя пропозиція: вже переходимо до прийняття порядку денного в цілому.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас. Ватрас!
Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за, прийнято.
Гуцько.
Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За, Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Князевич – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко. Німченко!

Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це Німченко, наскільки я чув, да? Прийнято.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Василь Іванович, просто у вас зв'язок...

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я почув, просто зв'язок у вас поганий.

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

ВЛАСЕНКО С.В. Зв'язок просто в два боки, поганий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 16 членів комітету – за, проти – 0...

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...утрималось – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую.

НОВІКОВ М.М. Денис Вячеславович, мене пропустили.

НІМЧЕНКО В.І. І я ще...

НОВІКОВ М.М. За.

НІМЧЕНКО В.І. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков. Василь Іванович, ми почули, що ви "за". Дякую. Просто поганий зв'язок. Тому ви... Зрозуміло, ми почули. Все, нормально.

Так, отже, рахуємо. 17 членів комітету – за, проти – 0, утримались – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Сергій Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, у мене одне технічне питання і одна пропозиція. Технічне питання...

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітання Черкащині, Василь Іванович.

Да, Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, по-перше, у мене пропозиція не включати запис до початку роботи комітету, бо ми ще не почали роботу комітету, у нас уже працює запис, у нас уже все працює, ще ніхто не зібрався, а запис уже працює. Це перша історія.

І друга...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми завжди так просто робили. Добре. Добре.

ВЛАСЕНКО С.В. І друге. Пане голово, я просто бачу, що наші колеги народні депутати, автори поправок тут, я думаю, що треба їм надати більше можливості висловитися по поправках. А оці всі громадські так звані організації, які дуже сильно не хочуть бути лобістами, вони всі висловлювалися на робочих групах. Щоб ми не витрачали час, їм регламент поставити якийсь, щоб ми їх не слухали годинами про те, як вони займаються адвокацією, а не лобізмом, оці всі Казки Віденського лісу, розумієте, щоб ми

мали можливість послухати наших колег більше, тих, хто хоче висловитись, ніж оцих всіх хлопців, які не хочуть бути лобістами, а хочуть нам розповідати, як нам жити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Колеги, у мене така пропозиція. Я погоджуюсь, у нас є автори пропозицій, наші колеги народні депутати, давайте ми, якщо немає заперечень, їм спочатку слово надамо, а потім подивимось, як у нас піде обговорення. Якщо потрібно, рішенням комітету встановимо регламент. Да, вимикайте мікрофони всім, кому слово не надано. Якщо буде необхідність, встановимо регламент рішенням комітету. Але звертаюсь до всіх, максимально лаконічно, коротко. Робоча група, дійсно, працювала, купа засідань було, купа годин витрачено і так далі. Дійсно, там вже багато хтось висловлювався. Ну, тут велика кількість народних депутатів були залучені і членів комітету до роботи. Так що багато хто вже чув аргументи.

Отже, колеги, тоді хто в нас є з авторів пропозицій до таблички, хто хоче виступити? Бачу пана Михайла Цимбалюка. Спочатку ви, вам слово. А також, колеги, якщо хтось є ще, піднімайте руки, щоб я міг бачити, кому надавати слово.

Пане Михайле, вам слово.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Шановний пане голову, шановні члени комітету, дякую, що вирішили таким чином внести зміни, щоб дати можливість нам як авторам поправок висловити свою позицію щодо, як на мене, дуже важливого законопроекту.

Я прошу врахувати мої поправки за номерами: 110, 161, 335, 340...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стоп, стоп, стоп! Давайте не так швидко, я навіть не встигаю їх помічати, які поправки. Давайте якось по черзі. Давайте, перша. Яка там, яку ви сказали?

ЦИМБАЛЮК М.М. Номер 110. До речі, хочу подякувати робочій групі, деякі правки враховані. Я хочу ще наголосити на тих, які були відхилені, чи пропонується відхилити. Номери: 110, 161, 335, 340, 554, 564, 575, 582, 587, 811, 823, 884, 887 і крайня – 889.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 889.

ЦИМБАЛЮК М.М. Якщо дозволите, пане голову, я скажу загальне бачення, до 2 хвилин я вкядуся, а там як ви вже будете організовувати роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую.

Ці правки спрямовані на те, щоб не порушувати, на нашу думку, можливість прямої комунікації між підприємствами та державними органами, натомість створити повноцінний ринок послуг з лобіювання, надати лобістам широкі права і можливості зробити їх привабливими, щоб з часом всі віддавали перевагу такому саме способу, який пропонується цим законопроектом. Але лобісти не мають бути обов'язковими посередниками, на нашу думку, між підприємствами і органами державної влади, і органами місцевого самоврядування. В іншому разі Верховна Рада, ухваливши раніше законопроект про так звані "інвестиційні няні", то тоді це вже, звичайно, цей закон в разі ухвалення, він ліквідує такий інститут, на нашу думку.

Натомість законопроект в редакції першого читання відрізає таку можливість прямої комунікації між бізнесом та владою, а для лобістів

пропонується більше обов'язків ніж прав та можливостей. Це може створити проблеми, коли держава не зможе комунікувати або особи від імені держави із суспільством повноцінно, а, отже, і не зможе ефективно виконати свої обов'язки, що особливо важливо в період, наприклад, воєнного стану. Потенційні лобісти побоюються санкцій з боку НАЗК, що створить передумови для тіньової комунікації.

Мої поправки пропонують наступне. Визначення лобіювання – це вид діяльності в інтересах клієнта (бенефіціара) на підставі договору, її мети, вплив на владу з метою прийняття або скасування нормативно-правового акта. Це поправка номер 110.

Суб'єкт лобіювання, на нашу думку, - це відповідно особа, яка на підставі договору здійснює лобіювання в інтересах третіх осіб, та внесені до реєстру. Це поправка номер 161.

Не є лобіюванням. Це комунікація між підприємствами, їх об'єднаннями, працівниками та владою з поширення інформації та позиції щодо нормативно-правових актів та їх проектів, які стосуються прав та обов'язків таких підприємств та їх об'єднань, а також поширення власної думки, міркувань, висновків, обґрунтувань щодо доцільності прийняття, доопрацювання або скасування нормативно-правових актів чи їх проектів. Це поправки 335, 340.

Чітко пропонуємо визначити методи лобіювання як такі, що використовуються суб'єктами лобіювання, щоб не було зловживань щодо можливості використання таких методів іншими суб'єктами. Це поправки 554, 564, 575, 582, 587.

Пропонується додати прав суб'єктам лобіювання у вигляді можливості подавати пропозиції до проектів нормативно-правових актів та аналітичні матеріали до них, отримувати під час участі у заходах обов'язковий час для виступу. Це поправки 884, 887, 889.

І крайня, як на мене, група правок. Ми пропонуємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Михайло, мікрофон включіть, у вас мікрофон виключений.

ЦИМБАЛЮК М.М. Ми пропонуємо зробити складнішу процедуру виключення лобістів з реєстру для більшої захищеності діяльності. Ми пропонуємо, на підставі рішення суду, який встановить всі обставини справи, та прибрати можливість самостійного виключення НАЗК з реєстру. Це поправки 811 і 823.

Дякую, шановні пане голово і колеги, за увагу. Готовий дати відповіді на питання, якщо такі виникнуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Михайло.

Я надам слово представнику, автору законопроекту, представникам Кабміну і представникам, можливо, ще НАЗК для того, щоб висловили позицію, а потім перейдемо до конкретних пропозицій.

Тоді від уряду хто у нас?

ІЛЬКОВ О.М. Добрий день, колеги. Олександр Ільков.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу, ви чули тільки що те, що було озвучено, обґрунтування пропозицій.

ІЛЬКОВ О.М. Я, з вашого дозволу, прокоментую пропозицію стосовно того, щоб обмежити коло суб'єктів, які будуть підпадати під дію цього закону. Власне, законопроект не спрямований на врегулювання лише професійного лобіювання через так звані спеціалізовані лобістські компанії, його основна мета – це забезпечення прозорості при прийнятті відповідних нормативно-правових актів суб'єктами владних повноважень. І тому при розробці цього закону виходили з того, що суб'єктами лобіювання можуть бути не лише професійні компанії, а в тому числі і безпосередньо

підприємства, непідприємницькі товариства, які у комерційних інтересах здійснюють вплив на суб'єктів лобіювання.

Стосовно того, що було озвучено шановним колегою народним депутатом, можливого обмеження комунікацій підприємств суб'єктами владних повноважень, то мені здається, що в цьому законі це питання вирішено. Власне, ті форми комунікації, там звернення громадян, участь у регуляторній діяльності відповідно до Закону про засади державної регуляторної політики, участь у громадському обговоренні, всі ці форми комунікації бізнесу з державою, вони виводяться з-під сфери регулювання Закону про доброчесне лобіювання. Тому, мені здається, що тут обмежень не буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція НАЗК, бо тут говорилося і про НАЗК в тому числі.

ЗЕРНОВА А. Вітаю всіх. Щиро дякую за можливість надати відповідь.

...*(Не чути)* підтримуємо позицію уряду, в даному випадку закон не направлений на те, щоб обмежувати роботу підприємств щодо просування їх позицій ...*(Не чути)* В даному випадку є збалансовані положення щодо виключення з реєстру за рішенням ...*(Не чути)* такі положення вже передбачені в проекті закону, який прийнятий в першому читанні, також виключний перелік, коли національне агентство зможе виключати суб'єктів лобіювання з реєстру. Тобто це за порушення, яке вони будуть встановлювати, будуть нам відомі через викривачів, в тому числі якщо такі порушення пов'язані... суб'єкт лобіювання, наприклад, - особа, яка підтримує країну-агресора. Тому такий чіткий перелік і порядок встановлення цих обставин, яким чином надаються документи, в який строк національне агентство може виключити. Ці положення відповідають Закону України "Про

адміністративну процедуру". Національне агентство буде діяти тільки в спосіб ...*(Не чути)* повноважень.

Щодо вашої тези, що розширення можливостей для лобістів, національне агентство під час громадських обговорень просило це також надати такі пропозиції. Тобто ми підтримуємо в цій частині ваші правки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дивіться, дійсно, у нас передбачено, що комунікація у відповідності, яка встановлюється і законами України, здається, 295 пропозиція, зараз я теж відкриваю просто. Зараз, одну хвилинку, я відкрию. Одну хвилинку, я просто...

_____. Це просто така грандіозна таблиця, що ми всю ніч з нею працювали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Робоча група працювала з нею три тижні. І по ночах також.

Зараз, здається, 295 комітетська пропозиція. Тут передбачено, що не є лобіюванням в тому числі... Так, реалізація прав на мирні зібрання, а також прав, передбачених законами України "Про звернення громадян", "Про доступ до публічної інформації", іншими законами, які встановлюють особливий порядок взаємодії особи із суб'єктами правотворчої діяльності та/або правотворчої ініціативи. Для чого вона таким сформульована? Ми знаємо, що у нас лежить, є в Раді законопроект, який стосується публічних консультацій, звичайно, що бажано, ці законопроекти, моя особиста думка, було приймати разом. Але невідомо, скільки ще буде той законопроект готуватися, але основа для цього, що це не буде так само лобіюванням закладено, оскільки нею буде встановлено певний порядок взаємодії між особами і суб'єктами владних повноважень, відповідно і суб'єктами... і

об'єктами лобіювання, суб'єктами правотворчої діяльності чи суб'єктами правотворчої ініціативи.

Пропоную тоді піти по пропозиціях, буду ставити по черзі тоді їх на голосування, ці пропозиції. Пане Михайло, ви на всіх пропозиціях з врахуванням пояснень наполягаєте на голосуванні?

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановні колеги, я почув позицію, тоді я хотів би ще раз наголосити, які я прошу поставити на голосування. Щоб не всі, щоб зекономити час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Кажіть які, я поставлю на голосування.

ЦИМБАЛЮК М.М. 110, 335, 340, 582 і 884, 787 і 889.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, колеги, я тоді по черзі буду ставити ці пропозиції на голосування. Ви всі, народні депутати, чули пояснення. Дуже довго працювали над цим законопроектом, від себе скажу, що всі, як ми розуміємо, всі частини між собою пов'язані, тому, при всій повазі, пане Михайло, і з врахуванням обґрунтування, і участі робочої групи я особисто не зможу підтримати. Але це не значить, що ці пропозиції не можуть бути підтримані в залі, а кожен народний депутат, звичайно, зараз свою позицію по цих пропозиціях висловить.

Починаємо зі 110 пропозиції. Зараз, табличка, 110-а. 110-а. Я просто перевіряю по авторству.

Ставиться на голосування 110 пропозиція народного депутата Цимбалюка. Вона в табличці, тут пропонується її відхилити комітетом. Автор пропозиції ставить її на врахування. Отже, якщо вона буде підтримана, то вона буде врахована, якщо не буде підтримана, то вона не буде врахована. Свою позицію я озвучив, що, на жаль, не зможу підтримати ці пропозиції.

Так, 110-а. Прошу переходити до голосування.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

Маслов – утримався.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш. Павліш!

ПАВЛІШ П.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рахуємо. 4 – за, 11 – утримались. Отже, рішення не прийнято. Правка залишається неврахованою.

Наступна у нас 335-а. Зараз, опускаюся до 335-ї. 335 правка народного депутата Цимбалюка. Пропозиція... в таблиці ця правка відхилена. Автор просить поставити на врахування. Така ж сама ситуація, як і з попередньою правкою. Якщо комітет приймає "за", то правка врахована, і якщо ні, то правка залишається відхиленою.

Отож, колеги, аналогічна позиція. На жаль, не зможу підтримати так само. Прошу переходити до голосування.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.
Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

Маслов – утримався.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, рахуємо. 6 членів комітету – за, 9 – утримались. Отже, правка не врахована. Залишається відхиленою.

Так, 340-а.

НІМЧЕНКО В.І. Що значить відхилена, пане голову?

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, вона поки що не залишається ніякою, вона поки що не врахована.

НІМЧЕНКО В.І. Що значить відхилена?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я сказав, вона... Я виправився, я сказав, що вона залишається неврахованою. Так що все нормально.

НІМЧЕНКО В.І. Комітетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, а я ж не казав, що Верховною Радою.

НІМЧЕНКО В.І. Комітетом. Поэтому давайте ми всі поставимо, хто є проти. Шановні колеги, все рівно вона буде вноситися в зал, і це правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так я це сказав ще перед голосуванням, Василь Іванович, ми ж всі тут знаємо...

НІМЧЕНКО В.І. Зрозумів. Зрозумів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна 340 пропозиція. Зараз, дивимось. Правка авторства народного депутата Цимбалюка. Аналогічна в нас ситуація. Прошу переходити до голосування.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.
Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

Маслов – утримався.

Німченко. Німченко Василь Іванович.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

НІМЧЕНКО В.І. Німченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко – за. Прийнято.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рахуємо.

МАКАРОВ О.А. Макаров – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 7 членів комітету – за, 9 – утрималось. Отже, залишається неврахованою.

ЦИМБАЛЮК М.М. Пане голово, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ЦИМБАЛЮК М.М. Я насамперед дякую тим, які підтримали мою правку. Але дивлячись на ситуацію, як казав один із класиків парламентської роботи, потенціалу немає. Я не хочу забирати час у шанованого товариства і залишаю за собою право переконувати депутатів Верховної Ради.

Дякую вам і бажаю плідної праці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, пане Михайле, теж за конструктивну позицію, за ваш професіоналізм, за подані пропозиції. Дякую вам.

НІМЧЕНКО В.І. Спасибі, пане генерале.

_____. Дякую вам, пане...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна у нас пані Людмила Буймістер. Прошу, вам слово.

БУЙМІСТЕР Л.А. Дякую, пане голово.

Шановні колеги, всіх вітаю! Я спробую дуже оперативно, щоб не затримувати всіх, тим паче, що не один день і ніч ми вже провели в обговоренні на робочій групі.

І пане голово, вам особисто дякую за те, що дуже багато правок було враховано. Зараз я, якщо можна, по категоріям їх розділю, щоб колеги, коли будуть голосувати за ці всі інші поправки, просто розуміли, чого вони стосуються. І, мабуть, почну з кінця, тому що так буде простіше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А номери, номери назвете?

БУЙМІСТЕР Л.А. Значить, перший блок правок стосується взаємодії суб'єктів лобювання з органами місцевого самоврядування і центральними органами виконавчої влади. Це правки 1236 і 1287.

Фактично, ми про це вже говорили і на робочій групі в тому числі, ці правки зараз у таблиці рахуються як відхилені. Моя пропозиція їх врахувати, адже суб'єкти лобювання, і вони в тому числі нам говорили про те, що, ну, не тільки вищий законодавчий орган держави є тим місцем, де така професійна діяльність може відбуватися, що і органи виконавчої влади, центральні органи виконавчої влади, і органи місцевого самоврядування так

само повинні бути в межах цього правового регулювання. Тому я попрошу оці дві правки поставити. Я не знаю, як по Регламенту, чи ви можете їх разом ставити на голосування, чи по одній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По одній, по одній.

БУЙМІСТЕР Л.А. По одній, да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да.

БУЙМІСТЕР Л.А. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте...

БУЙМІСТЕР Л.А. Ну, тоді оцей блок правок, ці дві правки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, давайте 1236, зараз я перейду до... 1236. Потім ми запитаємо позицію уряду, позицію НАЗК з цього приводу. Я попрошу поки що уряд теж табличку відкрити. 1236 і НАЗК, 1287, і народних депутатів так само прошу відкрити.

Головне, що ви з кінця почали, пані Людмило, в кінець таблиці доки спустишся.

ВЛАСЕНКО С.В. Хтось читає зліва направо, хтось справа наліво, хтось зверху вниз, знизу вверху.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да.

БУЙМІСТЕР Л.А. Японія просто ніяк мене не відпускає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, це добре, що Японія.

ВЛАСЕНКО С.В. Вакцины допомагают.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, 1236, це авторства народного депутата Буймістер. Да, вона в таблиці пропонується як відхилити. Автор ставить на врахування цю пропозицію. Так, тут передбачається, що органи та посадові особи взаємодіють ...*(Не чути)* відповідно до закону про лобістську...

Так, прошу, позиція уряду, позиція НАЗК.

ІЛЬКОВ О.М. У нас немає принципів заперечень проти врахування відповідних поправок. Єдине, що хотіли би звернути увагу, що відповідними змінами не пропонується якогось специфічного врегулювання і, в принципі, ті положення, які пропонуються цими правками, вони в повній мірі враховані в основному законопроекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція НАЗК. Мені теж здається, що вони враховані, але позиція НАЗК.

ЗЕРНОВА А. Позиція НАЗК. Ми теж вважаємо, що вони є врахованими, але наскільки закон направлений все ж таки на те, що лобіювання ...*(Не чути)* тільки у Верховній Раді ... *(Не чути)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не почув, кінцівку можете повторити, бо звук пропав.

ЗЕРНОВА А. Можна врахувати відповідні правки, оскільки це внесення змін до закону, тим паче, ми будемо працювати над тим, щоби надавати пропозиції по внесенню ...*(Не чути)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Тимур, ти руку підняв.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Я просто хотів пояснити стосовно обґрунтування цих пропозицій, чому вони відхилені. Бо, по суті, вплив на органи місцевого самоврядування і центральні органи виконавчої влади і так підпадають під лобіювання, бо ці суб'єкти включаються у визначення об'єктів лобіювання як суб'єкти правотворчої діяльності і суб'єкти правотворчої ініціативи. Відповідно до Закону "Про правотворчу діяльність" там це і органи місцевого самоврядування, і міністерства, і інші державні органи, якщо до їх повноважень віднесено тим чи іншим чином підготовку проектів нормативно-правових актів і так далі.

Тому окремо доповнювати, можливо, і нема сенсу, але якщо вже є сенс доповнювати, то за такою логікою треба тоді вносити зміни і в Закон "Про Кабінет Міністрів України", і в Закон "Про місцеві державні адміністрації", якщо вже йти цією логікою послідовно. Але відповідних пропозицій немає, тому просто вносити зміни до Закону про місцеве самоврядування і тільки до Закону "Про центральні органи виконавчої влади" може бути не зовсім послідовним.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, почули обґрунтування.

Пані Людмила Буймістер. З урахуванням того, що ви почули обґрунтування, і тут колеги сходяться на тому, що вони і так є в законопроекті, чи є необхідність, ви наполягаєте на голосуванні цих пропозицій?

БУЙМІСТЕР Л.А. Дивіться, я би все ж таки попросила проголосувати, тому що ці правки, вони спрямовані якраз на те, щоби по тексту закону відобразити визначення об'єкта лобіювання. Тому якщо потрібні зміни і в Закон "Про Кабінет Міністрів України", ... *(Не чути)* не знаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте, да?

БУЙМІСТЕР Л.А. Да, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Колеги, дивіться, там дійсно і так враховані є ці положення, я просто чесно, не бачу сенсу окремо це зазначати, бо воно і так було враховано. І є логіка в тому, що сказав Тимур, то це взагалі в інші закони сенс вносити пропозиції, зміни, що цим законом не робиться. Тому, власне, я утримуюсь по цих пропозиціях, в першу чергу через те, що це і так враховано.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

Це правка... Стоп, стоп! Давайте так, ще раз, по новій зараз проголосуємо, я не сказав номер правки, ми ж дві не ставимо одразу.

Ставимо правку 1236. Автор наполягає на її врахуванні. Давайте по новій.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Божик.

БОЖИК В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Васюк.

ВАСЮК О.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас Володимир Антонович.

Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін Максим Євгенович.

ДИРДІН М.Є. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – утримався.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. Утримався.

ВАТРАС В.А. Ватрас – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вастрас – утримався.

Рахуємо. 6 членів комітету – за, 8 – утрималися. Отже, правка залишається неврахованою.

БУЙМІСТЕР Л.А. Пане голово, я думаю, що другої правки буде доля така сама, тому давайте я перейду вже до іншого блоку правок, щоб ми не витрачали час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую. Давайте. Добре.

БУЙМІСТЕР Л.А. Колеги, другий блок правок, він більш принциповий, тому що це питання, яке стосується того, чи ми створимо, в принципі, механізми для того, щоб лобісти хотіли реєструватися у реєстрі чи все ж таки у нас цей реєстр мертвонародженим залишиться.

Мої правки запропонували механізми, яким чином ми можемо врегулювати діяльність лобістів і дати їм ці права на участь у засіданнях на представлення позицій індивідуальне без залучення тієї чи іншої посадової особи в засідання, виступати на цих засіданнях, отримати слово і так далі. Я знаю, що в деяких колег, зокрема з регламентного комітету, були застереження щодо того, що це може заблокувати роботу органів державної влади. Але, чесно кажучи, я цього ризику поки що на сьогоднішній момент не бачу. Якщо в нас дійсно в реєстрі суб'єктів лобіювання з'явиться мільйон якихось юридичних осіб, які ще і зможуть довести своєю звітністю, що вони дійсно є суб'єктами лобіювання, тоді цей ризик, можливо, ми якось в подальшому адресуємо. На сьогоднішній момент нам все ж таки необхідно створити ці механізми, якими ми добровільно залучимо суб'єктів лобіювання

до того, щоб вони включалися в цей реєстр. А для цього їм потрібні елементарно якісь права, які їх би відрізняли від інших громадських організацій, професійних об'єднань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Людмила, вибачте, що перериваю. Просто краще називати номери пропозицій до цього, а потім обґрунтування, щоб колеги мали змогу, поки ви говорите, дивитись, про які пропозиції йде мова.

БУЙМІСТЕР Л.А. Добре. Це в таблиці правка номер 885, 1216 і 1231.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 1231. Да, прошу, можете завершувати, бо я вас переривав.

БУЙМІСТЕР Л.А. Я, в принципі, завершила. Якщо ми цього не зробимо, фактично втрачається весь сенс в прийнятті цього закону, тому що добровільно ми в ці реєстри нікого не затягнемо, якщо ми не дамо суб'єктам лобіювання відповідні права.

Тому, колеги, оце якраз принципова історія, яку я дуже прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Значить, у нас ви сказали, що була позиція там регламентного комітету Верховної Ради. Я бачив, що у нас на засіданні голова був присутній регламентного комітету пан Сергій Віталійович Кальченко. Якщо ви захочете виступити по цих пропозиціях, то підніміть руку, я теж надам вам слово.

А поки що позиція по цих пропозиціях – уряд, НАЗК. Давайте 885-а, да, спочатку.

ІЛЬКОВ О.М. Я думаю, що тут дійсно, в першу чергу треба буде народним депутатам відмічатися стосовно надання таких особливих прав

суб'єктам лобіювання. Зі свого боку, лише звернемо увагу на те, що в тому експертному висновку, який надавала Європейська комісія, вони якраз пропонують переглянути обов'язки об'єктів лобіювання стосовно реагування на звернення і так далі від суб'єктів лобіювання з тим, щоб не спричинити якийсь додатковий надмірний тягар на суб'єктів владних повноважень, які більшу частину своєї роботи будуть вимушені займатись тим, щоб відповідати і реагувати на суб'єктів лобіювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. НАЗК позиція.

ЗЕРНОВА А. Ми ознайомилися з правками 885, 1216, 1231. Насправді треба уважно подивитися ... *(Не чути)* регламентному комітету з приводу ...*(Не чути)* Це правка 885...*(Не чути)*

Щодо 1216 і 1231, це додаткові можливості суб'єкта лобіювання, і ми вважаємо, що вони можуть бути підтримані, там немає застережень

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми зараз по 885-й.

Сергій Віталійович, якщо ви хочете виступити, бо це стосується в тому числі і тих позицій, які направляв ваш комітет, який ви очолюєте.

По 885-й, якщо є бажання, прошу.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Добрий день. Дякую, Денис Вячеславович. Була наша позиція, яка висловлена в нашому рішенні, про те, що це дійсно є трішки надмірний тягар давати там і право присутності, і обов'язок запрошення, і все таке інше. Тому я не буду займати час, я просто хотів би повернути увагу колег з профільного, з головного комітету, на цю обставину. Бо це дійсно буде, знаєте, особливо так, як відбувалася дискусія у вашому комітеті перед цим там у складі робочих груп, підкомітету, тому,

якщо це буде все в такому ж плані відбуватися і тоді, коли вже будуть там зареєстровані певні суб'єкти лобіювання... Тут що головне, головне, щоб суб'єкти лобіювання могли донести до головного комітету чи до Верховної Ради свою позицію з того чи іншого питання, чи головне, щоб їх запросити, щоб вони мали хвилини дві чи три виступити. Тут треба визначатися, бо все, що надходить, всі позиції, які надходять... Тим більше, що ми так подивилися, що певна частина наших, я не буду потім йтися, по наших окремих пропозиціях, але ми бачимо, що вони значною мірою враховані, сама ідеологія, навіть там, де сказано в таблиці, що вони відхилені. Тобто можливість подання аналітичних матеріалів як під час реєстрації, так і в подальшому, можливість розміщення всіх цих аналітичних матеріалів в картці законопроекту. Тобто суспільство бачить все, все, що суб'єкти лобіювання подали, все, на чому вони наполягають, і далі реакція головного комітету. Ну що з того, що ляже додатковий тягар на головний комітет, запросити десять, двадцять, тридцять людей і дати їм можливість там по 10, 20, 30 хвилин додатково виступати. Позиція вже висловлена.

Тому як би я довіряю колегам з Комітету з питань правової політики. Але я думаю, що на це повернути увагу і на комітети не давати додатковий тягар.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Віталійович.

Я і свою коротко позицію скажу. Я не зможу підтримати цю пропозицію. Ми дійсно обговорювали на робочій групі цю пропозицію і дійсно, як сказав Олександр Ільков, у нас була позиція насправді і експертів Європейської комісії, які теж зауважили про те, що там не варто переобтяжувати тягарем надмірним і роботу, звичайно, об'єктів лобіювання. І якщо вони там, наприклад, про 885 пропозицію, то тут, зокрема, головуючі на засіданнях таких консультативних, дорадчих й інших допоміжних органів не можуть відмовити суб'єктам лобіювання в праві виступу, переривати

такий виступ або встановлювати час на виступ менше ніж час на виступ для інших учасників засідання за кожним нормативно-правовим актом.

Чесно кажучи, я екстраполюю на діяльність нашого комітету. Якщо як би в мене будуть, у нас тут всі суб'єкти лобіювання виступати стільки, скільки там інші учасники, а це, зокрема, народні депутати, то це буде нескінченна історія. Мені все ж таки здається, що і в законопроекті це закладено, що всі і суб'єкти лобіювання, і об'єкти лобіювання мають вчиняти дії, щоби популяризувати цей інститут, да, лобіювання. Я думаю, що багато що буде залежати від належної практики просто застосування і цього законопроекту в разі його ухвалення, і від нас усіх, як ми будемо давати можливості суб'єктам лобіювання реалізовувати свої пропозиції.

Тому, на жаль, не зможу підтримати.

Бачу, рука піднята у Сергія Демченка. Ви з цією пропозицією, 885-ю?

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, я з цією пропозицією.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

Я всіх вітаю. І я хотів зауважити про те, що сказав пан Сергій Кальченко, у нас вже існує насамперед і можливість запрошення відповідних суб'єктів лобіювання, і можливість їх висловлюватися. Тобто цей тягар ми вже фактично заклали в цей законопроект і він піде на голосування до залу, ці позиції.

Позиції пані Людмили, на мою думку, вони більш деталізують ситуацію і надають якісь додаткові гарантії можливого свавілля з боку комітету, коли буде розглядатися питання, яке стосується предмету лобіювання. Я не знаю, чи є доречним його визначати саме в законі, але визначати, напевне, доречним його є. Тому що, дійсно, ми не можемо ставити в рівні умови суб'єкти лобіювання і голову комітету. Тобто що і той, і той

суб'єкт матиме вплив на об'єкт лобіювання. Об'єкт лобіювання не може бути, розглядатися для голови комітету, наприклад, як діяльність з лобіювання в тому числі. А можливість обмежувати, визначати правила самостійно і так далі – ці питання, можливо, і пані Людмила хоче врегулювати, щоб у нас не було, скажімо так, нівелювання взагалі суб'єкта лобіювання під час розгляду відповідних законопроектів, які він буде лобіювати. Я думаю, що це має бути врегульовано в законі. Поки що іншої пропозиції не запропоновано, тому я, напевно, буду підтримувати саме цю пропозицію, оскільки іншої на сьогоднішній день не існує, а врегулювання має бути.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, тоді... Сергій Власенко, ви по цьому питанню?

ВЛАСЕНКО С.В. Так, пане голову, я дуже швидко. По-перше, у нас практика по факту лобіювання уже є, а оці всі, які ховалися за адвокацією, вони займаються реальним лобіюванням, вони деколи говорять більше ніж народні депутати. Тому практика у нас існує. Щось обмежувати чи щось встановлювати виглядає трошки абсурдом, бо ми впадаємо в ситуацію, коли ми зарегламентуємо певні процедури, які точно не треба регламентувати. І, повірте, так як сформульована поправка, то точно її можна сто разів обійти і знайти можливість не дати можливості, вибачте за тавтологію, суб'єктам лобіювання висловитись. Тому головне – це можливість донести свою позицію. Така можливість законом передбачена.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, отже, будемо переходити до голосування за запропоновану пропозицію...

БУЙМІСТЕР Л.А. Пане голово, можна дуже короткий коментар, одне речення буквально? Колеги, тільки пам'ятайте, будь ласка, про одне, що ці правки в тому числі спрямовані на те, щоб усі суб'єкти лобіювання були між собою в рівних умовах і щоб якісь суб'єкти лобіювання пріоритетно не виділялися проти інших. І плюс, якщо ви бачили інші поправки, які вони підтримали, це стосується не тільки комітетів Верховної Ради, а я все ж таки сподіваюсь, що зал підтримає підхід, що органи місцевого самоврядування і центральні органи виконавчої влади так само повинні підпадати під дію цього закону, а тоді це вже більш широке коло заходів, на яких буде приймати участь суб'єкт лобіювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Людмилу.

Колеги, отже, зараз будемо переходити до голосування. Від себе ще раз скажу, з пояснень, які були щодо... і чули позицію уряду, і було посилення на висновок експертів Європейської комісії, і виступ голови профільного регламентного комітету, я особисто не буду підтримувати дану пропозицію скоріш за все, тому що, мені здається, там передбачені можливості, а так, як сформульовані ці пропозиції, я реально думаю, що може надзвичайно ускладнити роботу суб'єктів, точніше об'єктів лобізму суб'єктів права законодавчої ініціативи. Так що утримаюсь скоріш за все.

Так, Бабій.

БАБІЙ Р.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛУРІ І.Р. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – утримався.

Німченко. Німченко Василь Іванович. Ми вас не чуємо, Василь Іванович, щось з мікрофоном у вас. Не чуємо.

НІМЧЕНКО В.І. Німченко – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Тепер почули.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

Фріс.

Отже рахуємо. 2 – за, 13 – утрималось. Отже, правка не врахована. Залишається неврахованою поки що.

Пані Людмило, да, прошу, далі ставити 1216, 1231?

БУЙМІСТЕР Л.А. Ну, якщо у колеги інша думка з приводу 1216 і 1231 з урахуванням позиції НАЗК, то давайте проголосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не знаю як, чи така позиція. Ви ставите 1216, правильно?

БУЙМІСТЕР Л.А. Давайте 12 16, а там вже...

ГОЛОВУЮЧИЙ. По потенціалу, да?

БУЙМІСТЕР Л.А. Да, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це добре. Зараз, зараз, я тільки перейду до 1216.

БУЙМІСТЕР Л.А. Це доступ до слухань комітетів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Участь у слуханнях, да, бачу.

Ну, добре, колеги, ну, аналогічна позиція. Да, переходимо до голосування за...

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, а можна уточнити?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу.

ВЛАСЕНКО С.В. А якщо це закриті слухання? А якщо це закриті слухання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це до автора уточнення пропонується. Пані Людмила.

БУЙМІСТЕР Л.А. Пане Сергію, якщо це закриті слухання, то я думаю, що з питань, які містять державну таємницю, в нас лобіювання не буде на них розповсюджуватися, тому що інакше суб'єктам лобіювання треба буде отримувати допуск до державної таємниці через Службу безпеки, а це, я думаю, процедура, ну, ви самі знаєте, дуже складна, тому в нас не всі народні депутати мають відповідний допуск і доступ.

ВЛАСЕНКО С.В. Питання в іншому, питання в тому, що в нас, я ще раз кажу, складно це чи нескладно, ми ж зараз розглядаємо теоретичну модель, яку ми втілюємо в нормативно... в норму права. Тому я ж кажу ще раз, тобто у нас тут не виділяється закриті слухання, тобто ми все одно зобов'язані запрошувати лобістів, якщо вони вважають, що так чи інакше ці слухання торкаються предмету лобіювання.

БУЙМІСТЕР Л.А. Ні, якщо ці слухання загрифовані державною таємницею, то на них розповсюджується Закон про державну... В Законі "Про державну таємницю". Це не поправках...

ВЛАСЕНКО С.В. А де посилання?

БУЙМІСТЕР Л.А. Якщо ви вважаєте, що треба уточнити і додати посилання...

ВЛАСЕНКО С.В. Я не знаю, я ж задаю вам питання, ви ж автор формулювання, я вам задаю питання ...*(Не чути)*

БУЙМІСТЕР Л.А. Да. Ну, я вам кажу, це врегульовано Законом "Про державну таємницю", тому ми вважали, що немає необхідності це повторювати...

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, я зрозумів. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, аналогічна позиція, не зможу підтримати цю пропозицію. Переходимо до голосування за запропоновану пропозицію 1216. Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.
Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.
Макаров.

МАКАРОВ О.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – утримався.
Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.
Соболев.
Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, рахуємо.

СОБОЛЄВ С.В. Соболев – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев – утримався.

13 – утрималось. Отже, поки що залишається неврахованою ця пропозиція.

Пані Людмила, з огляду на потенціал.

БУЙМІСТЕР Л.А. Добре. Дякую, пане голову. Так, на потенціал. Поки ви, пане голову, не скажете своє слово, то я розумію, що будемо в залі ще повертатися до цього.

Колеги, наступна правка 710. Вона більш насправді, з одного боку, більш технічна, тому що були враховані поправки 703, 704 і 784 комітетські. І за рахунок цього виникли деякі неузгодженості по тексту. Наразі до другого читання таблиця передбачає можливе встановлення статусу суб'єкта лобіювання, зупиненого з причин притягнення до адмінвідповідальності за порушення пов'язані з корупцією. Поновлення можливе за умови усунення обставин, що стали підставою зупинення статусу. Але сьогодні діюче законодавство не містить механізму усунення факту притягнення до адміністративної відповідальності.

І, колеги, ще звертаю вашу увагу, що у нас пов'язаний з цим законопроект законопроект 10373, по-моєму, про внесення змін до КУпАП змін, передбачає віднесення всіх порушень у сфері лобіювання, пов'язаних з корупцією. У нас поки що це питання на основному комітеті по КУпАП у

Іонушаса не вирішено, тому що комітету ще не було, але таким чином у нас виникає колізія, де поновлення зупиненого статусу лобісту буде неможливо як мінімум впродовж одного року, навіть за незначні порушення.

Водночас у НАЗК є право одноосібно за власної ініціативи вносити запис про припинення суб'єкта лобіювання, якщо НАЗК раніше за таким суб'єктом виявить порушення законодавства суб'єктом лобіювання. Але таке припинення матиме наслідком неможливість здійснення лобіювання протягом двох років.

Тому тут є пропозиція моя 710-а, вона більш точно регулює цю...

_____ Вона ж врахована.

БУЙМІСТЕР Л.А. Вона редакційно врахована, але врахована 703, 704 і 784-а. Тому там необхідно редакційні поправки внести до другого абзацу частини шостої статті 10 і редакційні правки до частини шостої статті 13.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Людмилу.

БУЙМІСТЕР Л.А. Тому що вона інакше не узгоджується.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єдине, що можу сказати, що те, що стосувалося правопорушень у цій сфері в цьому законопроекті з корупційних правопорушень, позиція така, що воно за пропонованою табличкою ці правопорушення не будуть корупційними правопорушеннями, а інший комітет, де передбачається внесення змін до КУпАП, наскільки мені відомо, вони чекають позицію нашого комітету і табличку до другого читання, то, можливо, вони врахують. Ми зайняли позицію... пропонується позиція, що це не відноситься до корупційних правопорушень. Отже, профільний комітет, є можливість це врахувати, що це не будуть корупційні правопорушення.

Тимур Лонгиненко, прошу слово. Да, ви.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Ця правка фактично врахована, бо цією правкою, пані Людмила, ви пропонували, щоб всі підстави, вірніше всі обмеження, які передбачаються там в частині четвертій, були підставою для припинення статусу суб'єкта лобіювання. То в редакції першого читання там були чомусь перелічені не всі пункти. По якимось обмеження могли виникати, але обов'язку припинити діяльність не було. Ми під час другого читання просто розділили: в одних випадках особа має подати заяву про припинення її статусу, а в інших випадках, які передбачають якийсь тимчасовий характер, вона має подати заяву про зупинення своєї діяльності відповідно.

Стосовно корупційних правопорушень, то з цього проекту це, як озвучив Денис Вячеславович, вилучається. І у нас в той пункт, який каже, що особа притягалася до кримінальної відповідальності, на неї накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупції, додається окреме адміністративне стягнення – заборона здійснювати лобіювання. У нас всі ці обставини викладені в одному пункті, тому і посилання на нього здійснюється загальним чином. І відповідно, якщо особа буде вважатися такою, судимість з якої знята або пройшов певний час з дня накладення на неї адмінстягнення, або закінчився строк, на який було заборонено здійснювати лобіювання, то вона зможе подати заяву про поновлення своєї діяльності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тимуре.

Пані Людмила, ви наполягаєте на голосуванні по 710-й?

БУЙМІСТЕР Л.А. Я хотіла би уточнити, що ми розуміємо під усуненням підстав для накладення адміністративного стягнення. Тому що КУпАП таких підстав усунення причин накладення стягнення не передбачає.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Наскільки я пам'ятаю, через деякий час після накладення особа вважається такою, що не притягалася до адміністративної відповідальності, там через рік...

ВЛАСЕНКО С.В. Через рік зазвичай, да.

БУЙМІСТЕР Л.А. А, тобто це рік, це в будь-якому разі рік навіть якщо це...

_____. Це ж не усунення підстав притягнення.

БУЙМІСТЕР Л.А. Я розумію. Тобто просто, щоб ми всі правильно розуміли. Суб'єкт лобіювання подав якусь інформацію. НАЗК, наприклад, вважає, що це неповна інформація, суб'єкт ще недоповодив там додаткову інформацію, його призупинили в суб'єкті лобіювання до надання уточнень. А тут у нас буде не донадання уточнень, а на рік відразу навіть за якісь там незначні недоліки в поданні інформації.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. А у нас не є підставою неподання якоїсь інформації уточненої підставою для зупинення з боку НАЗК.

БУЙМІСТЕР Л.А. За адміністративною відповідальністю, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас немає адміністративної відповідальності в цьому законі, ми не можемо про це говорити.

БУЙМІСТЕР Л.А. Будуть зміни до КУПАП.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це інший комітет. Якщо за санкцію статті, яка буде передбачати в Адміністративному кодексі... в КУПАП і буде розглянуто

іншим комітетом, буде передбачена санкція, наприклад, заборона займатись певним видом діяльності на певний строк, то відповідно протягом цього строку особа не буде їм займатися.

Наполягаєте? Пані Людмила, наполягаєте?

БУЙМІСТЕР Л.А. Ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Все. Дякую.

Далі. Ще є у вас пропозиції?

БУЙМІСТЕР Л.А. Да, останні дві залишилися і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

БУЙМІСТЕР Л.А. Значить, правка 658 врахована. 658-а, це ваша правка, пане голово, вона врахована.

Знову ж таки питання до уточнення редакції пункту 2 частини четвертої статті 10. Особливо, якщо ми вже говоримо про те, що у нас правопорушення адміністративні не будуть правопорушеннями корупційними, то є пропозиція доповнити пункт 2 частини четвертої статті 10 словами "окрім адміністративних порушень у сфері лобіювання".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це пропонується комітетська пропозиція, це не моя. Пропозиція, там написано: комітет.

БУЙМІСТЕР Л.А. Значить, комітетська. Там просто у вас зараз формулювання "особа на яку накладалося адміністративне стягнення за вчинення правопорушення пов'язане з корупцією". А якщо ми вже говоримо, що це не пов'язано з корупцією, то тоді для узгодження тут треба "адміністративні порушення у сфері лобіювання".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тимур, поясни, да, якщо потрібно, я теж...

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Ні, тут все вірно. Порушення в сфері лобіювання, воно не відноситься до корупційних, але, якщо на особу корупційну накладався штраф, наприклад, або відповідальність, вона не може бути суб'єктом лобіювання. Але ми окремо додаємо: за порушення у сфері лобіювання, якщо це стягнення стосується заборони і здійснення лобіювання. А якщо це були штрафи, наприклад, ще щось, то це не буде підставою для зупинки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Якщо ти за корупційні притягувався, то не можеш, а окремо ще просто некорупційні, адмінка якщо була пов'язана з лобіюванням, якщо заборонено, тоді теж не можеш.

БУЙМІСТЕР Л.А. Ясно. Добре. Тоді дякую за роз'яснення.

Ну і останнє, на що хотіла звернути увагу шановних членів комітету, - це правка... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз, будь ласка, у вас мікрофон вимкнувся. Правка – і далі не почули. Включіть мікрофон, будь ласка.

БУЙМІСТЕР Л.А. 336. Я вибачаюсь, не знаю, чому він сам вимкнувся.

Тут насправді ми з вами трішки подискутуємо, пане голову, тому що ваша правка 259 врахована, ну, чи комітетська, а 336-а не врахована.

259-а визначає діяльність NGO, асоціацій, громадських об'єднань лобістською, якщо вона містить комерційний інтерес. В принципі, діяльність будь-якої NGO потребує фінансування. Це і членські внески для забезпечення діяльності, і оренда, комунальні витрати, зарплати, податки, організація публічних заходів тощо, тощо, тощо. Тому таку діяльність можна

буде віднести до комерційного інтересу і в якомусь вигляді, оскільки у нас комерційний інтерес дуже так частково визначений в законодавстві, то, в принципі, якийсь комерційний інтерес завжди буде присутній. Тому вся діяльність NGO буде підпадати під лобістську діяльність. І фактично це йде в розріз з тим, що ми обговорювали вже дуже-дуже багато, що в нас є частина громадянського суспільства, на яку цей закон розповсюджуватись не може. Моя поправка 336, в принципі, усуває ці невизначеності і чітко виключає NGO з-під дії цього закону.

Я знаю, що позиції в комітеті є різні, мені більше навіть цікаво їх почути, можна навіть без голосування, якщо колеги не будуть підтримувати цю правку. Але в залі я, в принципі, впевнена, що воно виникне знову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція уряду, позиція НАЗК по 336 правці, пропозиції, точніше.

ІЛЬКОВ О.М. Власне, ті пропозиції, які є в 336 правці, вони в тій чи іншій мірі врегульовуються тією правкою, яка пропонується від комітету. Ще раз як би наголосимо на тому, що сама організаційно-правова форма, в якій здійснюється лобіювання, не є тим визначальним критерієм, який звільняє відповідних суб'єктів від того, щоб підпадати під сфери дії закону.

Тому сама по собі наявність статусу громадської організації не означає, що відповідні суб'єкти повинні автоматично виключатися з-під сфери дії закону. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. НАЗК.

ЗЕРНОВА А. Наша позиція, ми якраз ці правки обговорювали на останньому засіданні робочої групи. І вони наразі відображені в тексті законопроекту, де є гарантії для тих, хто відстоює інтереси громадянського

суспільства ...*(Не чути)* зібрання, що не бачимо застереження сьогодні для громадянського суспільства, діє тепер.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Так, Людмила Буймістер, потім Сергій Демченко, якщо...

БУЙМІСТЕР Л.А. Дякую, колеги. В мене коментарів немає, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я пару слів. Пані Людмила хотіла реакцію на комерційний інтерес. Дивіться, по-перше, законопроект визначив, що таке комерційний інтерес. Безпосередньо ця термінологія застосовується саме в значенні, визначеним у цьому законі, в майбутньому законі. Це перше.

По-друге, ставлення, що ми прив'язали все до комерційного інтересу, на мою думку, це є помилковим. І в майбутньому ми отримаємо наслідки цього всього, оскільки приклад нашого лобіювання отримання зброї в тих чи інших суб'єктах там Сполучених Штатів Америки, це лобіювання не передбачає комерційного інтересу, але це є лобіювання. І, на мою думку, воно має бути врегульовано, оскільки витрачаються кошти відповідні і залучаються відповідні суб'єкти. Це один з прикладів некомерційного лобіювання.

Щодо громадських організація. Я почув, що вони нібито виключені з законопроекту чи з дії цього законопроекту, пан Ільков сказав про це, це не так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мені здається, він не говорив про це.

ДЕМЧЕНКО С.О. Не казав? Тоді я уточню, громадські організації, мені здавалося, що саме так було сказано, ми можемо переглянути стенограму. Але громадські організації є в цьому законопроекті, вони є суб'єктами лобіювання, просто з своїми особливостями, з відсутності обов'язку укласти відповідний договір, якщо це прямо не передбачено їх статутом, договір лобіювання, мається на увазі, та іншими особливостями.

Дякую. У мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Людмила, ви сказали, що не будете ставити її на голосування.

БУЙМІСТЕР Л.А. Давайте вже останню поставимо, і я вам буду дякувати дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Колеги, дійсно, від себе скажу, що ми кожен робочу групу обговорювали це питання. Да, я, мабуть, не помилюся, якщо скажу, що жодної робочої групи не пройшло, щоб ми не повертались до цього питання. Мені здається, ми вже максимально, наскільки можливо, виписали поняття комерційного інтересу для того, щоб, з однієї сторони, скажімо так, не було якихось утисків активного громадянського суспільства, а з іншої сторони, щоб ми не втратили сенс цього закону, бо насправді громадські організації може створювати будь-хто. Тому просто виключення громадських організацій і так далі може призвести до того, що зменшення взагалі будь-якої користі від цього законопроекту, як на мене. Тому, оскільки ми так максимально до цього підійшли, виважено, як на мене, з однієї сторони, не викидаючи просто там громадські організації з-під дії цього закону, бо під ними можуть ховатись будь-хто; з іншого боку, вводячи комерційний інтерес. І комерційний інтерес – це не тільки про комерцію за визначенням, ми спеціально його вводимо в законі. Так що я особисто жодних пропозицій в цій частині підтримати не можу.

Так, ми хотіли до голосування, а тут вже три руки підняті. Сергій Демченко, Сергій Власенко, ви з цього приводу? Чи ми можемо проголосувати 336-у, а потім продовжити?

ДЕМЧЕНКО С.О. Я з цього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко спочатку.

ДЕМЧЕНКО С.О. З цього приводу. Пане Денисе, хотів би уточнити, щоб ми просто не поверталися. Оскільки ми затронули питання комерційного інтересу, то відповідно у визначенні цього законопроекту запропоновано відносити до комерційного інтересу в тому числі вигоди нематеріального характеру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Сергію, давайте ми тоді проголосуємо 336-у, поставимо, а потім, я думаю, що ми ще хтось може піднімати це питання і можемо...

ДЕМЧЕНКО С.О. Нема заперечень, тоді повернемося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Власенко, ви по цьому, по цій правці, пропозиції?

ВЛАСЕНКО С.В. Так, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ВЛАСЕНКО С.В. І трішки відреагувати на те, що ви сказали. Ви сказали, що громадські організації можуть створювати будь-хто. Не можуть створювати будь-хто, а... *(Не чути)* створює будь-хто. І це вже, знаєте, такі

організації, які чомусь себе вважають апологетами в цьому світі, що вони єдиний у нас світоч правди, а всі інші невідомо хто.

Тому я категорично проти виключення взагалі, я категорично проти обмеження Закону про лобізм лише комерційним лобіюванням, тому що насправді ми, по суті, спотворюємо взагалі... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Сергію, вас дуже погано чути. Можете якось ближче?

ВЛАСЕНКО С.В. Так. Я кажу ще раз, на жаль, ми спотворюємо базові визначення. Знаєте, ми вигадуємо якісь свої визначення, а потім під це підлаштуємо якісь штучні конструкції, для того щоб не спугнуть якесь невідоме громадянське суспільство, чи щось ще зробити. Я ще раз підкреслюю, що я виступав проти того, щоб звужувати цей закон лише комерційним лобізмом в будь-якому визначенні, тому що насправді в усьому світі найбільший лобізм – це лобізм політичний.

Припустимо, одностатеві шлюби, да, їх хтось лобіює, хтось не лобіює. В Сполучених Штатах проблема абортів ключова, хтось лобіює, хтось не лобіює. Тут нема комерційних інтересів взагалі і в принципі, але це лобізм і кожен розуміє, що це лобізм.

Ми ж спотворюємо цю всю історію і зараз робимо вчергове там спробу, як ви сказали, збалансувати. Та нема що збалансувати, є або лобізм, або нелобізм. Слава тобі господи, штучний термін "адвокацію" викинули з цього закону, уже легше стало трошки дихати.

Але насправді, я кажу ще раз, ми просто для себе повинні визначитися: чи ми хочемо щось регулювати, чи ми хочемо створити бульбашку, якою знову будемо регулювати якісь половинчасті процеси і точно не створимо ані ринку лобізму, ані легалізуємо це питання в повному обсязі і так далі.

Тому, пані Людмило, це велика, я погоджуюсь з вами, це велика така, знаєте, ціннісна дискусія, ціннісна, можливо, хтось може сказати, філософська, а я скажу ціннісна дискусія і світоглядна насправді.

НІМЧЕНКО В.І. Це подстрекательство на українській мові.

ВЛАСЕНКО С.В. Що, що?

НІМЧЕНКО В.І. Потворство.

ВЛАСЕНКО С.В. Да.

Тому, пане голово, історія така. Я ще раз кажу, так, щоб два рази не брати слово, бо я хотів взяти слово як автор поправок, я не буду брати слово як автор поправок. Але я просто скажу, що цей закон трошки кращий, ніж попередній. Я маю на увазі цей закон, законопроект в цій редакції трошки кращий, ніж попередній, але сказати, що він там вирішує питання, що він призведе нас до того, що всі, хто займається реальним лобіюванням, будуть зареєстровані і будуть давати звіти – точно ні, в цій редакції точні ні. І нам треба припинити гратися в якісь ігри, нам треба почати називати речі своїми іменами. Ті лобісти, які займаються лобізмом, їх треба називати лобістами в незалежності від того, в якій організаційно-правовій формі вони працюють, чи це ГО, чи це не ГО, чи це хтось іще, чи це хтось не іще.

Впливаєш на прийняття рішення, це означає, що ти – лобіст, тому до тих пір, поки ми це не змінимо, на жаль, на жаль, це все буде виглядати як слабка така, знаєте, спроба фіговим листком прикрити оцей стид і срам, який у нас є на сьогоднішній день у питаннях впливу на прийняття державних рішень, коли хтось впливає на прийняття державних рішень, але при цьому жодним чином за це не відповідає.

Ви ж знаєте мій улюблений, мій самий яскравий приклад, який ми маємо сьогодні, це ліквідація ОАСК. Коли ці всі так звані антикорупціонери

бігали, як в задницю раненая рысь, кричали, що треба ліквідувати Окружний адміністративний суд. А сьогодні ми маємо 55 тисяч справ, які не можуть розглянути інші суди, і цим рішенням ми повністю заблокували доступ людей до правосуддя. І де відповідальність оцих всіх ранених в задницю рысей, розумієте? Нема ніде. Вони всі поховали свої голови в пісок і далі розповідають, як нам треба любити Батьківщину і чим нам треба займатися для того, щоб їм жилося краще. Тому я думаю, що треба робити так, щоб українському суспільству жилося краще. І я ж кажу ще раз, треба приймати нормальний Закон про лобізм.

Вибачте, пане голову, я більше не буду брати слово по своїх поправках. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Володимирович.

Колеги, отже, переходимо до голосування за запропонований...

БУЙМІСТЕР Л.А. Пане голову, можете не ставити на голосування поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, все. Дякую.

БУЙМІСТЕР Л.А. Бо я, в принципі, передбачаю результат голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, дякую, пані Людмило.

Дякую вам за участь.

БУЙМІСТЕР Л.А. А тим паче після такої промови пана Сергія додати немає чого.

Дякую всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, дякую за участь і дякую за подані пропозиції, пані Людмило. І за участь у робочій групі, до речі, також.

Так, пан Роман Бабій, прошу, вам слово.

БАБІЙ Р.В. Дякую, пане голову.

По-перше, хотів би... Я поставлю на обговорення і за результатами обговорення, можливо, на голосування кілька правок.

Але, перше, я хотів би висловити свою позицію щодо, скажімо так, концепції, яка залишилася після першого читання і пропонується до другого. Закон, дійсно, порівняно з першим читанням досить суттєво змінився. І, на мою думку, звужувати знов-таки об'єкт законодавчого регулювання лише до лобізму в певній сфері, це не зовсім вірно, по суті, закон зводиться до лобіювання комерційних інтересів. І, на мою думку, ті визначення, ті сентенції, які вживаються в законопроекті, поки що в законопроекті, вони все-таки не дадуть змогу якось сховати свій комерційний інтерес за некомерційним. Тому що будь-який комерційний інтерес можна, скажімо так, посуваючи якусь позицію, яка начебто корисна для суспільства, може, без начебто, корисна дійсно для суспільства за цією пропозицією завжди може, досить часто може ховатися комерційний інтерес, але при цьому особа, яка буде лобіювати, не буде лобістом в розумінні законопроекту чи закону майбутнього в цій редакції. І знову ж таки, я думаю, що це у закону в такому вигляді некоректна назва, тому що це не Закон про лобізм, оскільки він не регулює всі відносини лобізму. Скоріше – це Закон про комерційний лобізм. І відповідно, я розумію, рекомендації наших партнерів міжнародних, західних, що нам треба прийняти такий закон. Але я, наприклад, в жодному з матеріалів, які вони поширюють, і в цих рекомендаціях не побачив, що законопроект про лобізм має звужуватися лише до регулювання лобізму в комерційних інтересах. Це загальна позиція, висловлюю більше як член комітету, як автор поправок і співавтор поправок.

Щодо конкретних правок. Першу, яку я хотів поставити на обговорення і на можливе голосування – це 135 пропозиція. Зараз, хвилинку, бо поки обговорювали, гортав табличку. Там в цій пропозиції я є співавтором, перший автор Разумков, але я там є співавтором.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є, ви в кінці.

БАБІЙ Р.В. Да, є. Перевірю, щоб не помилитися з номером.

Ця пропозиція стосується визначення. Визначення, якщо я не помиляюся, об'єкту лобіювання, да, об'єкту лобіювання. І пропонується в ній розширити коло об'єктів лобіювання, додати це відповідне формулювання до визначення. Оскільки саме в такому формулюванні закон буде поширюватися також на різноманітні консультативні органи, радників, працівників патронатної служби як об'єктів лобіювання, позаштатних радників, які в наших реаліях, ми знаємо, що мають інколи досить суттєвий вплив на прийняття формально суб'єктом правотворчої діяльності рішень. І ці, скажемо так, об'єкти, ці особи також зможуть включатися у визначення об'єкту лобіювання. Тому, на моє переконання, цю поправку слід врахувати.

Знову ж таки зауважу, що от всі правки, які я зараз буду ставити на обговорення, вони, за великим рахунком, не ламають концепцію. Але така концепція обмеженого регулювання лобістської діяльності все одно буде працювати краще з цими пропозиціями. Тому я просив би поставити на обговорення там, якщо є що сказати колегам чи авторам законопроекту, чи членам робочої групи і потім відповідно поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте позицію уряду запитаємо, позицію НАЗК.

ІЛЬКОВ О.М. Позиція уряду полягала в тому, що, власне, об'єктами лобіювання є суб'єкти правотворчої діяльності і суб'єкти правотворчої

ініціативи, як це і передбачено Законом "Про правотворчу діяльність". Стосовно доповнення, я так розумію, суб'єктами забезпечення правотворчої діяльності – на розсуд комітету. Ми не маємо принципових заперечень, але все-таки зупинилися би на тому підході, який пропонувався комітетом спочатку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція НАЗК.

ЗЕРНОВА А. Позиція НАЗК полягала, що об'єктами лобіювання є ...*(Не чути)* суб'єкти забезпечення правотворчої діяльності та суб'єкти забезпечення правотворчої ініціативи. Але хочу зазначити, що ми і під час робочої групи концентрували увагу, що, наприклад, помічники або працівники патронатної служби, або через них здійснюється безпосередньо лобіювання і таким чином вони не є об'єктами лобіювання, але не можуть бути і суб'єктами лобіювання, оскільки вони виконують певні функції, для яких вони найняті. Таким чином тут треба визначити, або вони є об'єкти лобіювання, або через них здійснюється безпосередньо комунікація суб'єктами лобіювання з об'єктами лобіювання. Тому зараз приймає рішення комітет висловлювали свої застереження, що може ...*(Не чути)*

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Тимур, я бачу, руку підняв з цього приводу. Олег Бондаренко, потім Сергій Демченко, якщо ви з цих пропозицій.

БОНДАРЕНКО О.В. У мене три пропозиції. Доброго дня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З цієї?

БОНДАРЕНКО О.В. Ні, не з цієї пропозиції. Доброго дня! Це стосовно своїх правок вирішив підняти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми зараз цю пропозицію обговорюємо.

Сергій Демченко, потім Тимур.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, було б доречним тут до того, що ми зараз обговорюємо, звернути увагу, чи є бенефіціар у розумінні положень цього законопроекту суб'єктом лобіювання. Оскільки ми ніяк не виокремили його від інших осіб, які підпадають під дію суб'єкта лобіювання, залишається лише йому зареєструватися як суб'єкт лобіювання. Він фактично відповідає всім критеріям лобіювання.

На мою думку, питання лежить в площині саме можливості лобіювання своїх власних інтересів лобістом. Якщо це питання залишається, то цю проблема ми її ніяк не вирішимо, і будь-який бенефіціар фактично буде зобов'язаний реєструватися як суб'єкт лобіювання. Якщо ж ми приберемо все-таки можливість лобіювання власних інтересів, то ця та інші проблеми, про які пізніше ми ще поговоримо, я думаю, буде вирішено.

А щодо правки пана Романа Бабія, думаю, треба підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тимур, ти щось з цього приводу хотів.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Дивіться, Роман Вячеславович, ця ваша правка, тут в обґрунтуванні зазначено, що сприятиме точному тлумаченню здійснення опосередкованого впливу. Але ви пропонуєте фактично розширити термін "об'єкт лобіювання". Сам термін "об'єкт лобіювання", він визначає саме того суб'єкта, який має якісь повноваження стосовно нормативно-правового акта. А ця пропозиція, вона більш логічно виглядає в

методах лобіювання, де у нас зазначається прямий або опосередкований вплив на об'єкти лобіювання, і там, можливо, можна подумати і розтлумачити, що мається на увазі під опосередкованим впливом. Але в самому визначенні "об'єкт лобіювання", то, можливо, воно не досить вдало.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, свою точку зору скажу. Дійсно, ми започатковуємо тільки цей інститут і дійсно у нас прив'язка йде до суб'єкта правотворчої діяльності, суб'єкта права законодавчої ініціативи, тобто ті особи, які відповідальні за прийняття рішень стосовно, так би мовити, долі нормативно-правового акта. Чесно кажучи, я не бачу сенсу зараз розширювати об'єкт лобіювання до більш широких категорій, я боюся, що всі працівники секретаріату нашого стануть тоді об'єктами лобіювання і так далі. Тому особисто, Роман Вячеславович, не зможу підтримати дану пропозицію.

Ви з цього приводу, пане Сергій?

ДЕМЧЕНКО С.О. Да, я коротке...

ГОЛОВУЮЧИЙ. І будемо переходити до голосування.

ДЕМЧЕНКО С.О. Коротке уточнення одразу, пане Денис, до вас. Скажіть, будь ласка, у нас просто прив'язка до суб'єктів правотворчої діяльності, там ми сказали, до Закону "Про правотворчу діяльність". Як ви вбачаєте в розрізі того, що він вводиться в дію після року, після завершення воєнного стану, відповідні положення цього законопроекту вводяться в дію, чи можемо ми їх використовувати і на них посилатися? Тому що наш закон, я вважаю, що буде введений раніше. Чи зможемо ми використовувати відповідну термінологію того закону, який не введений в дію?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мені здається, що закон цей набув чинності, якщо ми говоримо про правотворчу діяльність, тому ми можемо використовувати...

ДЕМЧЕНКО С.О. Він набув чинності, але не введений в дію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але набрав чинності.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ваше розуміння введення в дію і набрання чинності в даному випадку... набрання чинності означає можливість виконання положень цього закону, який не введений в дію?

ГОЛОВУЮЧИЙ. На моє розуміння, це дві різні категорії. Якщо закон набрав чинності і в ньому є визначення, то ми можемо посилатися.

ДЕМЧЕНКО С.О. Зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але побачимо, що юридичне управління з цього теж зазначить. Мені здається, що тут, ну, особисто моя точка зору, як бачу проблему.

Отже, колеги, пан Роман, на жаль, як я і сказав, з огляду на мотиви свої не зможу підтримати дану вашу пропозицію.

Тому прошу переходити до голосування за запропоновану 135 пропозицію, один з співавторів пропозиції ставить її на врахування.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

Васюк. Васюк!

Ватрас. Ватрас!

Власенко.

Гуцько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Де всі члени комітету?

Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – утримався.

Німченко.

ВАТРАС В.А. Ватрас – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас – утримався. Дякую, Володимир Антонович.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Для стенограми: присутній також народний депутат член комітету
Пузанов Олександр Геннадійович.

Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс. Фріс Ігор Павлович.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ще раз.

БОЖИК В.І. Божик – за. Вибачте, не міг...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, ще раз перепитаю.

Васюк.

ВАСЮК О.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Власенко.

Гунько.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко – утримався.

Начебто всі. 7 членів комітету – за, 9 – утрималися. Отже, залишається поки що не враховано.

Роман Вячеславович, прошу, вам слово.

БАБІЙ Р.В. Дякую.

Наступна правка, пропозиція, яку я хотів би поставити на обговорення, це 169-а. Вона стосується визначення суб'єкта лобіювання.

Мені здається, вірніше, я впевнений, що формулювання, таке визначення краще ніж запропоноване, буде запропоноване парламенту для голосування у другому читанні комітетом, оскільки вона дозволить охопити, розширити коло суб'єктів лобіювання так званими бізнес-асоціаціями, які не здійснюють комерційну діяльність, але фактично здійснюють лобіювання в інтересах своїх членів. Це стосується частини, зокрема, цієї пропозиції: чи на підставі членства клієнта в юридичній особі, що здійснює лобіювання в інтересах її членів. Ну, от, власне, з цих міркувань хотів би також просити колег врахувати її.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Вячеславович.

Перед тим, як я надам слово уряду і НАЗК, можу сказати, що у нас насправді приймали участь, здається, в робочій групі і представники бізнес-асоціацій, можливо, зараз навіть на засіданні комітету є, і ми проводили зустрічі з представниками бізнес-асоціацій. Є чітке і в мене розуміння, і навіть у представників бізнес-асоціацій, що вони, власне, охоплюються цим законопроектом. Тому... вони охоплюються. Не бачу сенсу додатково тут прописувати, бо вони охоплені.

Так, уряд. Позиція уряду, позиція НАЗК потім.

ІЛЬКОВ О.М. Так, ми підтверджуємо. З огляду...

БАБІЙ Р.В. Перепрошую, колеги, а можна, перш ніж слухати позицію уряду і НАЗК, можливо, ви будете, обґрунтовуючи свою позицію, зразу посилатись на якісь, можливо... Денис Вячеславович сказав, що вони охоплюються. Зразу сказати, якими саме нормами, які пропонуються.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я бачу, руку Тимур підняв. Він просто перед табличкою теж сидить і, думаю, він теж...

БАБІЙ Р.В. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Уряд, НАЗК.

ІЛЬКОВ О.М. З огляду на те обґрунтування, яким обґрунтовується, власне, внесення цієї поправки, ми підтверджуємо те, що вже сказав Денис Вячеславович, бізнес-асоціації, які здійснюють лобювання в комерційних інтересах ...*(Не чути)* або інших бенефіціарів, на нашу думку, мають підпадати під сферу дії цього закону. Тому з точки зору визначення ми підтримуємо ту редакцію, яка зараз пропонується комітетом. Але з точки зору змістовного, то підтримується ваша ідея.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Змістовно, можете уточнити, що саме ви маєте на увазі?

ІЛЬКОВ О.М. Стосовно того, що бізнес-асоціації, які здійснюють вплив на суб'єктів прийняття нормативно-правових актів в комерційних інтересах своїх членів або інших юридичних осіб, які тим чи іншим способом фінансують відповідну організацію, будуть підпадати під сферу дії цього закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Так ви ж сказали, воно і так за запроповану редакцію підпадає. Ви підтримуєте пропозицію викласти в іншій редакції все?

ІЛЬКОВ О.М. Ми підтримуємо ту редакцію, яка на сьогодні пропонується комітетом. А врегулювання цієї конкретно правки, воно дійсно є в інших положеннях законопроекту, я думаю, що Тимур нам зараз допоможе і точно скаже ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую. Просто ви ж по пропозиції виступаєте. Я думав, що ви за пропозицію, що редакцію змінює.

Анастасія Зернова, НАЗК представник.

ЗЕРНОВА А. Шановні народні депутати, насправді, якщо ми дивимося на конструкцію положення закону, що є об'єктом лобіювання, хто є, що є предметом лобіювання, права і обов'язки, вбачається, хто є суб'єктом лобіювання. Тобто насправді щодо обмежень, хто не може бути суб'єктом лобіювання, все, що ви зазначили, передбачається в законі, тобто через певний зв'язок норм. Тому насправді бізнес-асоціації стануть суб'єктом

лобіювання. Якщо ми кажемо по термінології, а саме цього терміну, тобто більш його розширеного, насправді ми не виступаємо проти, на розсуд зараз членів комітету. Вона виглядає більш насправді зрозумілою для звичайного громадянина, який не бачить в першу чергу зв'язок між цими нормами, а читає просто термінологію визначення, він чітко бачить, хто є суб'єктами лобіювання, і надає подвійне якість тлумачення і в тому числі в засобах масової інформації. Тому це буде швидше, оперативно зрозуміліше, хто є суб'єктом лобіювання для спеціального ... *(Не чути)*. Тому на розсуд членів комітету щодо прийняття вашої поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тимур, да.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Да, Роман Вячеславович, ми фактично... це і так враховано в остаточній редакції законопроекту, просто трішечки іншим чином.

Ви тут пропонуєте взагалі передбачити фактично три випадки лобіювання: у власних інтересах, на підставі договору і на підставі членства. Ми вирішили не змінювати концепцію і залишили саме лобіювання, да, в інтересах бенефіціара. Коли лобіювання здійснюється в інтересах бенефіціара, воно охоплює: і лобіювання на підставі договору будь-яким посередником, і лобіювання на підставі там будь-яких інших форм без договору. І ми, відповідно до цього, там в статті 9, яка передбачає вимоги до договору лобіювання, передбачили, що ті юридичні особи, які є громадськими організаціями, іншими неприбутковими установами, що включає і асоціації, всі бізнес-асоціації, і благодійні фонди, і дуже багато інших організаційних форм установ, вони можуть здійснювати лобіювання в інтересах бенефіціарів без укладання договору. А хто у них є ці бенефіціари: чи це члени, які входять у них, чи це особи, які не є членами, але фінансують

їх через внески – це вже інше питання. Але, по суті, бізнес-асоціації і не тільки бізнес-асоціації, інші ГО, які переслідують комерційні інтереси якихось третіх осіб, вони будуть підпадати під дію цього закону.

БАБІЙ Р.В. Зрозумів логіку.

А скажіть мені, будь ласка, ну, це, мабуть, питання до Тимура, який працював багато з текстом. А от перелік бенефіціарів і визначення бенефіціарів, чи не випадають звідти, на вашу думку, оці особи, які є членами відповідних бізнес-асоціацій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тимур, питання до тебе, скажи ти.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Там широкий перелік. Просто іноземна держава, фізична і юридична особа, група таких осіб, в інтересах яких здійснюється лобіювання. Тобто це члени або нечлени – тут немає значення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ще раз говорю, що ми зустрічались із представниками бізнес-асоціацій, причому не один раз, проговорили також ці питання, чому в тому числі без договору по існуючій бізнес-моделі, якщо правильно говорити, великих наших бізнес-асоціацій, в таких реально діючих, оскільки там є сплата членських внесків там і так далі, немає окремої сплати по договору і працюють різні комітети за різними напрямками, там фарміндустрія, аграрна індустрія, різні бенефіціари будуть в залежності від предмету. Так що підтверджую, що вони охоплюються, навіть самі бізнес-асоціації про це говорять, що вони охоплюються, в них там теж були побажання, щось було враховано при підготовці тексту на базі робочої групи, щось було враховано, щось не так було враховано, як би їм хотілося, але для досягнення загальної мети цього законопроекту.

Так, Роман Вячеславович.

БАБІЙ Р.В. Добре, якщо в усіх учасників якби процесу і в народних депутатів, всі підтвердили практично в один голос, що бізнес-асоціації не випадають, тому я не буду наполягати на голосуванні за цю правку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Наступна.

БАБІЙ Р.В. Наступна 515-а.

515-а, вона стосується, ця пропозиція іншого підходу врегулювання до того, хто затверджує правила етичної поведінки суб'єктів лобіювання. Зараз нам пропонується до другого читання, що Кабмін такі правила встановлює, як на мене, це дещо дивна штука, вона не вкладається у загальноприйняті рамки. Поясню, чому. Тому що от, наприклад, ...*(Не чути)*, як правило, правила етичної поведінки затверджують самі. Це і адвокати, це і медіатори, це і судді, вони самі встановлюють собі правила етичної поведінки. Якщо віддати це регулювання на рівень Кабміну, тобто за великим рахунком досить суттєвий важіль тоді у Кабміні з'являється впливу на діяльність учасників цієї професійної спільноти. Пропозиція полягає в тому, щоб все-таки передати правила, вірніше, право затверджувати Кодекс професійної етики лобістів чи суб'єктів лобіювання самим об'єднанням суб'єктів лобіювання і відповідно вони мають його оперативно в своїх інтересах виправляти, вносити зміни, а не Кабмін, хтось третій сторонній, тим більше державний орган, і мають інструмент реагувати відповідним чином на зміну відповідних обставин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Вячеславович.

Я дозволю собі пояснити, як, що обговорювалось і яка логіка закладалась. Я, до речі, погоджуюсь з тим, що правила в майбутньому мають встановлювати самі учасники цього ринку. І як я особисто, наприклад, для себе бачив би реалізацію цього закону в разі його прийняття, що спочатку має сформуватись ринок відповідний, має сформуватись певна кількість

лобістів, які будуть зареєстровані. Після того, після консультацій з учасниками цієї діяльності в тісній співпраці з ними опрацьовуються внесення змін до відповідного закону чи новий закон, скоріш за все, до цього закону в разі його ухвалення, прописуються у консультації вже з діючими лобістами правила та умови формування самоврядної організації чи саморегульованої організації, як правильно, ними, і тоді таким законопроектом в наступному, ну, правила там участі, правила голосування, правила першого збору, діяльність такої саморегульованої організації прописується, і тоді таким законопроектом їм, як на мене, може бути передано право затвердити відповідний кодекс, фактично забравши це повноваження у Кабміну. Але це можна, як на мене, зробити після того, як буде сформований ринок, буде певна кількість таких учасників, і, власне, консультація з ними.

Ми не знаємо, скільки цей проміжок часу буде продовжуватися, доки буде сформована там кількість, ринок. І для того, щоб зараз вже були якісь правила гри, етичні правила, то і була, власне, пропозиція передати затвердження Кабміну. Скажу відверто, багато там у бесідах колег різних, хтось заперечував проти того, щоб Національне агентство запобігання корупції встановлювало і правила гри, і саме ж перевіряло, і притягало до відповідальності. З цієї логіки ці правила передані встановлення Кабінету Міністрів України.

А в цілому на майбутню перспективу після формування цього ринку і певної кількості може бути створена саморегульована організація і тоді передані відповідні повноваження по прийняттю кодексу їм. Але мені здається, станом на зараз, коли ми ще їх не маємо, то хтось має першочергово затвердити правила гри. Тому не зможу підтримати вашу пропозицію зараз, але в цілому логіка така правильна в майбутньому.

БАБІЙ Р.В. Денисе Вячеславовичу, я трошки відреагую. Дивіться, можна було б погодитися з вашим баченням майбутніх процесів і вважати це компромісом якимось, якщо б це було хоч якось позначено в законопроекті.

В законопроекті – Кабмін і крапка стоїть. Якщо б там, можливо, десь в перехідних положеннях, я цього не побачив, що якщо будуть створені, то тоді буде така-то схема дій чи порядок дій. Цього немає. Тому чи віддасть потім Кабмін, умовно кажучи, чи погодяться депутати вносити зміни – це велике питання, бо це, як на мене, це досить суттєвий важіль впливу на регулювання цих суб'єктів. І тут про саме регулювання не буде ніякої мови. Для початкового етапу, да, я ж кажу, можна погодитись, ринок, можливо, не сформований. Хоча можна було б може дати якісь... вводити це питання і можливість введення правил етики після того, як буде сформований ринок, бо Кабмін знову ж таки... Окей, хай буде це можливий компроміс, можна дискутувати, не буду заглиблюватись в цю дискусію. Тому мені здається все-таки, що варто було би обмежити по меншій мірі якимось терміном хоча б ці повноваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Вячеславович.

Може, перед цим запитасмо позицію уряду, позицію НАЗК з цього приводу, а потім народним депутатам дам слово. Позиція уряду.

ДИРДІН М.Є. Було правило таке: якщо є народний депутат, то перший народний депутат, а потім уже всі запрошені гості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому я і запропонував. Я можу надати. Якщо ви хочете перед ними виступити без їх позиції, то прошу.

ДИРДІН М.Є. Дякую. Сергій Демченко був перший, а не я.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я не заперечую бути другим. Дякую.

ДИРДІН М.Є. Дивіться, колеги, доброго дня всім. Дійсно, у мене було теж питання до цього питання. У мене є своя правка 531 з цього питання. І

коли ми обговорювали щодо правил етичної поведінки лобістів і те, що було сказано колегою Романом Бабієм, є пропозиція щоб ми, можливо, в перехідних положеннях, коли вже буде зареєстровано, наприклад, п'ять суб'єктів лобіювання в реєстрі, провести такі публічні консультації за участю Кабміну, щоб саме суб'єкти лобіювання приймали участь у розробці правил етичної поведінки. Тому що так, як було запропоновано в першій редакції від Кабміну, що там є учасники суб'єкта лобіювання та інші заінтересовані особи, тут більше зрозуміло було, коли є вже суб'єкти лобіювання. Коли ще його немає, а вже на друге читання пропонується шість місяців з дня набрання чинності цим законом і ми ще не знаємо чи будуть ці суб'єкти, чи не будуть ці суб'єкти, то, можливо, доцільно би прив'язатися не до терміну, а до наявності, наприклад, як п'ять суб'єктів лобіювання, щоб за їхньою участю були розроблені ці правила.

Дякую. Як пропозиція. Ми тоді і говорили з вами, пане голово, з цього питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте, зараз у нас по пропозиції Романа Вячеславовича, 515 пропозиція, Сергій Демченко, потім уряд, потім НАЗК.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

Я насамперед підтримую те, що сказав пан Максим Дирдін. Співпали тут точки зору. І, дійсно, та пропозиція, яка зараз в законопроекті: затвердження Кабінетом Міністрів відповідних правил після проведення публічних консультацій з заінтересованими особами до того, як з'являться суб'єкти лобіювання в реєстрі, ну, напевно, виникає питання, якщо публічні консультації будуть проводитися до запуску відповідного реєстру, чи можна взагалі вважати тоді заінтересованими особами усіх осіб, які заявляють намір в майбутньому стати суб'єктами лобіювання. Тобто ми можемо отримати таку ситуацію, що ці правила будуть сформовані суб'єктами, які не будуть

мати в майбутньому жодного відношення до лобіювання, і вони вплинуть саме на зміст цих правил.

Той вихід, який запропонували колеги: дочекатися, коли будуть, дійсно, у нас наявні зареєстровані суб'єкти лобіювання, які зможуть дійсно для себе сформулювати ці правила, - він є розумним. Якщо є необхідність, я просто не розумію, в чому саме є необхідність затвердження цих правил до того, як взагалі з'явиться перший лобіст в реєстрі, якщо в цьому є необхідність, то, можливо, тоді ми могли б якісь принципово закласти саме в перехідних положеннях положення цих правил, які от принципово мають бути до реєстрації лобістів, перших лобістів. Там раз, два, три положення, які обов'язкові, там, я не знаю, "не убій, не вкради" і так далі, ну, як принципи, якщо є в цьому необхідність. Але треба зрозуміти, яка саме.

Тому або я б цю ситуацію виключив як пропозиція пана Максима і попередньо пан Роман те, що мотивував, або закладу безпосередньо вже в перехідних положеннях якісь тимчасові правила без ризику для того, щоб хтось вплинув на них невідомо хто і з якоюсь метою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте все ж таки позицію Кабміну тепер почуємо. Позицію НАЗК.

ІЛЬКОВ О.М. Ми, власне, підтримуємо ту аргументацію, Денис Вячеславович, яку ви висловили. Дійсно, логіка полягала в тому, що з урахуванням того, що у нас відсутня буде практика застосування відповідного закону. Це перше положення.

І друге. Це те, що у нас після набрання ним чинності до моменту введення в дію, тобто запуску реєстру, ще не буде, власне, суб'єктів лобіювання, то і була закладена логіка про те, що правила розробляються Кабінетом Міністрів України після проведення консультацій із заінтересованими сторонами.

Стосовно того, що в майбутньому ми можемо, очевидно, перейти до саморегулювання галузі, ми як би цю ідею підтримуємо, але разом з тим знову ж таки з урахуванням того, що це нове регулювання для нашої держави, ми все-таки пропонуємо закласти необхідність розробки цих правил. І було запропоновано визначити Кабмін у первинній редакції, яку розробляло було НАЗК. Знову ж таки логіка змінити НАЗК на Кабмін Денисом Вячеславовичем уже була озвучена, з тим, щоб у нас не був один орган, який повністю і контролює, і моніторить, і визначає правила.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. НАЗК.

ЗЕРНОВА А. Щиро дякую.

ДЕМЧЕНКО С.О. Перепрошую. А можна до представника уряду? От Кабмін зазначено, хто саме – Кабмін, хто буде затверджувати? От хто буде розробляти, яке міністерство, відомство, хто цим буде займатися?

ІЛЬКОВ О.М. Затверджувати буде Кабмін, це означає, що це буде колегіальне рішення прийнято саме на засіданні Кабінету Міністрів України. Стосовно органу, якому буде доручено це розроблювати, то очевидно, що після прийняття закону буде, як і до кожного закону, прийнятого Верховною Радою України, розроблено конкретний план заходів стосовно його виконання. І на цьому етапі буде визначено орган, який буде проводити такі консультації, буде відповідальний за розробку цих правил. Це може бути НАЗК, це може бути Міністерство юстиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте, НАЗК позиція.

ЗЕРНОВА А. Щиро дякую за можливість виступити. Я по декількох блоків. По обговоренням, по затвердженню правил етичної поведінки Національне агентство проводило попередні консультації з ОЕСР, і ОЕСР висловило свою підтримку, щоб долучитися до проведення широкого обговорення і надання своїх рекомендацій щодо правил етичної поведінки.

Тому, пане Романе, міжнародні партнери нас підтримують і незалежно від того, хто буде затверджувати правила етичної поведінки, буде об'єктивна ситуація.

Також щодо принципів речей, існує десять правил, десять принципів лобіювання, які затверджені ОЕСР, і суб'єкти лобіювання вже можуть ними керуватися, оскільки вони і загальнодоступні, і прийняті.

Також щодо застережень, як правильно діяти лобістам, скажемо так, як про певну Біблію, про яку сказав пан Демченко, можемо сказати, що такі принципи передбачили і в законі. Тобто теж стаття принцип лобіювання, яка чітко передбачає, а як же правильно діяти, поки немає правил. Тому теж можемо дивитися на те, що такі застереження врегульовані.

Аспект пост-законодавчого контролю дозволить нам вносити зміни, якщо ринок насправді буде спроможний сформувати своє професійне середовище, і таким чином після інформації пост-законодавчого контролю можна вносити зміни до законодавства.

Тепер щодо набрання чинності положень певних статей. Для того, щоб врахувати інтереси зацікавлених сторін, а саме суб'єктів лобіювання, про які ви зазначили. Національне агентство в проекті закону, який подавали на схвалення уряду, передбачили, що спочатку створюється реєстр, а потім затверджуються правила етичної поведінки після публічних консультацій національним агентством і були пропозиції, що спочатку... тобто, що певні статті набирають в певний час свою силу. Тобто спочатку статті по реєстру не набрали чинності, а потім набирають чинності вже статті по правилам, затвердження правила етичної поведінки. І таким чином ті, хто вже зареєструвалися в реєстрі, прийшли на публічні консультації по

затвердженню правил, по яким вже їм і працювати. Тобто диверсифікація ризиків була і не було єдиного якогось там рішення національним агентством, тобто залучення саме суб'єктів лобіювання, можливо, було, буде. Тому, можливо, членам комітету наразі розглянути саме набрання чинності цих положень, спочатку реєстр, а потім ця стаття по правилах етичних.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Роман Вячеславович.

БАБІЙ Р.В. Пані Анастасія, ви правильно сказали, що певні принципи поведінки навіть етичної вже закладені в законі. Тому чи є необхідність швидко Кабміном затверджувати правила етичної поведінки, при тому, що немає суб'єктів лобіювання, не сформований ринок, ну, тут питання.

І з урахуванням цієї дискусії я просив би, пане голову, все-таки поставити на голосування цю правку. Якщо вона пройде, тоді розглянути питання про формулювання комітетської правки до прикінцевих і перехідних положень щодо відстрочення введення її в дію під умовою або строку, або формування, внесення певної кількості суб'єктів лобіювання у відповідний реєстр.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, я кінцеву частину не зовсім зрозумів, що передбачити?

БАБІЙ Р.В. Дивіться, я прошу поставити на голосування 515 пропозицію. Якщо вона буде підтримана, тоді просто відрегулювати питання відтермінування введення її в дію в прикінцевих положеннях комітетською правкою.

ДИРДІН М.Є. Пане Романо, а може зробити по-іншому, запропонувати те, що внести в перехідних положеннях термін або термін, або кількість

учасників, щоб потім не робити таку, щоб була більш конструктивна пропозиція.

БАБІЙ Р.В. Ні, так воно по суті те саме, 515-а ... *(Не чути)*, її взагалі немає в тексті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дозвольте, я зараз скажу, а потім ми з вами вирішимо. Дивіться, насправді закон встановлює базові речі, в тому числі, наприклад, конфлікт інтересів. Регулювання порядку врегулювання конфлікту інтересів не виписано, бо це окрема історія. Якраз, наприклад, той же самий конфлікт інтересів, регулювання, передбачалось, що має бути встановлено в правилах етичної поведінки. Є речі ті, які мають передбачатись на рівні підзаконного нормативно-правового акта. Всі ми їх не випишемо і не всунемо в рівень закону, бо інакше це буде талмуд цілий. При цьому ці правила вже мають діяти і суб'єкти, які будуть реєструватися, мають їх дотримуватись таких правил. Тому і пояснюю логіку, що Кабмін затверджує, ми дивимось, як це працює. По кількості там зареєстрованих лобістів я думаю, що судити тут, встановлювати 5 чи 10, трошки невірно. Коли народні депутати, там суб'єкти права законодавчої ініціативи і інші, отримують запит і зрозуміють, що ринок уже сформований, є у нас певна кількість лобістів, то лобісти самі пролобіюють створення саморегульованої цієї організації.

Якщо ми зараз проголосуємо ту пропозицію, яку пропонуєте ви, то отримується, що у нас Кабмін тоді ніхто не затверджує, ці правила, Кабмін не затверджує, правил немає. Більше того, тут написано, навіть об'єднання суб'єктів розробляє власні правила етичної поведінки. Що це за об'єднання, це як, по два в кожній групі? Я ж кажу, там потрібно прописувати вже правила формування саморегульованої організації: як проводяться перші збори, як приймаються рішення про обрання її членів. Ви ж знаєте, це і Національна асоціація так робила приватних виконавців, і арбітражних керуючих, і так

далі. Не вийде просто, як на мене, прописати однією фразою, що якісь групи будуть щось... Що, по два зберуться і самі собі щось затверджувати будуть? Ну, не получится так.

Потрібно встановлювати, значить, як буде саморегулівна організація формуватися, хто приймати участь, як обирати керівництво, як вони будуть затверджувати і так далі, і тому подібне. Це цілий окремий пласт. Але, як не мене, робити це без тих людей і компаній, які будуть лобістами і будуть здійснювати цю діяльність перед цим без консультації з ними, зарано. Тому й була логіка, що початкові правила гри встановлює Кабінет Міністрів України, ті особи, які реєструються лобістами, мають їх дотримуватися. Звичайно, ми з вами можемо так само працювати з Кабінетом Міністрів для того, щоб встановились такі правила гри, там на рівні Етичного кодексу, в тому числі і по врегулюванню конфлікту інтересів, щоб все ж таки ринок у нас сформувався цей нормальний. Я думаю, що Кабмін тут з нами тісно попрацює, з тими, хто буде зацікавлений в роботі над цими правилами лобіювання.

Після того, вже з урахуванням практики, через який-то проміжок часу, коли у нас буде не п'ять зареєстрованих лобістів, а певна кількість, вони самі прийдуть до нас, до народних депутатів, до Кабінету Міністрів і скажуть все, нам потрібна саморегулівна організація, давайте випишемо і прийнемо. Якщо ми в цій версії проголосуємо, то ніхто тоді не затвердить ці правила.

Пане Романе, ви самі відкрийте цю пропозицію, побачите, що тоді просто не буде, не буде врегулювання конфлікту інтересів, інших якихось речей, ті, які можна на рівень підзаконного нормативно-правового акта. Я все ж таки пропоную колегам прийняти те, щоб перші правила Кабмін, далі, після консультацій з тими ж лобістами, створюємо саморегулівну організацію, вони приймають відповідний кодекс. Можливо, це навіть правильно вже не правилами назвати, а кодексом і так далі.

БАБІЙ Р.В. Тобто ви пропонуєте пройти професійним учасникам такий собі тест на професійну спроможність, пролобіювати в законодавство зміни щодо утвердження власних правил гри.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми ж з вами знаємо, що так робили... І ці ж самі арбітражні керуючі так робили, в них довгий час не було саморегулівної організації чи самоврядної, як воно правильно називається, потім в тісній співпраці з ними розроблялись ці правила. Оскільки ми з вами знаємо досвід, пройшлися, ми знаємо, як вони створюються. Створювати без них буде неправильно.

Тому, Роман Вячеславович, я вам пропоную подумайте, чи ви цю пропозицію, все ж таки наполягаєте на голосуванні цієї вашої пропозиції, чи ми після того готові будемо попрацювати вже з лобістами.

БАБІЙ Р.В. Да, я все-таки просив би поставити на голосування. Ви зазначили про підзаконне регулювання, все правильно, не може закон бути роздутий до нескінченного рівня, врахувати всі нюанси. Але я не бачу перешкод Кабміну врегулювати відповідну діяльність підзаконним нормативним актом, але не у формі правил етичної поведінки чи кодексу етичної поведінки. Тому я все-таки прошу поставити цю пропозицію на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ваша пропозиція не про те, що як це називатись буде, а пропозиція хто буде затверджувати.

ДИРДІН М.Є. Пане Романе, договорю тут ще... з цього питання, що перед тим, як будемо голосувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, пане Максим, да. Прошу.

ДИРДІН М.Є. Дивіться, якщо в перехідних положеннях зводимо це до того, щоб не затверджувати правила без участки лобізму... суб'єктів лобіювання. Якщо тут у нас є в перехідних положеннях в кінці, остання сторінка: у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим законом затвердити правила етичної поведінки суб'єктів лобіювання, забезпечити створення та функціонування реєстру прозорості. Тобто це дається, як я розумію, шість місяців для затвердження... протягом шести місяців для затвердження правил і створення реєстру.

Якщо ми пишемо тут, залишаємо шість місяців для створення реєстру прозорості потім і шість місяців після запуску реєстру прозорості. Тобто вже є час для того, щоб уже ті, хто є заінтересованими учасниками і захоче зареєструватися, і займатися професійною такою лобістською діяльністю, вони зареєструвалися, один, два, три, п'ять, кількість уже тут не буде принципова, і після того, як уже запрацював реєстр, дається пів року заінтересованим учасникам пройтись і затвердити вже правила, Кабмініві це пропонується в законопроекті, але з уже реальними учасниками цього ринку. Як пропозиція така, як альтернативна, щодо пропозиції Романа, щоб, може, ми тоді... оце буде компромісним варіантом врегулювати це питання по термінах.

КАЛАУР І.Р. У мене є запитання до колег. А отих пів року лобісти будуть жити без всяких правил, да, по анархії?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, немає... Да, там... який-то час.

Колеги, дивіться, от правильно питає Іван Романович. Насправді тоді це чіпляє іншу норму, що якраз суб'єкти лобізму мають дотримуватись правил етичної поведінки. Тоді, якщо не буде в цей час ще правил, то вони... тоді треба змінювати і іншу норму, там, де вони мають дотримуватись правил етичної поведінки.

ДИРДІН М.Є. В законі є вже принципи. Денис Вячеславович, я з вами тут не погоджуюсь, тому що вже в законопроекті закладаються принципи, то... Я ж не думаю, що суб'єкти лобіювання будуть працювати, умовно кажучи, пів року з порушенням принципів, які закладені в самому законопроекті. І якщо ми кажемо про правила етичної поведінки, то це деталізує ці самі принципи і, можливо, норми закону в правилах етичної поведінки, но вони ніяким чином не звужують можливості пів року, умовно кажучи, коли запрацює реєстр, коли суб'єкти лобіювання зможуть подаватися і реєструватися, і протестувати так, умовно кажучи, ринок лобіювань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, там... А, прошу.

КАЛАУР І.Р. Я просто розумію наших колег, вони просто переживають, що після того, як Кабмін напише правила оті етикету, ніхто з лобістів... ніхто з осіб не зареєструється лобістами. От і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можливо. Але ж Кабмін, здається, теж співпрацює з Верховною Радою і є підзвітним Верховній Раді. І якщо б у Кабміні було завдання, то як би завалити цей закон... Наскільки я розумію, у Кабміні якраз є трохи інше завдання, це є однією з рекомендацій наших європейських партнерів, і, я так розумію, що і при розробці правил... Я не знаю, чи може спростувати, пан Олександр Ільков, чи ні це, чи підтвердити цю думку, мені здається, що і до розробки правил, можливо, так само будуть долучені певні наші європейські партнери, бо їх рекомендація була не просто прийняти закон, а вони ще й до змісту надавали свої певні пропозиції до змісту закону. Тому вони теж зацікавлені в тому, щоб цей процес був врегульований належним чином, і, можливо, долучаться ще і до співпраці з Кабміном в цій частині. Можливо, пан Олександр Ільков з цього приводу пояснить.

ІЛЬКОВ О.М. Да, безумовно, я, з вашого, дозволу ще один тоді коментар. Дійсно, наші європейські колеги, власне, рекомендацією яких є прийняття цього законопроекту, вони бачать, що цілісне регулювання питання лобізму має бути вирішено за рахунок прийняття базового закону, за рахунок створення відповідного реєстру, за рахунок прийняття правил етичної поведінки, які вони знову ж таки хочуть, щоб вони були прийняті як можна скоріше, ця рекомендація прямо сформульована в тому експертному висновку Європейської комісії, який ми отримали, і, зрештою, за рахунок прийняття законопроекту, яким буде встановлено відповідальність за порушення вимог цього закону. Це законопроект пов'язаний 10373. І, безумовно, всі питання, які стосуються виконання цієї рекомендації, ми зі свого боку одразу надсилаємо на експертизу до Європейської комісії, отримуємо їх експертний висновок і після цього намагаємося максимально врахувати побажання від наших колег. Тому я підтверджую, Денис Вячеславович, що стосовно правил буде така сама історія, оскільки це один з важливих елементів цього регулювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Демченко, Анастасія Зернова, по цьому рука піднята?

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, дякую.

Колеги, вважаю досить непрофесійним висловлювання, що ми обіцяємо, ми зробимо, ми будемо в майбутньому вносити зміни до закону, коли ми розглядаємо це питання, яке можемо врегулювати насамперед цим законопроектом. Що нам заважає? Незрозуміло. Виключно небажання це врегулювати. Це щодо того, щоб визначити в законі одразу участь відповідних суб'єктів лобіювання в майбутньому при розробці внесення змін до відповідних правил. Якщо в нас визначений Кабмін, то Кабмін він і буде. Значить це позиція відповідно авторів законопроекту і вона не є в

"Перехідних положеннях", вона в тексті законопроекту, в основному в тексті. Відповідно автори передбачають, що так воно буде завжди. Це перше.

Друге, я вже казав і ще раз звертаю увагу. Колеги, діюча редакція законопроекту передбачає обов'язок Кабміну прийняти правила після консультацій і ці консультації Кабмін має провести з заінтересованими особами. У нас немає ще зареєстрованих лобістів. З ким буде проводити консультації в даному випадку Кабмін, як він буде виконувати цю норму? У нас немає заінтересованих осіб в розумінні, в тому числі Закону "Про правотворчу діяльність", немає їх. Тільки після реєстрації з'являться відповідні лобісти. Тобто я вважаю, що в даному випадку не буде консультацій відповідно до закону, а без консультацій відповідно до закону не можна затвердити і правила. Тобто навіть якщо ми будемо вважати, що це пріоритет Кабміну, він не зможе реалізувати в даному випадку цю ситуацію. Тому ми можемо хоч двісті разів казати про те, що буде в майбутньому, але поточну редакцію ми навіть реалізувати не зможемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

В мене відмінна думка щодо неможливості реалізації поточної редакції і консультацій з заінтересованими особами. Насправді, ми навіть працюючи в робочій групі, ми працювали якраз з заінтересованими особами, і коли там більше 50 осіб, здається, то якраз заінтересовані особи є, тут були представники і бізнес-асоціацій, і громадських організацій, і народні депутати, і представники Кабміну, НАЗК, всі, всі вони є заінтересованими особами. Так що...

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане Денисе, з вами погодився б, якщо б таке визначення заінтересованих осіб, як ви зазначили, було в якомусь законі, в положеннях, чи в цьому законопроекті, його не існує. І ми працювали

насамперед з членами робочої групи в межах робочої групи, а хто з них заінтересований і в чому був, ну це ще спірне питання.

Але ж знову ж таки, для того, щоб по суті, немає можливості реалізувати відповідно до цієї норми відповідні повноваження Кабінету Міністрів до того, як з'являться суб'єкти лобіювання, тобто зареєстровані особи у відповідному реєстрі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, тут, я бачу, в чаті теж пишуть, що відповідно Закону "Про правотворчу діяльність" заінтересованими особами для цілей цього закону... Ну це того закону. Не в кожному законі є визначення "заінтересовані особи", і чесно кажучи, нічого...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні-ні-ні, є в Законі "Про правотворчу діяльність", правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В законі про... для цілей застосування того закону, не в кожному законі є визначення...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ми ж посилаємося на Закон "Про правотворчу діяльність".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не в кожному законі просто є визначення заінтересованих осіб.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я розумію, але термін "заінтересовані особи" ми використовуємо саме з Закону "Про правотворчу діяльність", оскільки в даному законопроекті ми посилаємося на норми Закону "Про правотворчу діяльність", які врегульовують положення, які не врегульовані даним законопроектом. Ми маємо використовувати.

Але відповідно до Закону "Про правотворчу діяльність", якщо ми використовуємо цей термін, то відповідних осіб, на яких вплине прийняття відповідного нормативно-правового акта, не існуватиме на момент проведення цих консультацій, немає ще лобістів, їх не зареєстровано. Тобто у нас відсутні заінтересовані особи. З ким ви буде проводити консультації, якщо їх не існує заінтересованих осіб? Як ви реалізуватимете цю норми? Ніяк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не погоджуюся, що це тільки лобісти заінтересовані, це особи, на яких вплине прийняття цього закону. Окей, ми поставимо на голосування пропозицію, дослухавши всіх. Кожен народний депутат висловить свою позицію.

Анастасія Зернова, Муса Магомедов, Василь... Івченко, я так розумію.

ЗЕРНОВА А. Щиро дякую.

Я б хотіла ще раз просто сказати ...*(Не чути)* Під час проведення консультацій щодо затвердження правил етичної поведінки будуть запрошені представники міжнародних організацій. ОЕСР перші, хто будуть присутні. Представники Європейської Комісії також будуть присутні, оскільки ми звернулися і листами, і наші колеги теж ...*(Не чути)* для того, щоб ми об'єктивно змогли прийняти Правила етичної поведінки, ґрунтуючись на тих рекомендаціях, які нам надають міжнародні партнери. Це перше.

Щодо строку проведення та затвердження таких правил. Доречно було б дочекатися, поки створений реєстр, це шість місяців з моменту прийняття цього закону, і запросити, тобто почекати, хто зареєструється, і потім затвердити Правила етичної поведінки. Насправді запросити всіх зацікавлених, заінтересованих осіб, а не тільки органів, тому що ми розуміємо, що затвердження Правил етичної поведінки, якщо вони затверджуються Кабінетом Міністрів, йде відповідно до Регламенту Кабінету Міністрів України, а тому ЦОВВ перші, з ким будуть проведені відповідні

консультації. А нам не тільки ЦОВВ потрібні, нам потрібні всі максимально учасники цього ринку.

Пан Максим Дирдін сказав про шість місяців після введення в дію реєстр. Наша позиція була б не затягувати, оскільки закон вступить у силу, якщо не помиляюся, 1 січня, ви плануєте, 25-го року, тому передбачити, що протягом двох місяців з моменту введення реєстру затвердити такі правила Кабінету Міністрів. Таким чином процес вже буде йти консультацій, переговорів щодо Правил етичної поведінки, реєстр створюється, зареєструвалися, ще раз провели раунд додаткових консультацій по правилах етичної поведінки і передали Кабінету Міністрів. Таким чином, Кабінет Міністрів буде діяти оперативно, не буде відповідно до Регламенту, а ми знаємо, що відповідно до Регламенту Кабінету Міністрів може взагалі процедура 178 днів, ми рахували, можуть відповідні затверджуватися процедури. Таким чином ми і виконаємо все в строк, і вже на момент з 1 січня 2025 року будемо мати і реєстр, і правила етичної поведінки, і консультації з європейськими партнерами, і всі вступають, ринок відкривається.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

А скажіть мені ще, будь ласка, у нас є Анастасія Єзерська, НАЗК ще? Це другий представник НАЗК?

ЗЕРНОВА А. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Представтесь, будь ласка. Анастасія Єзерська.

ЄЗЕРСЬКА А. Вітаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю. Можете представитись.

ЄЗЕРСЬКА А. Єзерська Анастасія, головний консультант відділу взаємодії із стейкхолдерами національного агентства. За дорученням в.о. керівника, в.о. голови національного агентства беру участь у цьому засіданні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Якщо у вас відмінна якась позиція буде вдруг від позиції іншого представника НАЗК, озвучте.

ЄЗЕРСЬКА А. Добре. Але я підтримую, повністю підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Муса Магомедов, наш колега народний депутат, потім Василь Іванович.

Муса, скажіть, ви по цій пропозиції, по пропозиції 531 авторства групи народних депутатів?

МАГОМЕДОВ М.С. Ні, я по поправках 112, 163, 341...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Муса, у нас зараз інші пропозиції, тому доведеться зачекати. Ми не можемо розриватись.

МАГОМЕДОВ М.С. Сорі, я по своїх пропозиціях. Перепрошую

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Василь Іванович Німченко. Мені здається, це ви, у вас рука піднята.

Добре. Поки Василь Іванович не відповідає, Максим Дирдін, прошу.

ДИРДІН М.Є. У мене питання...

НІМЧЕНКО В.І. Вже відповідає. Василь Іванович вже відповідає.

ДИРДІН М.Є. Все, тоді Василь Іванович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, вам слово.

НІМЧЕНКО В.І. Доброго дня, шановні колеги. Що я хотів би, отак дивлячись, з боку дивлячись на цю проблему.

Перше. Чи ми не спішимо з вами, це перше, вводити інститут лобістів і лобіювання. Може вивчити історію Великобританії, де закінчується робоче місце лобіста – в холі, а не в залі. В холі, а не в залі. От про що йде мова. А ми, де вже їх бачимо?

Друге питання. Шановні колеги, я як юрист хочу запитати членів Комітету правової політики, де закінчується лобіст і починається підбурювач? Ви розумієте, про що ви думали? У нас на сьогоднішній день в розуміння введено, в правовідносини: потенційний конфлікт інтересів і реальний конфлікт інтересів. І в тих їх умовах ми повинні визначитись однозначно, обмежити пунктирами поле. Це правове поле, воно ще ріллі там не має, шановні колеги. Зараз ми запустимо, а далі нам кажуть: а тоді будемо збирати лобістів, вирішувати і все інше. У нас повинен туби регламент жорсткий і однозначний, регламент процедурний, процедурна форма, всі процедури виписані уже на сьогодні: і хто такий суб'єкт як лобіст і що таке об'єкти лобіювання. У нас же цього немає. Те, що є вимоги Європи до нас, що ми повинні прийняти цей законопроект, це не каже про те, що ми повинні бігти і сьогодні його приймати. Я хочу нагадати, колеги не працювали тоді, коли ми пройшли 153 поправки і згоду з пропозиціями Європи. 153, шановні колеги. І правил торгівлі і все інше, коли ми вирішували питання про безвізове, так сказати, переміщення громадян України. Ви чуєте, де зараз аукається те, що як ми поспішили? Ми записали одне, а було зроблено по-другому. Я маю на увазі, не більше 90 днів перебувати там і все інше, а вийшло, що ми зараз маємо там, це ще до війни мало місце, що вже там

мільйони людей проживали. Ми зараз дивимося на цю проблему. А де корні, де це джерело, яке привело до от такої біди, яка в нашій державі?

І останнє питання. Коли ми ведемо розмову про такі законопроекти, ми повинні дивитися на те, який у нас рівень суспільних відносин в частині дотримання Конституції, дотримання демократії і дотримання громадянського співіснування і відносин людей, в тому числі в нашій державі, з нашими сусідами. Хто на сьогоднішній день буде заперечувати проти того, що в нас навіть появилось в законотворчій системі поняття "донор". Ми як донори, то ми вимагаємо судову систему зробити от так у вашій країні. Це кажу вам я, який я належу до другої країни. Не треба мені повторювати, шановні колеги, відносно того, що ми недавно з вами перевіряли? От чого я боюся. Тому я хотів би, щоб ми заміряли ще може сьомий, а може і восьмий раз, заміряли, а тоді відрізали. От і все. Давайте ми з цього боку подивимося. А тоді вже, як буде біда, ми будемо вирішувати питання, робити два кроки назад, що ми вміли, слов'яни.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович.

Максим Євгенович Дирдін, і, колеги, будемо переходити до голосування за пропозицію... я вже забув, нагадаєте номер.

ДИРДІН М.Є. Я питання до Анастасії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 515-а.

Да, прошу, Максим Євгенович.

ДИРДІН М.Є. Анастасіє, таке питання. Я так зрозумів з вашого виступу, що ви погоджуєтеся, що можна зробити тільки через два місяці після функціонування запуску системи прозорості, реєстру прозорості?

ЗЕРНОВА А. Ми відповідні пропозиції подавали в законопроект про добросовісне лобювання та адвокацію в Україні. Тобто ми таку конструкцію ...*(Не чути)* спочатку реєстр створюється, реєструється для того, щоб широке було залучення і після затвердження правил етичної поведінки. Даний законопроект ...*(Не чути)* уряду і пан Олександр Ільков уже висловив свою позицію.

ДИРДІН М.Є. Хорошо. Дивіться, тоді, якщо... зараз ставимо поправку Бабія на голосування, якщо вона не проходить, щоб ми не відволікалися від цього моменту, можна було поставити мою пропозицію стосовно цих термінів. Можна тут не пів року, наприклад, але уже місяців чотири, що після запуску реєстру прозорості.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги...

ДИРДІН М.Є. Або можна зараз пройтися і Роман зніме свою правку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, у нас співавтор пропозиції наполягає на голосуванні за цю пропозицію.

Перед цим можу сказати, що, як я говорив, я, пане Романо, не зможу підтримати дану пропозицію саме через те, я обґрунтовував вже неодноразово, що спочатку є сенс, щоб встановили правила гри, бо на рівні відповідно підзаконного акта мають бути врегульовані певні важливі питання, в тому числі пов'язані з врегулюванням конфлікту інтересів. І після того, як буде сформований ринок, ринок уже зможе прийняти і саморегульовану організацію, і на такій саморегульованій організації затвердити відповідні правила і назвати їх чи кодексом, чи правилом, це вже буде питання саморегульованої організації. Але це потрібно виписати і виписати це можливо лише з професійними учасниками ринку, коли вони будуть. Лише з

цієї логікою оскільки виходили, на жаль, не зможу підтримати дану пропозицію.

Але переходимо до голосування. Співавтор пропозиції номер 515 ставить її на врахування. Прошу переходити до голосування.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик. Божик!

Ватрас.

ВАТРАС В.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас – утримався. Добре.

Васюк.

ВАСЮК О.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.
Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – утримався.
Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс. Фріс!

Отже, рахуємо. 6 – за, 8 – утримались. Отже, правка залишається неврахована.

Так, Роман Вячеславович, ваші всі пройшли. Нагадайте, чи...

БАБІЙ Р.В. Колеги, давайте тоді, щоб не повертатися, от Максим Євгенович пропонував дещо інше врегулювання цього питання. Тому, можливо, є сенс. У мене одна залишиться після цього не така дискусійна, я сподіваюсь. Тому я би... Якщо говорити про пропозицію, яку запропонував пан Максим, то це, на мою думку, краще, ніж те, що пропонується зараз в таблиці, звичайно, неідеально, але краще ніж те, що пропонується в таблиці. Тому я би підтримав таку пропозицію відповідних змін в перехідні положення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Пане Максиме, скажіть номер пропозиції, будь ласка.

ДИРДІН М.Є. Ні. У мене була правка 531, але вона...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 531-а?

ДИРДІН М.Є. Да. Але вона геть інша. Тобто, якщо ми зараз обговорювали оці всі пропозиції про правила етичної поведінки, то... і те, що я зараз говорив, то пропоную внести як комітетська правка, вона і є як комітетська правка, зараз скажу її номер. 1330.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз. 1330 комітетська, так. У шестимісячний строк з дня набрання чинності цим законом затвердити правила етичної поведінки і забезпечити створення та функціонування.

ДИРДІН М.Є. Може, тоді просто поміняти його місцями... У шестимісячний строк з дня набрання чинності цим законом забезпечити створення та функціонування реєстру прозорості та упродовж чотирьох місяців з дня функціонування реєстру прозорості затвердити правила етичної поведінки суб'єктів лобіювання. Не шість, а чотири, наприклад.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Євгенович, а можна, пропозиція до вас така, щоб всім було зрозуміло. Ми зазвичай як робимо: ми формулюємо в чаті її, от прямо тут, в цьому чаті, то можете скопіювати тоді цей текст і зазначити, щоб всі мали можливість прочитати, як ви її викладаєте.

ДИРДІН М.Є. Тут питання щодо терміну. Я погоджуюся, давайте тоді знайдемо компромісний тут варіант, щоби не шість місяців з початку функціонування, а наприклад чотири, ну можна три навіть, три місяці. Але щоби, важливо те, що хоча би три місяці буде функціонувати реєстр прозорості, уже буде зрозуміло, хто із заінтересованих осіб зареєструється суб'єктами лобіювання, і це вже є певний компромісний варіант щодо проведення обговорень і затвердження правил етичної поведінки суб'єктів лобіювання. Яка пропозиція? Я зараз зроблю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Євгенович, можете її сформулювати, скиньте в цей пропозицію вашу і обговоримо.

Роман Бабій.

БАБІЙ Р.В. Давайте, поки я наступну свою пропозицію. Щодо цієї. Якщо я правильно зрозумів пропозицію Максима Євгеновича, спочатку

створюється реєстр, потім якийсь строк іде для того, щоб затвердити правила етики. Правильно, пане Максиме?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ким, Кабміном?

ДИРДІН М.Є. Я так розумію, як от ... *(Не чути)*

БАБІЙ Р.В. Все, зрозумів. Окей.

ДИРДІН М.Є. ...що запускається... І відповідно до цього, що запускається реєстр, там дається два місяці, ми пропонуємо, щоби було там три або чотири місяці після запуску реєстру, це буде достатній час, і далі проводиться обговорення. Дається цим законопроектом шість місяців з дня запуску реєстру. Можливо це забагато часу, може зробити чотири місяці для запуску реєстру, а не шість місяців?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми можемо написати хоч і місяць, але за практикою, наскільки ми знаємо, на створення публічного реєстру потрібно десь до пів року, і ми це питання на робочій групі неодноразово обговорювали.

Напишіть вашу пропозицію, ми її обговоримо, заслухаємо позицію уряду ще раз вже по конкретно сформульованій пропозиції тоді.

Сергій Демченко. Чи, Роман Вячеславович, ви ще не закінчили?

БАБІЙ Р.В. Я по новій правці. Якщо у Сергія Олексійовича...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коли буде тоді написано, ми її заслухаємо, позицію.

БАБІЙ Р.В. Ні, я не по цій правці, що Максим Євгенович, по іншій своїй.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, по вашій. Все, прошу, тоді закінчуйте ви по своїх пропозиціях.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я по цій правці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По якій?

ДЕМЧЕНКО С.О. Те, що Максим Дирдін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Формулює зараз? Так давайте, він сформулює, скине, і ми її обговоримо.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, я до формулювання.

ДИРДІН М.Є. Зараз, 2і хвилини, зараз я зроблю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так всі побачать формулювання, і ми його обговоримо.

Роман Вячеславович, у вас...

ДЕМЧЕНКО С.О. Зрозуміла її суть, я хотів додати, щоб при формулюванні це врахували. Дозвольте, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу.

ДЕМЧЕНКО С.О. По-перше, колеги, я пропонував би все-таки цю практику формулювання депутатами на ходу цих правок передати на пріоритетність. У нас є секретаріат, там Тимур у нас є, який в курсі, може сформулювати, давати суті, нехай вони працюють, це їх функціонал –

готувати відповідні проекти для комітету, це комітетськими правками, я думаю, це досить буде зрозуміло і професійно.

Другий момент щодо цієї правки. Я хотів звернути увагу, в мене якраз є зауваження до частини п'ятої перехідних положень, в яких міститься положення, яке зараз ми переформулюємо, пропозицію. Зауваження наступного чину.

У нас відповідно в редакції цього законопроекту передбачається, що він набуває чинності... Навіть не так, що він набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через два місяці для початку функціонування реєстру. Тобто у нас введення в дію відтерміновано всього законопроекту. Відповідно і частина п'ята також відтермінована введенням в дію. Якщо вона відтермінована введенням в дію, то відповідний тримісячний строк, шестимісячний строк раніше ніж введення в дію всього законопроекту не розпочнеться. А це у нас через два місяці після початку функціонування реєстру прозорості.

Тобто у нас виникає абсурдна ситуація, що реєстр прозорості має бути сформований відповідно до положень частини п'ятої ще до стадії, коли законопроект буде введений в дію, а частина п'ята буде введена в дію лише разом з усім законопроектом. Тобто ми маємо все-таки частину п'яту зробити як виключення введення в дію, якщо ми хочемо, щоб вона працювала раніше ніж увесь законопроект.

Для цього ми маємо в пункті 1, там, де ми вказуємо, що весь законопроект вводиться в дію з дня початку функціонування реєстру, зазначити, що крім положень частини п'ятої перехідних положень даного законопроекту, які вводяться в дію, і визначити відповідний строк. Так буде правильно. Інакше ми не зможемо сформувати реєстр, оскільки частина п'ята у нас не введена в дію. А якщо ми не зможемо сформувати в реєстр, то відповідно і сам закон ніколи не ввійде в дію, оскільки він вводиться в дію з моменту формування реєстру. Тобто ця абсурдність має бути вирішена, я думаю, саме цією правкою, яку зараз ініціювали пан Роман Бабій і пан

Максим Дирдін, вона стосується одного і того ж – частини п'ятої перехідних положень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Роман Вячеславович, ви закінчуєте по своїх пропозиціях.

БАБІЙ Р.В. Так. Крайня пропозиція 676 правка чи 676 пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 766-а?

БАБІЙ Р.В. 676.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 676. Прошу.

БАБІЙ Р.В. Вона стосується доповнення переліку юридичних осіб, яким заборонено займатися лобістською діяльністю, комерційним лобізмом, зокрема, ще однієї категорії юросіб, це ті юрособи, які мають філії і представництва або інші відокремлені підрозділи юридичні особи в державі, що здійснює збройну агресію проти України. Тобто, мені здається, ця категорія випала із переліку, який встановлений, заборонний перелік. Тобто можемо мати ситуацію, коли юридична особа, зареєстрована в Україні, але має якісь відокремлені підрозділи на території країни-агресора. І таким... ну відповідно це теж частина бізнесу, неважливо функціонує він чи ні, але тим не менше, і таким особам теж має бути заборонено здійснювати лобістську діяльність для задоволення своїх комерційних інтересів. Оскільки спочатку, будь ласка, закрийте філії і представництва в країні-агресорі, а потім можна це робити. От така суть пропозиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, зрозуміло.

Позиція уряду, позиція НАЗК з приводу цієї пропозиції.

ІЛЬКОВ О.М. Я думаю, що в першу чергу виникне питання, напевно, термінологічне й юридичне, що ми маємо на увазі під філіями і відокремленими підрозділами в державі-агресорі, тому що, очевидно, що це питання буде регулюватися не українським законодавством, а законодавством держави-агресора. За змістом – на розсуд комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що ви маєте на увазі, будуть проблеми з тим, що...

ІЛЬКОВ О.М. Треба розуміти, що закладається у саме визначення: "має філії і представництва, відокремлені підрозділи".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, так тут, наскільки я розумію...

ДЕМЧЕНКО С.О. Це ж на території України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наскільки я розумію Романа Вячеславовича, він має на увазі, що компанія може здійснювати лобіювання, українська, наскільки я вірно розумію, компанія, яка просто має філію, відокремлений структурний підрозділ в Російській Федерації, за розуміння нашого законодавства просто, що її необґрунтовано ми запропонованим проектом забороняємо здійснювати лобіювання. Я так розумію, в тому числі через те, що хтось там не може закрити навіть цей філію, підрозділ, а веде діяльність в Україні.

ІЛЬКОВ О.М. Ми по-другому розуміємо, можливо, пан Роман уточнить. Але мені ...*(Не чути)* що там забороняється.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, давайте.

БАБІЙ Р.В. Да, якраз забороняється. Тобто якщо українське підприємство має філію або представництво, відокремлений підрозділ на території держави-агресора, то їй забороняється в розумінні українського законодавства, бо це частина українського законодавства, то їй забороняється здійснювати лобістську діяльність своїх комерційних інтересів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, все, я думав... Все, зрозуміла позиція.

А якщо не може закрити, ну, фізично? Бо потрібно...

БАБІЙ Р.В. А що значить: не може закрити?

ДЕМЧЕНКО С.О. Нехай реєструє нове підприємство.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ну, просто не може закрити в Російській Федерації через те, що, ну...

ДЕМЧЕНКО С.О. Це його проблема, в нас ...

БАБІЙ Р.В. Ні, чекайте, зараз же є якісь ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, ну не говоріть разом зі мною, ну майте терпіння.

В мене питання до Романа Вячеславовича практичне. А якщо не може реально, підприємство нормальне, там умовне підприємство, але не може закрити. Чи не як би не обмежимо ми їх? Бо вони не можуть тули поїхати, там закрити, в Російську Федерацію.

БАБІЙ Р.В. Ну, мені здається, якщо є бажання закрити дійсно, бо відокремлений підрозділ працює на відповідному майні, якщо він

функціонує, то таку можливість можна знайти, оскільки є відповідні там працівники, які мають повноваження і так далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так там навіть немає прив'язки, що працює, там просто наявність, формальна наявність.

БАБІЙ Р.В. Так, формальна наявність і заборона лобіювання, да.

Якщо хочете лобіювати свої інтереси, один із варіантів – створіть нову юридичну особу або працюйте без лобіювання інтересів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Анастасія Зернова, НАЗК.

ЗЕРНОВА А. Щиро дякую.

Пане Романе, насправді логіка зрозуміла вашої правки. На розсуд членів комітету, на її підтримку хочу зазначити, що максимальне обмеження, щоби не мала впливу країн-агресор на території України, ми передбачили в положеннях щодо обмеження суб'єкта лобіювання, клієнта і бенефіціара.

Ваша правка насправді, якщо вона буде підтримана членами комітету, треба бачити зв'язок, що в даному випадку, можливо, треба буде ще і уточнювати, що не може бути клієнтом, да, юридична особа, філії і представництва якої знаходяться на території, або вона тоді буде тільки бенефіціаром. Така компанія зможе, в принципі, лобіювати. Вона звернеться до професійного лобіста, найме, але вона тоді стане клієнтом або бенефіціаром в конструкції закону, який наразі діє.

То якщо ваша логіка правки, що тільки вона не може бути суб'єктом лобіювання – це один момент. Але може бути ще і ... *(Не чути)*

БАБІЙ Р.В. Ну, логіка правки наразі така, як вона є, що не може бути суб'єктом лобіювання. Я розумію, про що ви говорите. Це, можливо,

внесення наступних змін до законодавства. Не може бути клієнтом суб'єкта лобіювання, окей, да, ну, теж приймається. Але перший крок – це щонайменше треба обмежити, власне, можливість бути суб'єктом лобіювання.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. По клієнтах-бенефіціарах це обмеження так само буде, тому що у нас бланкетна норма, хто не може бути клієнтом-бенефіціаром, посилання на цю частину четверту. Тут просто на подумати, це більше буде стосуватися, на мою думку, нерезидентів - юридичних осіб саме, тому що, я знаю, деякі банки навіть, там Райффайзен, він має якісь відділення в тій країні. Тому тут, скоріше, до них питання буде, бо це багато різних нерезидентів, деякі з них можуть бути достатньо потужними. Тут просто на подумати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, абсолютно вірно Тимур сказав.

Ще раз, колеги, щоб ми просто зрозуміли: на жаль, не всі компанії міжнародні припинили роботу в Україні.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Умовно китайські компанії так само.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не суть які. Тоді ми їх виключаємо і з клієнтів, і з можливості здійснення лобіювання, з бенефіціарів, з усього. Я так розумію, НАЗК підтримало цю позицію про розширення і всього іншого. Тобто ми розуміємо, що великі компанії не зможуть бути ні клієнтами, ні бенефіціарами.

ЗЕРНОВА А. Для нас важливо забезпечення національних інтересів України під час збройної агресії Російської Федерації.

БАБІЙ Р.В. Колеги, дозвольте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз-зараз, Роман Вячеславович.

Позиція уряду. Уряд сказав, на розсуд членів комітету, наскільки я пам'ятаю, а НАЗК важливо забезпечення інтересів.

ІЛЬКОВ О.М. Дивіться, мова йшла про те, з чого я почав. Це з тлумачення самого терміну "відокремлені підрозділи і філії представництв". Якщо ми говоримо про юридичну особу, зареєстровану відповідно до українського законодавства, і про відкриття нею філій представництв, то це очевидно, що на розсуд комітету. Якщо ж ми хочемо цим законопроектом вирішити, скажімо так, давню проблему того, що ми не хочемо бачити в тому числі великі іноземні компанії, які працюють на території держави-агресора, то я думаю, що це, власне, не предмет цього закону. І на жаль, поділяючи цю мету, але ми дуже часто стикаємося з великими проблемами у спілкуванні з нашими європейськими партнерами, коли ми за рахунок законодавства хочемо цю проблему вирішити.

Тому очевидно, що таке розширене тлумачення ми підтримувати не будемо наразі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Всі почули позицію? Добре.

Роман Вячеславович. Да, прошу, Роман Вячеславович.

БАБІЙ Р.В. Дивіться, якщо... я почув занепокоєння представника уряду, зокрема, щоб не обмежити міжнародні компанії. Але якщо особа, міжнародний суб'єкт, нерезидент, хоче вести бізнес у країні-агресорі, який здійснює агресію проти України збройну, то вона має, на моє переконання, це логічно, що вона має нести якісь обмеження на території України. Вона веде бізнес, сплачує там податки, а в той же час користується на рівні з іншими всіма преференціями, в тому числі можливістю лобіювання.

Це не таке прямо критичне обмеження діяльності, і це, як на мене, справедлива плата за те, що ви... це їх рішення, звичайно, їм вирішувати, чи тримати філії, чи здійснювати діяльність на Російській Федерації, але це відносно невелика плата за те, що вони за великим рахунком якось наповнюють бюджет Російської Федерації.

Дякую.

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане голово, дозволите?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я сьогодні вже в черговий раз дивуюся позиції уряду і позиції уряду по відношенню до тих суб'єктів, які пов'язані з нашим ворогом, з агресором у нашій країні. Правда, колеги, або ми підтримуємо нашого агресора і вважаємо, що економічний інтерес, він за вищий ніж протистояння нашому найгіршому сусіду, або ми не підтримуємо. Не може бути якихось стандартів: тут можна, тут не можна.

Тому, колеги, я вважаю, що треба підтримувати цю правку. Це позиція, напевно, навіть не лобізму, а позиція взагалі загальнодержавницька, яку хто займає по відношенню до нашого агресора.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, кожен сам визначиться по цій пропозиції. Звичайно, у кожного можуть бути свої мотиви підтримання, непідтримання, це трошки не стосується цього, як на мене, чесно кажучи, уряд озвучив позицію з цього приводу. Просто мені здається, що більше під, скажімо так, під певними гаслами можемо зробити так, що певні компанії, які, до речі, працюють в Україні, міжнародні, їм ніхто не забороняє працювати, просто позбудуться можливості лобіювати і власні інтереси в Україні, і здійснювати лобіювання

навіть через професійних лобістів, хоча вони продовжують працювати в Україні.

Тому пропоную подумати над змістом, не над тим, що говориться, а над змістом цієї правки і відповідними наслідками цієї пропозиції. Тому виходячи з цього... І окремо, те, що я говорив. Просто подумати над змістом цієї пропозиції, до чого вона може, умовно, призвести. Якщо ви скажете, що немає компаній великих міжнародних, які зараз працюють в Україні і, можливо, працюють зараз в країні-агресора, то, я думаю, що всі ми знаємо, що це, на жаль, не так. Тому я, на жаль, через це мушу утриматись, бо я розумію, окрім лозунгів, які наслідки це будуть.

Бабій. Правка, чекайте, номер 676 правильно?

БАБІЙ Р.В. 676, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз, я тільки передав... є співавтор Бабій. Пропозиція 676. Зараз в таблиці вона пропонується до відхилення, але співавтор ставить на врахування. Прошу переходити до голосування.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

Ватрас.

Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.
Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – утримався.
Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. Утримався.

ВАТРАС В.А. Ватрас – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас – утримався.

Хто у нас ще не голосував?

Васюк.

Власенко.

Гунько.

Окей, отже, рахуємо. 9 членів комітету – за, 6 членів – утримались.

Отже, правка врахована.

Переходимо до наступної пропозиції.

Романе Вячеславовичу, ви все?

БАБІЙ Р.В. Так, я наразі все. Дякую за те, що приділили час, подискутували і підтримали хоча б одну з правок. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе Вячеславовичу.
Колеги, отже, хто наступний у нас по правкам?

ДИРДІН М.Є. Давайте я вже наступний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, давайте. Максим Євгенович Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Правка, ну, те, що ми тут дискутували, я скинув у чат групи комітетський. Пропозиція, як я її бачу, і термін, там не шість, а чотири місяці пропонується. Чому чотири? Зараз скажу, чому чотири.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максиме Євгеновичу, я їх скинув у цей чат, щоб всі мали змогу бачити.

ДИРДІН М.Є. Да, давайте.

Я зараз поясню, чому чотири місяці, там була пропозиція ...*(Не чути)* від Анастасії про два місяці. Чому чотири? Тому що від пропозиції, яка зараз міститься до другого читання, закон вводиться в дію через два місяці з дня початку функціонування Реєстру прозорості, тобто два місяці іще до реєстру не можна подавати якусь інформацію. Два місяці почалося, подається інформація, реєструється і вже є вже реальні суб'єкти в лобіюванні. І до цього два місяці буде достатньо часу, щоб... по суті це буде два місяці, щоб провести ці публічні консультації не тільки із суб'єктами лобіювання, но і з заінтересованими особами.

Все. У мене все з цього приводу ...*(Не чути)* почув, чому чотири місяці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да, я просто читаю. Є текст пропозиції в чаті скинутий. Да, всі мають можливість ознайомитись зі змістом в чаті.

Будь ласка, Демченко, потім позиція уряду, позиція НАЗК вже за запропоновану пропозицію.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я, колеги, ще раз звертаю увагу, що відповідні пропозиції містяться в частині п'ятій прикінцевих положень. Частина п'ята і відповідно ці пропозиції згідно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми чули. Це різними пропозиціями просто можна вирішити. Це зараз пропозиція до п'ятої частини. Ви сказали до першої частини пропозиції.

ДЕМЧЕНКО С.О. До першої, да. Відповідно, якщо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми зараз про п'яту говоримо.

ДЕМЧЕНКО С.О. Нам треба і першу змінити для того, щоб вона набула чинності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Але зараз про п'яту. Я пам'ятаю, що ви сказали.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я зрозумів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Уряд, бачите пропозицію в чаті, що замість того, щоб ви затверджували зараз їх до моменту створення реєстру і всі діяли у відповідності до цих правил, пропонується у чотиримісячний строк після створення реєстру.

ІЛЬКОВ О.М. Ми вже висловили свою позицію. Законопроектом, який вносив уряд, взагалі передбачалося через три місяці розробка цих правил етичної поведінки, зараз відтерміновано до шести. Пропозиція затвердити їх через чотири місяці після введення в дію закону нами не підтримується.

То логіка така, що на момент введення в дію закону повинні бути вже затверджені правила етичної поведінки. Така позиція підтримується Європейською комісією, яка надавала відповідні рекомендації. Те, що їх потім можна буде переглянути, ми це вже обговорювали.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Анастасія Зернова.

А, добре. У вас питання до...

ДИРДІН М.Є. До представника Кабміну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ДИРДІН М.Є. Я хотів би почути позицію Кабміну тоді. Чому тоді в першій редакції законопроекту про добросесне лобіювання було: публічні консультації проводяться із суб'єктами лобіювання та іншими заінтересованими особами?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кабмін.

ДИРДІН М.Є. Де тут були більш відверті тоді чи зараз?

ІЛЬКОВ О.М. Я думаю, що термін суб'єкта лобіювання, який був вжитий в тому законопроекті, який був внесений урядом, очевидно, що він був помилково вжитий. Тому логіка та, яку ми вже озвучили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та ми це насправді на робочій групі проговорювали, що саме так, що прив'язка якраз була в першому читанні неправильна.

НАЗК, щодо цієї пропозиції, ще раз. Вона вже сформульована в чаті є.

ЗЕРНОВА А. Щодо строків, пане Максиме. Ми просто рахуємо 1 січня, не пізніше, тобто ми розуміємо, що не пізніше 1 січня 2025 року закон повинен мати всі конструкції і реєстр, і правила. Тоді це не чотири місяці, а або два, або три. Там не може бути. Якщо чотири місяці, тобто шість місяців створюється реєстр, це вересень 2024 року, залишається тільки три місяці. Тому чотири місяці, виходить, що закон набуде, якщо ми будемо на чотири місяці потім всі орієнтуватися, то закон набуде чинності, але він ... *(Не чути)* То треба це узгоджувати.

ДИРДІН М.Є. Дивіться, хорошо, тоді виходить так, що коли запускається реєстр, з цього моменту набирає чинності вже... запускається закон...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, він через два місяці.

ДИРДІН М.Є. Два місяці, коли запускається реєстр, то ще потенційні учасники цього ринку, вони ще не зможуть подати заяви і стати повноцінними суб'єктами лобіювання. Правильно ж? Я так розумію. І виходить, що потенційні вони хочуть, але ще не можуть в силу закону. І тільки повноцінно дається тільки місяць. Нагадайте, скільки дається часу для реєстрації, там же протягом п'яти діб?

ЗЕРНОВА А. Да, там не більше ніж п'яти днів. Тобто ми одразу...

ДИРДІН М.Є. Потенційні учасники вже будуть готові, тобто хто хоче, хто не хоче йти. Дивіться, якщо пропозиція на три місяці, я думаю, що це більш компромісний варіант і з урахуванням і позиції народних депутатів, і позиції Кабміну, і НАЗК, і інших учасників, це компромісний варіант. І я тоді пропоную – це три місяці.

ЗЕРНОВА А. Просто ми точно врахуємо, пане Олександрє. Ми просто насправді, якщо це буде термін, ми всіх залучимо і виконаємо вимоги європейських партнерів, як на вашу думку.

ДИРДІН М.Є. Дивіться, те, що ви порахували йти на компроміс, це нормальні речі. Я вважаю, що три місяці тоді з урахуванням цих моментів, я думаю, що це буде достатній час, щоби... Тут момент у тому, щоби і теж учасники, які потенційно зареєструються, вони вже мали змогу прийняти участь в публічному обговоренні цього питання.

Тобто я пропоную тоді три місяці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А можна питання, колеги. А як ви відноситеся до норми закону, яка передбачає, що суб'єкти лобістської діяльності мають дотримуватися етичних правил? Якщо їх не буде на момент реєстрації, як вони мають зареєструватися?

НАЗК, як ви їх будете реєструвати?

ЗЕРНОВА А. Вони ж дотримуються правил етичної поведінки в своїй діяльності, а відповідальність взагалі щодо недотримання правил етичної поведінки через рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не питав про відповідальність. Я питаю, що їх реєструють і вони мають дотримуватись правил етичної поведінки, а їх не буде, правил.

ЗЕРНОВА А. Я розумію, про яку колізію ви можете сказати, що він зареєструвався, но почав діяти, а не дотримався правил.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не можу, я говорю про неї.

ЗЕРНОВА А. Я розумію ваші застереження, але якщо наша задача, щоб такі все ж таки правила етичної поведінки були прийняті за рахунок консультацій саме із суб'єктами лобіювання, то тоді вийде, звичайно, цей проміжок, коли вони почнуть діяти без певних правил етичної поведінки, але ґрунтуючись на принципах, які затверджені законом, а також принципах ОЕСР, які є загальними.

Вони долучаються до консультацій, приймаються загальні правила етичної поведінки, про конфлікт інтересів, який ви сказали, і починають всі діяти добросовісно. А відповідальність взагалі через рік після набрання чинності цим законом до них. Тому тут, звичайно, тільки їхня добросовісна поведінка.

ДИРДІН М.Є. Я ще хочу тут доповнити, пане голову, тому що у нас є принципи, вони приймаються законом, а правила етичної поведінки, вони ж розробляються на базі тих принципів, які закладені вже в законопроекті, і вони тільки деталізуються. Вони деталізуються, вони ж не, я перепрошую, правила...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Деталізуються, Максим Євгенович...

ДИРДІН М.Є. Правила етичної поведінки не можуть змінювати норму закону, вони тільки деталізують норму закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Євгенович, у мене питання: яким чином деталізовано врегулювання конфлікту інтересів на рівні цього закону?

ДИРДІН М.Є. А ви вже зразу закладаєте принцип, що вже буде певний якийсь конфлікт інтересів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми це проговорювали на робочій групі. Так, ми передбачаємо наявність конфлікту інтересів, яким чином врегулюється конфлікт інтересів.

ДИРДІН М.Є. Давайте подумаємо в контексті ...*(Не чути)* політики, подумаємо, як врегулювати його.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви були автором пропозиції, щоб прибрати потенційний та реальний конфлікт інтересів. Ви чудово пам'ятаєте, що ми проговорювали, в тому числі на рівні цих правок може бути врегулювано, як між бенефіціаром і клієнтом врегулюється конфлікт інтересів, як між клієнтом і суб'єктом здійснення лобістської діяльності, яким чином це має бути. От ви говорите, що є правила, а деталізації немає. От деталізація мала б бути в цих правилах. Яким чином вони мають врегулювати конфлікт інтересів, якщо тут стоїть чотири місяці, це через два місяці після того, як починають діяти закони. Як два місяці вони будуть врегулювати конфлікт інтересів?

ДИРДІН М.Є. Прокоментувала представник НАЗК.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вона нічого не прокоментувала.

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане Денисе, дозвольте. Це дуже просто, введіть просто відтермінування початку їх діяльності, нехай реєструються, а

діяльність розпочнеться з моменту реєстрації відповідних правил. В чому проблема? Було б бажання вирішити ситуацію, а не створювати проблеми. Правда. Відтермінуйте початок у їх діяльності і після реєстрації, щоб вони не одразу розпочинали, а що необхідно ще, щоб правила з'явилися. І все.

ПАВЛІШ П.В. А якщо не підійдуть правила, то потім закриватися...

ДЕМЧЕНКО С.О. Паша, це не проблема, їм не закриватися, вони вийшли з реєстру і все, в цьому проблеми ніякої немає. Це, по-перше. А, по-друге, вони ж розуміють, вони будуть приймати участь у розробці цих правил і вони закладуть саме те, що вони бачать.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Згідно запропонованої редакції закону вони мають дотримуватись правил етичної поведінки, яких немає. Це абсолютно нелогічно, як на мене, ми це проговорювали на робочій групі неодноразово.

ДЕМЧЕНКО С.О. Під час лобіювання вони мають дотримуватися. Якщо вони не здійснюють ще лобіювання, воно відтермінується їх діяльність, то немає ніякої проблеми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович. Я все ж таки закінчу.

Друга історія. Тут пропонується чотири місяці з дня створення реєстру. У нас закон вступає в дію через два місяці з дня створення реєстру. Тобто буде аж два місяці на проведення консультацій. Скажіть, будь ласка, для того, щоб провести консультації з заінтересованими юрособами, яких ви називаєте лобісти, які будуть зареєстровані, але, які, як ви говорите навіть не будуть здійснювати діяльність. А якщо таких лобістів буде п'ять, ви з п'ятьма лобістами проведете консультації і будете затверджувати правила етичної поведінки Кабміну? Серйозно? А що це принципово змінює?

Олександр Ільков.

ДЕМЧЕНКО С.О. Змінить. Змінить це принципово, пане Денисе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Ільков, прошу, вам слово.

ДЕМЧЕНКО С.О. Змінить це ситуацію. Як мінімум буде виконання закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, я надав слово представнику Кабміну. Прошу.

ДЕМЧЕНКО С.О. Буде виконання закону.

ІЛЬКОВ О.М. Колеги, можна запропонувати компромісний варіант з урахуванням обговорення, щоб все-таки на момент введення в дію закону ми мали правила етичної поведінки, залишити ту норму, яка є на сьогодні, і запропонувати ще одне доручення в перехідних положеннях законопроекту. Уряду після (хай буде чотиримісячий строк з дня створення реєстру або можна більший) провести консультації уже з суб'єктами лобіювання, які на той час мають бути, стосовно там можливого перегляду цих правил етичної поведінки.

Таким чином, на момент введення закону в дію ми правила вже маємо, працюємо по ним. Потім у нас з'явилися суб'єкти лобіювання, і якщо вони бачать, що ці правила там з тих чи інших підстав їм не підходять або вони хочуть щось змінити, то ми по суті зобов'язуємо уряд провести ще одні консультації вже з суб'єктами лобіювання з тим, щоби, можливо, їх переглянути.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Щодо цієї пропозиції які думки, щоб провести консультації на предмет зміни доручення? Залишити, що Кабінет Міністрів, те, що запропонував зараз пан Олександр Ільков, залишити так, як є, що Кабмін затверджує протягом шести місяців з дати прийняття цього законопроекту правила етичної поведінки, і встановити додаткове доручення Кабміну провести консультації із зареєстрованими вже лобістами протягом чотирьох місяців з дня створення...

_____. Ні, введення в дію тоді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З дня введення в дію ще додаткові консультації з суб'єктами лобістської діяльності та іншими заінтересованими особами на предмет зміни правил. Щодо цього.

Максим Євгенович, ви були автором цієї пропозиції, тому цікава ваша думка.

ДИРДІН М.Є. Моя думка така, що я би поставив пропозицію ту, що я запропонував, якщо вона не пройде, тоді пропозиція пана Ількова.

Я, розумієте, от як юрист, получається, ми проводимо ці всі правила без самих учасників, от і все. Якщо буде пропозиція пана Ількова, щоб провести там через пів року, ну прийметься комітетом – прийметься комітетом. Я не бачу проблеми те, що ви говорите, якщо буде пропозиція та, яку було запропоновано зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я пояснив, що ми це обговорювали на робочій групі.

ДИРДІН М.Є. Я знаю, я чув.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І чому прийшли до того, що для того, щоб хтось з суб'єктів лобіювання, щоб це не було фікцією, бо через два місяці після

запуску реєстру там може бути 10 осіб зареєстровані, які ще навіть діяльність не здійснювали, і консультації з ними будуть фікцією. А затверджувати Правила етичної поведінки, як завжди це робиться, у арбітражних керуючих, у інших осіб, затверджує саморегулівна організація. Для цього її потрібно створити, коли будуть відповідні ринки. Тоді вона встановлює правила. Кабмін затверджує початкові правила гри, щоб ми не жили і суб'єкти, які будуть працювати, в правовому вакуумі. От у чому логіка була і пропозиція цієї робочої групи.

Так, давайте таким чином, я тоді...

ДИРДІН М.Є. Ну, ладно, я не буду коментувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на вашій пропозиції, правильно я розумію?

ДИРДІН М.Є. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, давайте так. Зараз я гляну, де у нас пропозиція, яка пропонувалась.

ДИРДІН М.Є. Тільки там не чотири місяці, а три місяці те, що було запропоновано. Три місяці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поки що Сергій Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я дві репліки коротко.

Перша. Колеги, коли закладається логіка в законопроект, у даному випадку, що це буде первісний якийсь крок по відношення до затвердження Правил етичної поведінки суб'єктів лобістської діяльності, то ця логіка має закладатися в текст законопроекту. У тексті законопроекту ані слова, що це

буде змінюватися, що це первісний, що це тимчасовий, якихось перехідних положень з цього приводу не існує.

І другий момент, колеги. Якби ми зараз не написали, у нас існує неможливість виконання норми. Ще раз: норма передбачає консультації із заінтересованими особами. Це особи, на яких буде вплив відповідних правил. Правила стосуються етики і поведінки суб'єктів лобістської діяльності, саме на них буде вплив, вони будуть виконувати ці правила. Ми не можемо без того, щоб вони з'явилася, нехай це буде одна особа, але це буде не фікція. Якщо особа є, то це вже не фікція, якщо вона зареєстрована є як лобіст. Значить, це вона буде відповідні правила узгоджувати разом з Кабміном. Дві особи – значить, дві, але вони будуть, ці заінтересовані особи. До реєстрації заінтересованих осіб не буде, і уряд не зможе виконати відповідно до закону, якщо стане, як в законопроекті передбачено, відповідні консультації і прийняти ці правила відповідно до закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі висловилися стосовно цієї пропозиції?

Дивіться, будемо діяти наступним чином. Зараз я ставлю пропозицію на голосування ту, яка є: пропозицію номер 1330. Та, яка є в порівняльній таблиці. Цю редакцію, яка була як запропонована редакція комітету. Озвучую її: що "у 6-місячний строк з дня набрання чинності цим законом затвердити правила етичної поведінки суб'єктів лобіювання, забезпечити створення та функціонування реєстру прозорості". Це для Кабміну, так, як вона в таблиці є. Я спочатку поставлю цю редакцію на голосування, і після того будемо дивитися.

Прошу її підтримати, цю редакцію. Я вже пояснював, чому.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

_____. Денис Вячеславович, повторіть, будь ласка, а за що голосуємо. Вибився.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми голосуємо за пропозицію номер 1330. Та, яка є в тій редакції, яка запропонована в нашій таблиці. Я сказав, що я її підтримую.

Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ще раз я уточнюю: ми голосуємо за редакцію Дирдіна Максима чи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, за пропозицію, яка в таблиці у нас подана як пропозиція номер 1330, за цю редакцію. Якщо вона не проходить, потім інша редакція.

ДЕМЧЕНКО С.О. Редакцію пункту 5, так я зрозумів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Редакцію, да, яка стоїть пропозиція номер 1330.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.
Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. 1530 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рахуємо, колеги. 9 членів комітету – за, 4 – утримались. Пропозиція врахована.

Так, далі які у нас пропозиції? Була пропозиція від Сергія Олексійовича Демченка щодо того, щоб редакцію пункту 1, здається, поправити в прикінцевих і перехідних положеннях. А саме передбачити, щоб закон вступав в дію, відтермінування вступу в дію, за виключенням пункту 5 прикінцевих і перехідних положень. Якщо я правильно пам'ятаю цю пропозицію.

ДЕМЧЕНКО С.О. Правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правильно, Сергій Олексійович?

ДЕМЧЕНКО С.О. Правильно. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мені здається особисто, що він і так буде діяти, але я попрошу секретаріат, чи, Тимур, сформулюйте зараз цю пропозицію, або, Сергій Олексійович, ви цю пропозицію, і я її поставлю на голосування. Якщо ми її приймемо, там взагалі, здається, не буде вже ні в кого ніяких питань.

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане Денисе, дивіться, у нас є зразок юридично-правової техніки чи юридично-законодавчої техніки, це законопроект про правотворчу діяльність, і відповідно у них в перехідних положеннях саме так і зазначено. Можете звідти взяти, секретаріат або Тимур, відповідний текст. Там: за виключенням відповідного пункту, який набирає чинності та вступає в дію з такого-то числа чи з такого-то моменту. Тобто додати "та вводиться в дію".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу секретаріат. Тут зрозуміло, вона коротка пропозиція, зрозуміло про що. Я прошу секретаріат чи Тимур, хто-небудь, сформулюйте, я її після того як вона буде сформульована і скинута в тому числі сюди в чат, я її поставлю на голосування.

Так, наступний хто є по пропозиціях? У нас...

ДИРДІН М.Є. У мене. Давайте я вже завершу поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте. Прошу.

ДИРДІН М.Є. 131-у я знімаю тоді. Є поправка, 605 правка, вона була відхилена. У нас була пропозиція, щоб додати такі слова: податки, територіальна цілісність, бюджет, амністія. Зараз я хочу все-таки обговорити і поставити, це, мабуть, вже буде, як комітетська правка, це доповнити: бюджет, амністія і територіальна цілісність. Це по тим питанням, що не може бути предметом лобювання. Це 605 правка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви пропонуєте, податки, щоб теж не було...

ДИРДІН М.Є. Ні, я вже відмовляюсь від цього, від податків. Просто я кажу по ходу територіальна цілісність, бюджет і амністія. Тому що, якщо дивитися по тексту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони, здається, і так не будуть.

ДИРДІН М.Є. У 8 статті цього не передбачається, тобто його немає. Тобто теоретично воно може бути теж лобіювання. Може, я помиляюсь з цього приводу, хотілось би почути все-таки Кабмін і НАЗК.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте поки що запитаємо у представника Кабінету Міністрів, якщо можете зараз сформулювати. Я зараз теж паралельно відкриваю.

ІЛЬКОВ О.М. Я думаю, що питання державного бюджету і питання амністії, вони, напевно, все-таки не будуть підпадати під критерій нормативно-правового акта.

ДЕМЧЕНКО С.О. Чого?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А чому, вони будуть підпадати, амністія законом.

ДЕМЧЕНКО С.О. Амністія законом же приймається. Це не нормативно-правовий акт?

ІЛЬКОВ О.М. Питання амністії не буде пов'язане... не буде підпадати під інший критерій, тому що воно не буде пов'язано з комерційним інтересом інших органів.

ДЕМЧЕНКО С.О. Зараз ми взагалі приберемо комерційний інтерес.

ІЛЬКОВ О.М. Тоді повернемося після того, як приберете, напевно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Давайте, 605 пропозиція. Доповнити словами "податки" частину першу статті 9. Зараз, я просто маю в таблиці...

ДЕМЧЕНКО С.О. Просто ми так само і народну ініціативу сюди включаємо, вона також може включати комерційний інтерес. З якого приводу ми тоді народну ініціативу так виокремлюємо? Місцевого референдуму або всеукраїнського.

_____. Ні, дивіться, це у нас стаття "Обмеження щодо предмету лобіювання". Там у нас те, що пропонувалося на друге читання, там досить обмежений перелік залишився, який стосується в основному введення воєнного стану, використання Збройних Сил, оголошення війни, миру і все.

ДЕМЧЕНКО С.О. Введення воєнного стану не переслідує комерційний інтерес. Навіщо ми його там виокремлюємо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка стаття?

ДЕМЧЕНКО С.О. Це не є об'єктом лобізму.

ДИРДІН М.Є. Це 8 стаття.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 8-а. Зараз, чекайте. А ви пропонуєте додати...

ДИРДІН М.Є. Я пропоную, щоб ми окремим пунктом додали: територіальна цілісність, амністія і бюджет. Чому так? Тому що в Конституції записано, що на референдумі не може бути: податки, амністія і бюджет. Але, розуміючи, що лобіювання тут є комерційні складова, то це податки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так а бюджет – це теж комерційний інтерес, внесення змін до бюджету – це теж комерційний інтерес.

ДИРДІН М.Є. Ні. Тут, якщо ми говоримо про ці моменти як цілісний бюджет, то мені здається, геть інша історія ніж внесення змін до Податкового кодексу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. А до чого тут Податковий кодекс? Це Бюджетний кодекс, Закон про бюджет може бути.

ДИРДІН М.Є. Про бюджет, приймається бюджет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. А чого не можуть бути, на вашу думку, предметом лобіювання внесенням пропозицій до бюджету? Мені здається, це одне з найбільших може бути.

ДИРДІН М.Є. У нас бюджет регулюється Бюджетним кодексом, вся ця процедура.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І що? Ну, Бюджетним кодексом. Так а чого ти пропозиції не можеш лобіювати пропозиції до бюджету, до проекту бюджету? В чому логіка?

ДЕМЧЕНКО С.О. Можеш, бюджет має бути під лобіювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайно.

ДЕМЧЕНКО С.О. Це зрозуміло, колеги, тут...

ДИРДІН М.Є. Ні, якщо, дивіться, якщо бюджет і більшість схиляється до того, що бюджет має бути, то я тоді по поводу бюджету знімаю. Залишаю тільки: територіальна цілісність і амністія.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Територіальна цілісність і амністія.

Так, ну ви тут частину першу статті 9, а воно в кінцевому в частині восьмій.

ДИРДІН М.Є. А воно ж там помінялося, там геть по-іншому вже зроблено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В статті 8 це якщо і робиться, то тільки може бути пропозиція комітетська...

ДИРДІН М.Є. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...до статті 8. Просто додати пункт, який стосується, тут перелічено: не може бути предметом...

_____. В нас це 597 правка, вона викладає цю статтю у новій редакції. Тоді цю комітетську правку...

ДИРДІН М.Є. Тобто доповнити там пунктом 7, наприклад.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні в кого немає заперечень, якщо буде додано в 597 пропозицію комітетську, вона ще не проголосована, питання територіальної цілісності, відповідно не може бути предметом лобювання нормативно-правовий акт щодо: територіальної цілісності – буде додано та амністія – буде додано? Ні в кого немає заперечень з цього приводу?

ДЕМЧЕНКО С.О. Заперечень немає. Є питання з цього приводу. Можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте спочатку, заперечень немає ні в кого. Правильно?

Тоді я попрошу так само, секретаріат, сформулюйте 597 пропозицію, чи Тимур. Але не забувай, що ще у нас до прикінцевих там... А, ти вже сформулював. Тоді 597-у з урахуванням: амністії і територіальної цілісності, з доданням, якщо ні в кого немає заперечень. Сформулюй пропозицію, ми її тоді проголосуємо в редакції от зміни.

Да, у вас питання було. Коли сформулюємо, скинемо текст, зараз тоді і проголосуємо її.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, в мене питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Уже є, можемо...

Да, у вас по цьому питання?

ДЕМЧЕНКО С.О. Да, я хотів просто логіку, от стаття 8 "Обмеження щодо предмету лобіювання". Ми розуміємо, що предметом лобіювання зараз в цій редакції законопроекту визначення "прив'язка до комерційного інтересу". Я хотів уточнити, от оголошення загальної або часткової мобілізації або краще: введення в Україні або окремих її місцевостях воєнного стану. Який може бути ризик, що це може стати предметом лобіювання, тобто в чому може бути комерційний інтерес от в цьому предметі? Можете хтось мені пояснити з авторів, там Тимур, можливе обговорення. Чому саме, якщо воно ізначально не містить будь-який комерційний інтерес, задля чого його ще втюлювати в обмеження щодо предмету лобіювання? Воно не є предметом лобіювання по суті визначення взагалі, що таке предмет лобіювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, чесно кажучи, воно і не може бути предметом лобіювання, я думаю, що це очевидно.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну да. А нащо воно тут просто?

ГОЛОВУЮЧИЙ. І тут всі погоджуються.

Що стосується оголошення загальної або часткової мобілізації, не знаю, ми не готові сказати, чи може бути, чи не може, предметом...

ДЕМЧЕНКО С.О. Чи введення воєнного стану.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Предметом комерційного інтересу. Бо комерційний інтерес сформульований для цілей цього закону, комерційний інтерес. Чи може бути в оголошенні окремих місцевих зон надзвичайної екологічної ситуації комерційний інтерес, я не знаю, може, і може бути. Але ми вважаємо, що це не може бути предметом лобіювання, виходячи з тих суспільних можливостей тих суспільних відносин, які, власне, на це направлені. Так що для того, щоб це підкреслити, що це не може бути предметом лобіювання, саме для цього ця норма і пропонується.

Давайте, ще слово...

ДЕМЧЕНКО С.О. Просто на мою думку, ми мову ведемо щодо обмеження предмету лобіювання. Якщо це обмеження, то це не означає, що ми вважаємо, що це є предметом лобіювання ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не може бути. Не може бути.

ДЕМЧЕНКО С.О. Хвилиночку, от дослухайте. Якщо це обмеження, то це ми вже визначаємо обмеження щодо предмету лобіювання, і предметом

лобіювання воно може бути, якщо б не було в переліку цих обмежень. Ну логіка така має бути цієї статті. І якщо ми її закладаємо, то ми вже з вами кажемо, що в цьому всьому є комерційний інтерес, коли ми будемо голосувати ось в такій редакції. На мою думку, це не можна так робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну ми не говоримо, що тут є комерційний інтерес. Чесно кажучи, у нас було багато засідань робочої групи, я не пам'ятаю, щоб з цього приводу були якісь дискусії.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я вам кажу логічно, як воно виглядає. Якщо це обмеження предмету, значить це вже предмет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Максим Дирдін. Потім Олександр Сергійович.

ДИРДІН М.Є. Я поняв, про що говорить Сергій Олексійович. Може, тут щодо назви статті обмеження, в назві статті обмеження йде, а уже частина перша каже, що не може бути перед тим лобіювання. Якщо б замість обмеження в статті написати, не є предметом лобіювання, назви, тоді було б все стало б логічно. Так, Сергій?

ДЕМЧЕНКО С.О. Суть така, правильно. Погоджуюсь.

ДИРДІН М.Є. Не є предметом лобіювання. Все. Крапка. Це назва статті. Не є... або що не об'єктом лобіювання, або не є об'єктом лобіювання... предметом лобіювання. І все тоді, щоб слово "обмеження" убрати.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Так у нас назва статті, вона просто загальний характер має, а суть статті вже в частинах. Ми ж не можемо назвати статтю

"не є предметом лобіювання", і там має бути потім перелік якийсь. Стаття має називатися дуже коротко.

ДЕМЧЕНКО С.О. А у нас є стаття "предмет лобіювання"? Немає.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Немає.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так назвіть просто, давайте просто напишемо: предмет лобіювання. І внизу буде написано: не є предметом далі лобіювання такі-то і такі. І тоді не буде питання, що це обмеження. Ми можемо сюди...

ЛОНГИНЕНКО Т.В. У нас предмет лобіювання в першій статті як визначення терміну.

ДЕМЧЕНКО С.О. Це термін, немає питань. Давайте, тут буде назва статті в даному випадку.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Так, а по суті що не влаштовує? При чому тут назва статті, по суті? Не може бути предметом лобіювання.

ДЕМЧЕНКО С.О. Назва статті передбачає, що це обмеження предмету лобіювання, Тимур, це означає, що це предмети лобіювання, але ми їх обмежуємо.

ДИРДІН М.Є. Тимур... Зараз, обмеження, є певні обмеження, вони можуть бути предметом лобіювання, але є певні обмеження. От що слух ріже, слово "обмеження". От про це він говорить. Я так розумію.

ДЕМЧЕНКО С.О. Правильно. Правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чесно, не знаю, ми просто... Ще раз, додатково підкреслюємо, і мені здається, що Максим Євгенович, навіть у вас логіка була в тому, щоб підкреслити, що не може бути об'єктом оподаткування, оскільки ви свою пропозицію подавали. Тому як би...

ДЕМЧЕНКО С.О. Але це не обмеження, ви ж визначили, що таке предмет лобіювання. Ви один одному протирічите, пункту цього законопроекту. Навіщо тоді визначали предметом лобіювання, конкретизували, що має бути комерційний відповідно напрямок, я вже не пам'ятаю, як ми там називаємо. Комерційний характер, що матиме відповідний об'єкт. А при цьому перераховуємо ті, які не мають комерційний об'єкт, і кажемо, що це ще додаткові обмеження на ці предмети.

ДИРДІН М.Є. Сергій Олексійович, у вас є пропозиція щодо по-іншому перефразувати назву статті.

ДЕМЧЕНКО С.О. Давайте подумаємо щодо назви зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Ільков, давайте.

ІЛЬКОВ О.М. У мене коментар тільки стосовно доповнення. Все-таки пропоную, якщо ми пристаємо на цю правку, територіальної цілісності ... (*Не чути*) про зміну території України, тому що саме цей термін вживається в Конституції України, стосовно зміни території України може проводитися... це питання може вирішитися виключно шляхом всеукраїнського референдуму. Тому що тут закладалася логіка про те, щоб... тут були такі безумовні речі, тому що там питання територіальної цілісності, можуть бути різні тлумачення, тому вжитий конституційний термін про зміну території України.

І стосовно всіх інших речей, які тут є, логіка була... Дивіться, вони були в першому читанні, вони були підтримані більш ніж 300 голосів, тому саме їх виключення зараз з закону, попри певну дискусію стосовно того, чи є це предметом лобіювання, чи немає, мені здається, викличе більше питань ніж відповідей. Тим більше, наприклад, питання оголошення окремих місцевостей місцевостями надзвичайного стану воно, безумовно, впливає на комерційні інтереси дуже багатьох суб'єктів господарювання, оскільки в цих місцевостях обмежується господарська діяльність. Тому я би не стверджував стовідсотково, що це не має відношення до комерційного інтересу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Погоджуюсь з цією логікою.

Максим Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Я хотів стосовно того, що приймається зауваження Ількова стосовно... ну, поміняти замість територіальної цілісності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Подивіться, як зараз. Оголошення окремих... ні- ні, зміни території України. Всі погоджуються з такою...

ДИРДІН М.Є. Зміни території...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

ДИРДІН М.Є. Може, якщо це з Конституції зміни території, може, зміни меж території України. Зміни меж території.

ІЛЬКОВ О..М. В Конституції про зміну території України.

ДИРДІН М.Є. Хай тоді буде так, не будемо – зміни території.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте так, поставлю цю пропозицію в такій редакції, це комітетська пропозиція, на голосування. Бо є редакція першого читання, залишиться редакція першого читання, тоді не буде амністії і зміни території України.

Тому давайте так, ставлю на голосування цю пропозицію, яка от у нас зараз в чаті тут загальному опублікована. Це у нас в таблиці була 35...

_____. 597.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 597. Пропоную її викласти в редакції, яка зазначена в чаті, я її зараз озвучу просто.

Не може бути предметом лобіювання нормативно-правовий акт щодо: перше – оголошення загальної або часткової мобілізації; друге – введення в Україні або в окремих її місцевостях воєнного стану; третє – оголошення за поданням Президента України стану війни і укладення миру; четверте – використання Збройних Сил та інших утворених відповідно до законів України військових формувань; п'яте – введення в Україні або в окремих її місцевостях надзвичайного стану; шосте – оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації; сьоме – зміна території України; восьме – амністія.

В такій редакції давайте ставлю цю пропозицію.

_____. І тоді 605-а буде врахована частково.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, відповідно в таблиці. Всі зрозуміли? Прошу підтвердити.

Пане Олександрє, ви по цьому приводу ще щось хотіли сказати, чи у вас просто рука не опущена? Все, зрозуміло.

Тоді ставлю на голосування цю пропозицію, яку я озвучив. Прошу підтримати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

Васюк.

БОЖИК В.І. Божик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик – за, прийнято.

Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур. Калаур Іван Романович!

Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболєв.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, рахуємо.

ПУЗАНОВ О.Г. Пузанов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов, прийнято.

12 членів комітету – за, проти – 0, утрималося – 0. Отже, пропозиція прийнята в запропонованій редакції.

ДИРДІН М.Є. Дякую.

Ще одна пропозиція. Якщо зараз вона пройде, я тоді все знімаю і більше вже нічого ставити не буду на обговорення.

Дивіться, я вважаю, що є питання, його треба теж обговорити на комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Номер кажіть тільки.

ДИРДІН М.Є. А номер, це не моя правка, це правка комітетська.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Номер просто скажіть, яка різниця.

ДИРДІН М.Є. Стаття 14 частина друга, пункту цього немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В таблиці де вона, який рядок хоч?

ДИРДІН М.Є. Зараз я, це комітетська, я так розумію, правка. Чи ні? Ні, це не комітетська, я собі її не записав. Це стаття 14.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, може, поки що ви пошукаєте.

ДИРДІН М.Є. Давайте, я пошукаю, зараз хтось інший.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У кого є інші пропозиції? Там був Муса Магомедов.

Олег Бондаренко, прошу, вам слово. Є наш колега Олег Бондаренко, вітаю, на засіданні комітету.

БОНДАРЕНКО О.В. Доброго дня, шановні колеги...

МАГОМЕДОВ М.С. Я перепрошую, у мене... Колеги, я прошу прощення, у мен в 14 починається засідання нашого комітета. Можна, мне две минуты и...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Пане Муса, вам слово.

МАГОМЕДОВ М.С. У мене було до вас ...*(Не чути)* правок, але я буду наполягати тільки на чотирьох і зараз їх кажу номери. Номер 112, 163, 341, 342.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Муса, вибачте, сто скільки?

МАГОМЕДОВ М.С. 112, 163. 341, 342. И прошу 2 минуты на выступление.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу.

МАГОМЕДОВ М.С. Шановний голову, шановні колеги, хочу звернутися до вас з пропозиціями та поправками до законопроекту, який стосується регулювання лобістської діяльності нашої держави.

Мої основні поправки я сказав, вони спрямовані на створення більш збалансованого підходу до регулювання лобізму. Я переконаний, що лобізм є необхідною частиною політичного процесу і його врегулювання має бути обережним, забезпечує прозорість та уникнення корупції.

Інститут лобізму, безумовно, притаманний будь-якій державі, і моя мета – запропонувати підходи, які не тільки регулюють цю діяльність, але й забезпечують розвиток бізнесу та громадянського суспільства.

Регулювання лобізму в європейських країнах слугує важливим прикладом проти... Слід зазначити, що різні країни мають свої відмінності в цьому питанні. Наша мета – не копіювати, адже не можна виконати лобізм, але створити такі умови, щоб він служив інтересам суспільства. Необхідно уникати екстремальних обмежень, які унеможливають представникам різних галузей прямий доступ до влади. Комунікація, не пов'язана з лобізмом, має залишитися важливою складовою демократичного процесу.

Запропоновані мною зміни ставлять перед собою важливу задачу і значення того, що комунікація юридичних та фізичних осіб суб'єктами правотворчої діяльності та ініціативи спрямовано на надання джерел інформації для оцінки проектів нормативно-правових актів не є лобізмом. Важливо також гарантувати всім право звертатися до суб'єкта правотворчої діяльності та ініціативою з метою отримання інформації, а також чітко визначати, що такі дії не розглядаються як лобізм, оскільки вони не мають за мету впливати на владу для прийняття конкретного акта. Поточний законопроект, на жаль, встановлює велику кількість обмежень для лобістів, а має надавати їм більше прав та можливостей. Моя мета – досягти балансу, щоб лобістська діяльність була не тягарем, а засобом для покращення взаємопорозуміння між бізнесом та владою. Визначення лобіювання як оплачувана діяльність суб'єкта лобіювання в інтересах клієнта, зазначеного у договорі про надання послуг з лобіювання, дозволить уникнути непорозумінь щодо терміну лобізм. Такий підхід уже успішно застосовується в країнах ЄС.

Отже, своїми ключовими поправками я пропоную передбачити, що лобізм повинен бути визначений як оплачувана діяльність в інтересах третіх осіб для впливу на владу та прийняття конкретних нормативно-правових актів, виокремити та захистити інтереси тих, хто не займається лобізмом... *...(Не чути)* іншою комунікацією з правотворчими органами без конкретної мети впливу.

Мої поправки спрямовані на те, щоб уникнути широкого трактування лобізму та зберегти інші закони, інструменти комунікації. Такі особи повинні

мати гарантії від держави мати право голосу або мати право знати і отримувати інформацію, обговорювати її, не хвилюючись за те, щоб не бути притягнутими до відповідальності згідно законодавства про лобіювання.

Основний тезис. В поточній формі цей законопроект загрожує руйнуванню комунікації між бізнесом та владою, створюючи додатковий бар'єр, замість того, щоб застосовувати принципи адвокатської діяльності та створювати умови для повноцінного ринку лобіювання, де лобісти матимуть як і права, так і зобов'язання. Автор проекту, на мій взгляд, виходить за рамки ...*(Не чути)* будь-якого представника бізнесу, хто висловлює свої погляди на нормативні акти як лобіста.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Муса. Ну, ми вже аналогічно проговорювали, аналогічно зміст пропозицій. Ми тоді їх всі по черзі... Я так розумію, ми їх всі по черзі поставимо, пане Муса, да?

МАГОМЕДОВ М.С. Как говорит уважаемый мною господин Нимченко и Цимбалюк, давайте посмотрим на потенциал.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Позиція уряду, позиція НАЗК ще раз, будь ласка.

ІЛЬКОВ О.М. Уряд озвучував свою позицію стосовно схожих правок. Мета закону – це врегулювати не лише і виключно професійне лобіювання, яке здійснюється на підставі договору з клієнтів третіми особами, а все-таки врегулювати всі форми впливу на суб'єктів правотворчої діяльності при прийнятті ними нормативно-правових актів. Тому ми ці поправки підтримувати не будемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. НАЗК.

ЗЕРНОВА А. Шановний пане Муса, ми ознайомилися з вашими правками. Насправді під час робочої групи члени робочої групи також неодноразово зазначали, що лобіювання може бути здійснене без договору. Тому пропозиції, які наразі вами пропонуються, насправді не повністю будуть охоплювати врегулювання лобістської діяльності в Україні.

Щодо ваших застережень щодо того, що закон повинен бути збалансованим і дотримані інтереси бізнесу та влади, сподіваємося, що тими правками, які є вже прийняті, в редакції до другого читання це може бути врегульовано. І стаття 3 проекту Закону про добросовісне лобіювання, в принципі, передбачає багато обмежень, що дозволяє, в принципі, здійснювати ту діяльність, яку здійснювали підприємства і громадяни, не порушуючи їх права.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Тоді, ну, ми вже аналогічно, здається, пані Буймістер голосували пропозицію, і вона не була підтримана. Тому, пане Муса, з огляду на те, що і уряд говорив, щоб заново не повторювати, я, на жаль, не зможу підтримати цю пропозицію.

Тоді ставимо на голосування пропозицію 112. Я єдине, зараз перевірю ще. Да, авторства народного депутата Муси Магомедова. Автор пропозиції просить її врахувати. Колеги, переходимо до голосування.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

Ватрас. Ватрас!

Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін. Дирдін!

ДИРДІН М.Є. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – утримався.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

Стефанчук. Стефанчук!

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

Стефанчук – утримався.

Фріс.

ФРІС І.П. Утримався.

ВАТРАС В.А. Ватрас – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас – утримався.

Дякую. Отже, рахуємо. 1 – за, 11 – утримались. Отже, правка залишається неврахованою.

Пане Муса, з огляду на результати голосування, те, про що говорили, будете ставити інші?

МАГОМЕДОВ М.С. Дякую за один голос "за". І інші ставити на голосування не буду.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Муса. Дякую вам за участь, да, і вдалого комітету теж.

Олег Бондаренко, вам слово.

БОНДАРЕНКО О.В. Дякую, Денисе Вячеславовичу.

Доброго дня, шановні колеги. Перш за все я хотів би подякувати за роботу робочої групи, за якісний розгляд всіх правок.

І в мене залишилося тільки три правки, які я хотів би поставити на розгляд, з яких одна є концептуальною, а дві більш технічні правки.

Стосовно концептуальної правки, то це правка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нумери назвіть, будь ласка, нумери, щоб всі заздалегідь мали можливість їх подивитися.

БОНДАРЕНКО О.В. Так, 431 правка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 431, так. Які ще будуть?

БОНДАРЕНКО О.В. 1319.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 1319, так.

БОНДАРЕНКО О.В. І 838.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 838. Да, дякую. Тепер прошу по пропозиціях.

БОНДАРЕНКО О.В. Тепер стосовно першої пропозиції. Шановні колеги, в моїй пропозиції я пропоную передати право ведення, формування і ведення реєстру від НАЗК до Міністерства юстиції. Я впевнений, що це питання розглядалося і серед комітету, і серед робочої групи, підстава для того, щоб це питання я підіймав знову.

Вважаю, що якщо ми залишаємо ведення реєстру, формування і ведення реєстру, і контроль за діяльністю суб'єктів лобіювання для НАЗК, то в одній особі, в особі НАЗК, формуються надмірні повноваження, які не

відповідають в повному обсязі сфері державного регулювання, яке здійснюють відповідно до Закону "Про запобігання корупції" НАЗК.

Тобто коли починають суб'єкти лобіювання входити, становитися суб'єктами лобіювання відповідно до цього закону, коли вони входять до реєстру, вони не є суб'єктами антикорупційної діяльності, вони є суб'єктами, які здійснюють свою діяльність відповідно до закону, і ця діяльність на цьому етапі не містить жодної ознаки запобігання корупції. От коли вони в своїй діяльності порушують закон, коли порушують правила етики, про які сьогодні неодноразово казали, інші норми, які, безумовно, будуть прописані на виконання цього закону, от тоді вони мають вже контролюватися і відповідно до них, певно, будуть застосовуватися заходи впливу з боку антикорупційного органу НАЗК.

Як альтернатива, я розумію, що Мін'юст – це чітке визначення суб'єкта, яке, можливо, не буде підтримано зараз представниками Мін'юсту або представниками уряду, я пропоную зробити комітетську правку, за можливості, у вигляді: "держателем та адміністратором реєстру прозорості є центральний орган виконавчої влади, визначений Кабінетом Міністрів України" і далі внести зміни по тексту.

На мою думку, така правка і передача таких саме повноважень стосовно формування реєстру прозорості, воно надасть впевненості суб'єктам лобіювання на початку і дасть можливість більш широкого включення суб'єктів саме до реєстру і не уникання цієї діяльності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

431 правка авторства нашого колеги Олега Бондаренка. Значить, редакція першого читання проголосована цією частиною п'ятою звучить наступним чином, першого читання: "Ведення Реєстру прозорості забезпечує Національне агентство (там просто скорочена назва, є посилання), яке є держателем та адміністратором Реєстру прозорості".

Правкою 431 пропонується замінити "Національне агентство" на "Міністерство юстиції України".

У нас має бути на засіданні так само присутнє Міністерство юстиції України, здається. Я пропоную, колеги, перед тим, як надамо слово представникам НАЗК, представникам Кабміну, хто присутній на засіданні, надати слово представникам, власне, Міністерства юстиції щодо того, щоб вони були держателем, адміністратором і вели реєстр відповідний.

У нас, я так розумію, Євген Горовець, перший заступник міністра юстиції. Пане Євгене, вам слово.

ГОРОВЕЦЬ Є.М. Доброго дня, колеги! Міністерство юстиції не підтримує цю поправку. Ми вважаємо, що норма законопроекту, яка була внесена урядом, яка схвалена в першому читанні щодо того, що цим органом має бути Національне агентство, є оптимальною. Звісно, коли йдеться про нові відносини і новий функціонал державного органу, фактично кожен орган під певним кутом зору рівною мірою може займатися цією діяльністю, але, звісно, з точки зору державницького підходу потрібно визначити той орган, який інституційно, кадрово і з точки зору інших міркувань найближче до нового функціоналу. І ми вважаємо, що Національне агентство якнайкраще підходить під оптимального суб'єкта, кандидата на цю роль. І ми впевнені, що вони сповна будуть спроможні виконати цю нову місію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Євгене.

Ще представник уряду Олександр Ільков, потім позиція НАЗК.

ІЛЬКОВ О.М. Ми підтримуємо позицію Мін'юсту. І в якості ще одного аргументу треба розуміти, що, якщо Міністерство юстиції України – це чітко центральний орган виконавчої влади, то Національне агентство з питань запобігання корупції – це орган зі спеціальним статусом, і знову ж таки

нашими європейськими партнерами він сприймається як незалежний орган, який, в тому числі створюється... керівництво якого обирається на конкурсних процедурах за участю міжнародних експертів, тому наші європейські партнери мають більше довіри до НАЗК. Але, наскільки я знаю, є пропозиція стосовно того, хто буде затверджувати положення про реєстр, там є відповідні зміни, де передбачається, що це передається Кабінету Міністрів України, якщо я не помиляюсь, то там, напевно, будемо підтримувати, і ми думаємо, що якраз буде збалансованим вирішенням цього питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єдине, я би не говорив, що наші партнери більше довіряють НАЗК чи нашому Мін'юсту, я думаю, тут трошки...

ІЛЬКОВ О.М. Ні, я мав на увазі, що з точки зору... Повторюсь, Міністерство юстиції – це центральний орган виконавчої влади, який перебуває у виконавчій вертикалі, НАЗК – це все-таки орган зі спеціальним статусом, який був створений для тих завдань, які він зараз виконує.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Представник НАЗК.

ЗЕРНОВА А. Дякую за можливість виступити.

Пане Олеже, дякуємо вам ще раз. Ми насправді надавали свої аргументи під час робочої групи, тому що... що ми сподіваємося, що довіра до Національного агентства з питань запобігання корупції буде зростати більше ...*(Не чути)* доброчесності ...*(Не чути)* Насправді це великий виклик до національного агентства, ми розуміємо, що сьогодні кадрового і ресурсного ...*(Не чути)*

Дякуємо за довіру і підтримку і уряду, і Міністерству юстиції, і нашим міжнародним партнерам ...*(Не чути)* довга робота, яка триває і буде продовжуватися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, висловлю свою особисту точку зору. Насправді мова йде, хто буде адміністратором, створювачем, держателем цього реєстру. Тут в цій частині мова не йде там, хто перевіряє і так далі, а створити реєстр – це не така проста... не таке просте завдання, чесно кажучи, і потребує коштів, і організаційних великих можливостей. Тому це, скоріше, виклик, ніж там якісь особливі повноваження, як на мене. Бо просто реєструвати, навіть приймати заяви від цих осіб і так далі - це, ну, складний виклик, і просто технічно якісно організувати роботу. Ну, і з огляду на позицію, власне, уряду і самого Мін'юсту, якому пропонується надати, я особисто не зможу підтримати 431 пропозицію, пане Олеже, з огляду на те, що було викладене.

Колеги, тоді переходимо до голосування за запропоновану пропозицію Олега Бондаренка. Всі чули обґрунтування. Я, на жаль, не можу також підтримати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – утримався.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

Стефанчук. Утримався, правильно?

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз запитаю тих, хто не висловив позицію.

Божик.

Васюк.

Власенко.

Гунько.

Німченко.

Пузанов.

Соболев.

Отже, рахуємо. 2 – за, 9 – утримались. Уже рішення не прийнято. Ну, точніше, пропозиція поки що залишається не врахованою.

Пане Олеже, наступна.

БОНДАРЕНКО О.В. Дякую.

Наступна правка – це правка 1319. Цією правкою я пропоную внести зміни до Закону "Про правотворчу діяльність". Чому саме до цього закону? Тому що в цьому законі, коли він писався і приймався нами, в число учасників правотворчої діяльності не були внесені суб'єкти лобіювання. Хоча частково це передбачає взаємодію з суб'єктами лобіювання. Правда, там за посиланням на закон з іншою назвою, яку також, мені здається, потрібно було би комітетськими правками виправити, але я пропоную все ж таки внести зміни до статті 4. Ці зміни викликані тим, що суб'єкти лобіювання відповідно до того законопроекту, який зараз розглядається комітетом і буде

розглядатися залом, вони є безпосередніми учасниками правотворчої діяльності. І відсутність їх в цьому переліку, мені здається, буде заважати для подальшого здійснення ними повноцінної правотворчої діяльності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олеже.

Тимур, да, ти руку піднімав.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Да, я з приводу цього хотів пояснити. В принципі, можливо, доцільність і є. Просто ми виходили із того, що частина п'ята Закону про правотворчу, де зазначається перелік, хто може бути заінтересованими особами, тут шість пунктів. І кожна з осіб, яка зазначена від першого до шостого пункту, може виступати суб'єктом лобіювання. І виходячи з того, як шоста частина сформульована, що заінтересовані особи беруть участь у правотворчій діяльності відповідно до законів про лобізм і лобістську діяльність, ми виходили із того, що, в принципі, і так закладалося, що заінтересовані особи, вони можуть бути як суб'єктами лобіювання, так і не бути ними. Тому, в принципі, окремо їх виділяти як сьомим пунктом, не бачу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Що, тоді ви наполягаєте на голосуванні за цю пропозицію, пане Олеже?

БОНДАРЕНКО О.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви або наполягаєте, або не наполягаєте.

БОНДАРЕНКО О.В. Наполягаю, шановні колеги. Вважаю, що врахування цієї правки буде важливим кроком для легалізації статусу суб'єкта лобіювання в тому рахунку в Законі "Про правотворчу діяльність".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Зрозуміло.

Я з огляду і на позицію, те, що і Тимур озвучив, що там і так ті перелічені суб'єкти можуть бути суб'єктами лобіювання, можуть бути, не бути, я просто редакційно не бачу сенсу вносити зміни до Закону "Про правотворчу діяльність". І тим більше, в нас завдання все ж таки врегулювати питання, пов'язані з лобіюванням в першу чергу цим законом, а в Законі про правотворчу суб'єкти лобіювання і так згадуються. Я не знаю, чи потрібна тут позиція уряду, але запитаю. Позиція уряду, позиція НАЗК.

ІЛЬКОВ О.М. Уряд не заперечує проти такого доповнення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. НАЗК.

ЗЕРНОВА А. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Пане Олеже, я просто від себе пояснив мотиви, мені здається, вони і так там передбачені, це більш редакційна історія, ну, виключно через це не зможу підтримати.

Бабій... Значить, ставлю на голосування правку 1319 авторства нашого колеги Олега Бондаренка, який пропонує внести зміни до Закону "Про правотворчу діяльність". Прошу.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – утримався.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов. Пузанов!

Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можете ще раз повторити, вас дуже погано чути.

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, рахуємо, колеги. 3 – за, 8 – утримались. Отже, залишається неврахована.

Наступна, пане Олеже.

БОНДАРЕНКО О.В. Дякую. Да, остання правка 838.

В правці 838 я прошу викласти частину четверту статті 13 в такій редакції: у разі надходження заяви суб'єкта лобіювання, передбаченого пунктом 1 частини другої цієї статті, статус суб'єкта лобіювання вважається припиненим з моменту подання такої заяви.

Для чого саме така правка подається? Тому що припинення статусу за власною заявою суб'єкта лобіювання не має ставитися в залежність від факту прийняття або не прийняття рішення органу ведення реєстру. Такий підхід був запроваджений і в Законі України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність", статті 31, 32.

Прошу підтримати правки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, позиція НАЗК спочатку, потім позиція уряду.

ЗЕРНОВА А. Ми не заперечуємо. Головне, щоб технічно це не мало вплив на інші положення статей.

Ми розуміємо, що суб'єкт лобіювання звернувся і він вважає, що він уже припинив свою діяльність, але технічно в реєстрі ми ще повинні будемо в певному часі зробити технічні дії щодо відображення відповідної заяви.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Позиція уряду.

ІЛЬКОВ О.М. Ми не заперечуємо проти автоматичного припинення. Єдине, що там тоді треба буде уточнити, можливо, з урахуванням того, що Анастасія говорить, також частину третю цієї статті. Тому що там іде мова про те, що Національне агентство розглядає заяву суб'єкта лобіювання, передбачено протягом 5 днів з дня її надходження. То зрозуміло, що розглядати заяву воно не буде, але технічне внесення змін має бути дійсно якимось чином відображено...

ЗЕРНОВА А. Я просто, якщо можна, один коментар. Національне агентство не збільшує чисельну штатність свою. Строки, в які ми повинні будемо зробити ці технічні дії, теж якісь розумні повинні бути, тому що це не 1-2 дні, якщо заява надійде, ми ...*(Не чути)* що вона може надійти в електронній, паперовій формі, бути зареєстрованою, і таким чином потім технічно зроблені дії.

Тому також цей строк треба передбачити. Дякую, розумно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секретаріат чи Тимур, по їх взаємозв'язці з іншими положеннями.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Якщо її враховувати, то враховувати її редакційно, бо в нас по суті це вже не четверта частина, а це в нас дві частини – третя і сьома, які кажуть, що якщо заява про припинення надійшла, скільки розглядається НАЗК, і заява про зупинення. Там вони однаково сформульовані. Тоді її можна врахувати редакційно відповідно і застосувати її логіку до всіх частин, що вважається припинено з моменту подання такої заяви.

А стосовно внесення вже там подальших записів у реєстр, то, на мою думку, це вже більше для положення про ведення реєстру, бо воно особливого значення для особи вже не буде мати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, там частина третя тоді залишається, що Національне агентство розглядає цю заяву протягом там скількох...

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Я ж кажу, її редакційно враховувати і зміни тоді вносити в частину третю і частину сьому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І в частині третій це буде виглядати, яким чином тоді у нас отримується.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. В частині третій. У разі надходження заяви... Так, зараз. У разі надходження заяви суб'єкта лобіювання, передбаченої пунктом 1 частини другої цієї статті (як тут у правці передбачається), статус суб'єкта лобіювання вважається припиненим з моменту подання такої заяви.

І відповідно тоді в сьомій... Зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді Національне агентство тут розглядає заяву про повторне набуття статусу суб'єкта... Це про інше. А якщо залишиться так, як запропоновано в таблиці: національне агентство розглядає заяву суб'єкта лобіювання, передбачену пунктом 1 частини другої цієї статті, протягом п'яти днів з дня її надходження. Принципово це... Воно, звичайно, не дуже коректно звучить як би, не дуже красиво, що статус суб'єкта припиняється, але, з іншого боку, вони цю заяву розглядають. Там же в них рішення ніяких за наслідками не передбачено – розглядає. Може, опрацьовують цю заяву?

НАЗК, що ви з цього приводу?

ЗЕРНОВА А. Ми насправді розуміємо логіку запропонованої правки. Рішення в будь-якому випадку... Законом "Про адміністративну процедуру" передбачаються правовідносини і приймається рішення. Тобто дія, яка вчиняється, - це буде відповідне рішення. Тому через це положення і повинні залишитися, що національне агентство приймає рішення. Але на практиці це рішення, звичайно, буде про те, що особа хоче припинити, і ми припиняємо її діяльність. Тому тут не про опрацювання, а про прийняття рішення як органу через Закон "Про адміністративну процедуру".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ви не заперечуєте проти правки номер 838.

ЗЕРНОВА А. Не заперечуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. От, і самі говорите про те, що є взаємозв'язок з частиною третьою. Отже, якщо ви не заперечуєте, як ви бачите тоді формулювання частини третьої? Чи залишите в запропонованій редакції? Тут частина третя, права колонка: національне агентство розглядає заяву суб'єкта лобіювання, передбачену пунктом 1 частини другої цієї статті, протягом п'яти днів з дня її надходження.

ЗЕРНОВА А. Залишати її, тому що ми розуміємо, що іншого рішення не буде, ми не можемо її не задовольнити, бо це є бажання і право особи відповідно припинити свою діяльність. Вона буде задоволена, але в строк, звичайно, п'ять днів для того, щоб технічно це зробити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Ільков. Зрозуміла позиція.

ІЛЬКОВ О.М. Може, ми все-таки зробимо комбінацію. Перше. Для суб'єкта важливо, що з моменту подання його статус вважається припиненим. Тобто тут поправку Олега Володимировича, очевидно, треба врахувати. А друге. Просто замінити: не розглядає заяву... приймає рішення про внесення змін до реєстру. Тому що саме розгляд заяви, він означає можливість або прийняти якийсь рішення, або відмовити в прийнятті рішення, з тим, щоб ми все-таки ствердно говорили про те, що в цьому випадку приймається рішення про внесення змін до реєстру, про виключення з реєстру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я про це так само і запитав.

НАЗК, позиція щодо третьої частини, що розглядає питання внесення змін в реєстр протягом п'яти днів.

ЗЕРНОВА А. Ми не заперечуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А це яка в нас правка має змінитися, якщо по частині третій?

Давайте тоді правку номер 838 поставлю на голосування, а Тимур поки що подивиться, яка правка може поправити частину третю.

Так, всі чули позицію НАЗК і уряду...

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Це в нас 784-а, це теж...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давай після. Ми зараз на голосування ставимо пропозицію 838. Всі чули позицію уряду і НАЗК. Ніхто не заперечує і навіть вважає, що можна підтримати цю правку. Тому, колеги, пропоную підтримати пропозицію і врахувати пропозицію Олега Бондаренка 838.

Прошу переходити до голосування.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

Васюк.

Ватрас.

Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За – Дирдін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур. Іван Романович Калаур.

Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков. Новіков.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас – за. Дякую.

Новіков.

Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук. Чуть голосніше.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс – за.

Давайте спитаю ще раз. Божик.

Васюк.

Власенко.

Гунько.

Калаур. Калаур Іван Романович.

Князевич.

Німченко.

Новіков.

Пузанов.

Соболев.

Так, ще раз питаю. Колеги, хто у нас не проголосував. Божик.
Секретаріат, теж зв'яжіться, будь ласка. Божик.

Васюк.

Власенко.

Гунько.

Калаур Іван Романович.

Князевич.

Німченко.

Новіков.

Пузанов.

Соболев.

Секретаріат, зв'яжіться, будь ласка.

ДИРДІН М.Є. Давайте зробимо паузу 2-3 хвилини, може, немає зв'язку,
інтернет, щоб не втратити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я тому і попросив зв'язатись, дізнатись, може, зв'язок поганий.

Так, давайте ще раз запитаю позицію. Божик. Божик!

БОЖИК В.І. Приєднався, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, дякую. Дякую.

Васюк.

Власенко.

Гуцько.

Калаур. Іван Романович Калаур.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Німченко.

Князевич.

Пузанов.

Соболев.

Добре. Рахуємо.

ПУЗАНОВ О.Г. Пузанов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов – за. Дякую.

Рахуємо. 12 членів комітету – за, проти – 0, утрималось – 0. Отже, врахована дана пропозиція 838.

Дякую, пане Олеже.

БОНДАРЕНКО О.В. Дякую, шановні колеги, за об'єктивний розгляд...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас вимкнений мікрофон, але ми почули. Дякую, колеги.

Давайте по правці, яку нам треба підрегулювати у зв'язку одразу із врахуванням правки номер 838. Тимур. 784-а чи яка?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Да, 784-а.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, 784-а – це комітетська пропозиція.

Колеги, я прошу всіх максимально залишатись на комітеті. Ви знаєте, наскільки це важливий законопроект про лобізм, чому він важливий для нас для всіх. І робоча група майже через день засідала протягом всіх цих трьох тижнів після подання пропозицій. Тому потрібно, щоб ми сьогодні прийняли рішення по цьому законопроекту. А секретаріат прошу зв'язуватися з народними депутатами, які інколи... ну, зв'язку немає.

784 пропозиція – це комітетська пропозиція. І ми в ній маємо тоді змінити яку частину саме, Тимуре, можеш сформулювати?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Третю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Третя частина. Да, тут є третя частина. Національне агентство розглядає заяву суб'єкта лобіювання, передбачену пунктом 1 частини... протягом п'яти днів. А ми тоді як маємо замінити?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. У нас додається першим абзацом пропозиція, яку ви проголосували тільки що, що у разі надходження заяви статус суб'єкта лобіювання вважається припиненим. І тоді другий абзац у нас трішечки змінюється, тоді у нас НАЗК буде не розглядати заяву, а НАЗК вносить відповідний запис до реєстру прозорості протягом п'яти днів із дня надходження заяви.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Формулювання: національне агентство вносить зміни... Можеш в чат, будь ласка.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Я в чат скину, от в чаті я скину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція таким чином врахувати цю правку. "У разі надходження заяви суб'єкта лобіювання, передбаченого пунктом 1 частини другої цієї статті, статус суб'єкта вважається припиненим з моменту

подання такої заяви. Національне агентство вносить відповідний запис до реєстру прозорості протягом п'яти днів із дня надходження такої заяви".

Колеги, тоді буде 784 правка з урахуванням отаких змін. Немає заперечень, НАЗК?

ЗЕРНОВА А. Ні, немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає. Колеги, тоді давайте так, коли табличку буду ставити на голосування, врахуйте, чи ми її зараз просто окремо будемо голосувати, чи коли будемо ставити в цілому табличку на голосування, проголосуємо її в такому вигляді.

Давайте, щоб ми тонус не втрачали тоді, може, проголосуємо 784 пропозицію в такій редакції зараз? Чи добре, давайте в цілому в табличці, бо, можливо, там якісь зміни будуть. Тоді в табличці буде з урахуванням цих змін, які я оголосив, колеги, врахуйте це.

Максим Дирдін, вам слово, прошу.

ДИРДІН М.Є. Да, дякую. Правка, вона технічна і ми обговорили...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Номер тільки, номер скажіть...

ДИРДІН М.Є. Дивіться, це буде пропозиція, комітетська буде пропозицію, але стартуємо з наступного. Це, починаючи, правка 916, це була врахована, це Кальченка правка. Або туди можна буде вставити, або зробити окремим пунктом, окремим пунктом доповнити другу частину статті 14.

Я сейчас поясню, в чому виникає питання. Є стаття 14 законопроекту і 15, це права та обов'язки суб'єкта лобіювання і права та обов'язки об'єкта лобіювання. Так як на друге читання змінилися позиції, були доповнені або змінені пропозиції щодо обов'язків об'єкта лобіювання, і було запропоновано це в розділі правки 1005. Питання зараз до Тимура, це чия була правка? Бо я

так в таблиці не знайшов, це комітетська правка, чи це була когось із авторів ця пропозиція, Тимур?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. А що саме?

ДИРДІН М.Є. Вживати... Зараз. Це пункт 4: не допускати одержання від суб'єкта лобіювання неправомірної вигоди чи прийняття обіцянки, пропозиції такої вигоди для себе чи пов'язаних осіб. Бо в мене в таблиці напроти написано "відхилено", але там інше... Я просто не розумію, чи це чиясь правка, чи це комітетська правка.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Це комітетська скоріш за все.

ДИРДІН М.Є. А, це комітетська.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Перед цим, яка зміни вносить декілька. Я зараз її пошукаю.

ДИРДІН М.Є. Да, все. Дивіться, колеги, є пропозиція. Якщо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 958-а, здається.

ДИРДІН М.Є. 958-а. Я що пропоную, дивіться, я що пропоную.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Да, але це не комітетська, це народного депутата.

ДИРДІН М.Є. А чия це тоді правка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це моя. Це моя пропозиція.

ДИРДІН М.Є. Дивіться, я що пропоную, так і залишати. Але в статтю 14 другу частину, там, де є обов'язки суб'єкта лобіювання, доповнити такою дзеркальною теж пропозицією наступним чином. Зараз я скину її в групу. Утриматися від пропозицій, обіцянки надавати надання об'єкту лобіювання чи пов'язаним особам з об'єктом лобіювання неправомірної вигоди. Тобто щоб суб'єкт лобіювання теж утримувався від таких протиправних дій, так само, як і пропонується для об'єкта лобіювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Євгенович, можете пропозицію скинути в чат в загальний.

ДИРДІН М.Є. А я скинув, я скинув в загальний чат.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, от сюди в Zoom також.

ДИРДІН М.Є. Я не знаю... Можемо перекинути, Тимур?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми не зможемо позицію НАЗК уряду записати, бо їх немає в чаті.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Тільки напишіть до якої статті частини це, щоб зрозуміло було.

ДИРДІН М.Є. Це до статті 14 частина друга можна зробити як окремим пунктом, 11 пункт. Щоб не міняти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто, Максим Євгенович, ви пропонуєте доповнити... зробити комітетську пропозицію, якою доповнити частину другу статті 14 пунктом наступного змісту, який там за номером, я не бачу. Є в загальному чаті: утримуватись від пропозицій обіцянки надання об'єкту

лобіювання чи пов'язаним особам з об'єктом лобіювання неправомірної вигоди, правильно?

ДИРДІН М.Є. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це який пункт має бути, 1.1, да?

ДИРДІН М.Є. Ні, не це. Я розумію, що це просто зробили 1.1. Це можна або додати в пункт 2 – це комітетська, пункт 2, або зробити окремим пунктом 11. Пункт 11 зробити. Пункт 11 – це буде комітетська.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз перевіримо, 11-й. Зараз, щоб же ж воно у нас збігалось. Частина друга статті 14.

Секретаріат, Тимур, перевірте, будь ласка, все збігається. Пункт 11. Я бачу, що тут 10 пунктів, але 10-й – виконувати інші обов'язки, передбачені цим законом. Трошки нелогічно, коли цей буде...

ДИРДІН М.Є. Я розумію. Добре. Дивіться, я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А може бути таке, що це 10 пункт, у зв'язку з цим нумерацію 10 пункту змінити на 11-й.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. У нас є правка комітетська 942, яка 9 пунктом доповнює. Тому можна просто 942-у доповнювати 9-м, 10-м і просто нумерація зміниться з пункту 10 на 11.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ми маємо поставити на голосування 942 комітетську правку в редакції, запропонованою Максимом Євгеновичем, правильно?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, тоді 942 правка. Комітетська... Зараз, зараз відкриваю. Яка запропонована. Пункт 9. Здійснювати з клієнтом розрахунки. Бачите, да? А що ми тут додаємо, Тимур, можеш сформулювати?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. У нас цей 9-й залишається, ми просто додаємо ще доповнити пунктом 10.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А 10 пункт де ми тоді враховуємо, 11-й? Просто редакційними?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Це редакційна зміна. Там просто нумерація змінюється.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. Там не потрібно голосувати.

Тоді, колеги, 942 правка, це комітетська пропонується. Тут пункт 9 Максим Євгенович Дирдін пропонує доповнити ще 10 пунктом наступного змісту: "Утримуватися від пропозиції, обіцянки, надання об'єкту лобіювання чи пов'язаним особам з об'єктом лобіювання неправомірної вигоди". У мене єдине питання, а хто такі пов'язані особи з об'єктом лобіювання?

ДИРДІН М.Є. Хорошо. Тоді я просто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Може, ми без пов'язаних осіб, а просто надання об'єкту лобіювання неправомірної вигоди. Тобто буде звучати наступним чином: "Утримуватися від пропозиції, обіцянки, надання об'єкту лобіювання неправомірної вигоди". Максим Євгенович, як так? Мені здається, це і так врегульовано Кримінальним кодексом, але...

ДИРДІН М.Є. Денис Вячеславович, з вами погоджуюся. Так само як і врегульована пропозиція по статті 15, врегульована. Але, щоб була дзеркальність і було б більше, мені здається, правильнішим, зробити таким чином, як я пропоную. Ваша пропозиція теж приймається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Редакцію. Гляньте редакцію, скину. Утримуватися від пропозиції, обіцянки надання об'єкту лобіювання неправомірної вигоди. Погоджуетесь?

ДИРДІН М.Є. Хорошо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бо пов'язані особи, тоді нам їх визначати треба.

ДИРДІН М.Є. Тому що тут пропозиції щодо зобов'язання об'єкта лобіювання, там теж прописано "чи пов'язаних осіб". Так що от я взяв з цього прикладу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте у вашій редакції. Я не заперечую, особисто свою точку зору скажу, я не заперечую щодо того, щоб ця пропозиція була. Я не знаю, зараз послухаємо позицію уряду, позицію НАЗК, а, мабуть, спершу позицію НАЗК, щодо того, щоб 942 комітетську правку проголосувати в редакції, яка була запропонована нашим колегою Максимом Дирдіним, доповнивши пунктом 10 наступного змісту: "Утримуватися від пропозиції, обіцянки надання об'єкту лобіювання чи пов'язаним особам з об'єктом лобіювання неправомірної вигоди".

НАЗК.

ЗЕРНОВА А. Щиро дякую за таку пропозицію. Насправді вона мала відображення в законодавчих пропозиціях національного агентства і якраз

обговорювалась під час громадських обговорень. Тобто є логічною і може бути прийнята.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Уряд.

ЛІТКОВ О.М. Ми підтримуємо таке доповнення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, тоді ставлю на голосування... Чи ми просто, коли табличку будемо голосувати, правильно, 942-у в редакції...

ДИРДІН М.Є. Давайте проголосуємо та й все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В редакції, запропонованій комітетом, з урахуванням цих доповнень, пункту 10. Колеги, немає заперечень? Ми тоді, коли будемо голосувати табличку, будемо голосувати...

_____. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає? Все.

ДИРДІН М.Є. Щоб воно просто в табличці було, щоб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та воно в табличці буде, ми вже до цього по іншій пропозиції домовились, що ми змінюємо редакцію, а потім єдиною табличкою голосуємо з урахуванням запропонованих редакцій. Я ж це озвучував.

ДИРДІН М.Є. Хорошо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, да?

ДИРДІН М.Є. Приймається. Я знімаю, більше не зачитую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я особисто теж її підтримую. Мені здається, я ж кажу, що це і так Кримінальний кодекс, але ще раз, це доповнювати і акцентувати, тим більше що і НАЗК про це говорить і уряд не заперечує, тому немає жодних...

ДИРДІН М.Є. Денис Вячеславович, я інші знімаю, не буду займати час. Дякую за конструктив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Максим Євгенович.

Колеги, але нам ще треба прийняти рішення, проголосувати. Так що скільки би часу не знадобилось, прошу всіх максимально приймати участь.

Мені щось підказує, що Фріс Ігор Павлович включився, мабуть, має якусь пропозицію.

ФРІС І.П. Я постійно тут, просто відео включив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

ФРІС І.П. Денис Вячеславович, ми вчора обговорювали з вами, обговорювали з Тимуром, питання обговорювалося з нашими колегами, щойно я написав в чат комітету пропозицію, яку би хотів з голосу комітетською правкою висловити. Проблематика в тому, що, крім певних категорій суб'єктів лобіювання, ми чомусь обійшли певні обмеження, які нам необхідно все ж таки встановити для самоврядних організацій, діяльність яких регулюється законом. Тобто є певні категорії саморегульованих, самоврядних організацій, в статутних документах яких і в законі стосовно

яких їм делеговані відповідні повноваження представляти інтереси певної категорії осіб, це нотаріуси, це й адвокати, це й арбітражні керуючі та решта. І якраз діяльність таких організацій якраз пов'язана з тим, що вони формують певну нормотворчу базу і дуже часто пишуть звернення і на наш комітет, і на інші комітети в частині застосування і створення певних нормативно-правових актів або правок до законів, які ми приймаємо. Тому в мене є пропозиція, якщо не проти, колеги, може зараз відео, не буде мене видно, але я зачитаю, в який спосіб ми би могли це питання врегулювати.

Пропонується внести відповідні зміни комітетською правкою в статтю 3 закону "Сфера дії Закону". І у нас там зазначено, що дія цього закону поширюється на відносини, що виникають під час лобіювання. І друга частина: не є лобіюванням відповідно до цього закону діяльність, яка не містить всіх ознак лобіювання зокрема.

Пропонується доповнити 18 пунктом наступного змісту: діяльність некомерційних професійних організацій, які відповідно до закону забезпечують реалізацію завдань самоврядування адвокатури, нотаріату, арбітражних керуючих, приватних виконавців, аудиторів.

Це на сьогоднішній день вичерпний перелік таких осіб, які... самоврядні організації, які визначаються законом. Якщо вони будуть збільшуватися, ну, внесемо додаткові зміни потім ще раз туди, якщо вони будуть це передбачати і бажати.

Прошу колег підтримати таку візу і таку ідею, тому що нам необхідно це зробити. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігорю Павловичу.

Позиція уряду, позиція НАЗК.

ІЛЬКОВ О. Дивіться, ми змістовно якби розуміємо, про що йде мова, і підтримуємо таку пропозицію. Єдине, що на сьогодні насправді кількість таких саморегульованих організацій, які створюються прямо на підставі закону,

є більшою. Якщо не помиляюся, є десь 17 законів, які передбачають можливість створення саморегульованих організацій, в тому числі є землевпорядники, і оцінювачі, є на ринку цінних паперів. Це треба просто подивитися і розуміти чи пан Ігор, власне, цим і пропонує обмежити, тому що не вбачає чи взагалі підхід чи ті саморегульовані організації, які створюються саме на підставі закону, ми їх всі виключаємо.

І друге питання. Ми підтримуємо в частині того, що можна виключити з-під сфери дії закону тих, які створені прямо на підставі закону. Але у нас зараз на розгляді є рамковий законопроект про саморегульовані організації і там вони вже можуть створюватись в добровільному порядку. Це буде надзвичайно велика кількість, то, я думаю, що це теж треба мати на увазі і туди все-таки не заходити.

Дякую.

ФРІС І.П. Все вірно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція НАЗК.

ЗЕРНОВА А. Ми концептуально підтримуємо. Ми розуміємо, що зараз в цій конструкції насправді не буде зловживань ані органами адвокатури, приватних виконавців, аудиторів, тому що якраз сформульовано, да, забезпечити реалізацію завдань самоврядування. Тобто ми розуміємо, що конкретно вони будуть діяти тільки на представництво по своїм законам, тобто вони не будуть прикриватися іншими, скажемо так, своїм статусом для того, щоб лобіювати інших. Тому тут, звичайно, для їхнього захисту самоврядування не підтримується.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна тільки текст пропозиції, щоб ми її проголосували.

_____. Я скинув в чат.

_____. Текст пропозиції є в чаті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми так і пишемо: доповнити статтю 3 закону – чи як? Частина другу статті 3 закону пунктом 18 наступного змісту: "Діяльність некомерційних професійних організацій, які відповідно до закону забезпечують реалізацію завдань самоврядування адвокатури, нотаріату, арбітражних керуючих, приватних виконавців, аудиторів". Правильно?

Все, колеги, я думаю, пояснення тут всі чули, чули і позицію уряду і позицію НАЗК з цього приводу. Тож прошу підтримати дану пропозицію. Зараз тоді її проголосуємо, бо це комітетська нова пропозиція, її немає в таблиці, її необхідно проголосувати, тому прошу підтримати. Переходимо до голосування за цю пропозицію.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

Васюк.

БОЖИК В.І. Божик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик – за. Дякую.

Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гуньо.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров. Макаров.

Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

МАКАРОВ О.А. Макаров – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров – за. Дякую. Приймається.

Новіков.

Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За - Павліш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.
Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, рахуємо.

ВАСЮК О.О. Васюк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 14 членів комітету – за. Пропозиція прийнята в редакції, запропонованій...

ФРІС І.П. Дякую, колеги. Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Так, ми всі закінчили, колеги, пропозиції? А, очевидно, не всі. Так, прошу, Сергій Демченко.

Колеги, я ще раз звертаюсь до всіх колег народних депутатів, розумію, що тут дуже довго, але важливий законопроект, багато працювали і в робочій групі, і колеги народні депутати, і автори пропозицій, і представники уряду, НАЗК, громадський сектор, всі інші. Тому все ж таки прошу залишатись на зв'язку і давайте вже сьогодні вирішимо це питання. Дякую.

Сергій Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, в мене є декілька питань і зауважень.

Перше. У нас в термінології є визначення комерційного інтересу. Ми його визначаємо в тому числі як вигоди, пільги, переваги нематеріального характеру, особисті. Хотів би зрозуміти про що йде мова, якщо це невизначена категорія, то я б це виключив би, залишив би тільки вигоди матеріального характеру, якщо ми кажемо про комерційний інтерес. Це в мене перше питання.

Друге питання по комерційному інтересу в тому числі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми по черзі.

ДЕМЧЕНКО С.О. Давайте по першому, да, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я скажу, це проговорювалось теж на робочій групі. Наприклад, якщо лобіюється зміна процедур закупівель, так вони публічні серед всіх, а тут лобіюється можливість закупівлі певного виду продукції за прямими контрактами.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, це матеріальна вигода.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В чому матеріальна вигода?

ДЕМЧЕНКО С.О. В кінці-кінців отримати контракти відповідні на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ти можеш отримати, можеш не отримати, ти просто... механізм інший, це перевага по відношенню по інших...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, так тут немає нематеріального характеру вигоди. А в чому нематеріальний характер вигоди, якщо ти не отримаєш?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Олексійовичу, ви спитали, я сказав, що, ну, обговорювалось.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тому я просто пропоную виключити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можете погоджуватися, можете не погоджуватися, це вже інша історія.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я зрозумів.

Тобто я пропонуватиму виключити саме "нематеріального характеру" з тексту, комерційний інтерес. Не бачу в цьому сенсу, воно не відповідає і взагалі немає такого, не існує. Тому це перша пропозиція щодо цього питання комітетською правкою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який номер пропозиції?

ДЕМЧЕНКО С.О. Це комітетською правкою я пропоную.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так я розумію. Номер пропозиції? Там же є номер пропозиції. Це комітетська правка, у неї є номер якийсь. Якщо знаєте, скажіть. Якщо ні, тоді...

ДЕМЧЕНКО С.О. Не знаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мені здається, що все... Це 93-я чи яка?

_____. 93-я.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 93 пропозиція.

Позиція уряду, позиція НАЗК. Ви чули, що із 93 пропозиції, яка запропонована, комітетська, вилучити, що ви, ще раз, казати, Сергію Олексійовичу, зазначте?

ДЕМЧЕНКО С.О. ... нематеріального характеру. Комерційний інтерес не може бути нематеріального характеру, на мою думку. Тим паче, що це переваги, пільги, вони не можуть бути нематеріальні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. "Інші вигоди матеріального" і тут стоїть "чи нематеріального характеру". Сергій Олексійович пропонує "чи нематеріального характеру" вилучити.

Позиція уряду, НАЗК.

_____. Колеги, можна я внесу дві поправки?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, прошу.

_____. Дивіться, от нематеріального характеру, якщо людина отримає взамін якусь інформацію. Згідно Цивільного кодексу це нематеріальне благо. То я не впевнений, що це потрібно викидати оце "матеріального і нематеріального характеру".

ДЕМЧЕНКО С.О. А в чому тут вигода, перевага, пільга?

_____. Ви отримуєте інформацію, додаткову інформацію.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тобто це як вигода, отримання інформації це є вигодою?

_____. Да-да. А потім ви цю інформацію собі зреалізуєте і переводите її в матеріальний характер.

_____. Тут можуть бути ще і строки, наприклад, як вигода, зменшення чи збільшення строків, настання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми це дійсно проговорювали на робочій групі і це порядок закупівель, з цим пов'язано багато-багато чого.

ДЕМЧЕНКО С.О. Окей. Колеги, якщо вважаєте, що це... Я не буду наполягати, немає заперечень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Тоді далі.

ДЕМЧЕНКО С.О. Далі. В комерційному інтересі є у нас посилення, що всі ці переваги, пільги, кошти і інше майно, вигоди особа, особисто суб'єкт, який отримає, має отримати чи може отримати в межах здійснення господарської діяльності.

У мене питання. Серед таких осіб у нас є держава, яким чином держава здійснює господарську діяльність? Хотів би я зрозуміти як суб'єкт, саме держава, не її органи, установи, державні підприємства, а саме держава як здійснює відповідно господарську діяльність. Я нагадую просто, відповідно до Господарського кодексу у нас не є держава суб'єктом господарської діяльності, який здійснює господарську діяльність. Тому у мене виникло питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ваша пропозиція, Сергій Олексійович.

ДЕМЧЕНКО С.О. Моя пропозиція. Якщо виключити просто в межах здійснення господарської діяльності ці слова. Може отримати після впливу, все інше залишається, а в межах здійснення господарської діяльності саме виключити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміла позиція.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тоді воно виправляє ситуацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Виключити в межах здійснення господарської діяльності – це насправді... Тоді, якщо така логіка, легше державу вилучити. Бо в межах здійснення господарської діяльності...

ДЕМЧЕНКО С.О. Як варіант або так, або так. Я думаю, що держава має залишитися як суб'єкт лобіювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Воно сферу певну регулює. Позиція уряду, позиція НАЗК.

ІЛЬКОВ О.М. Власне, ми не є авторами цього визначення "комерційного інтересу". Якщо мова йде про те, що держава не є суб'єктом господарської діяльності, з чим, очевидно, можна погодитись, дійсно, відповідно до Господарського кодексу суб'єктами є там державні підприємства... Але я погоджуюся з паном Денисом, що тут краще тоді прямо зробити виключення стосовно держави, не забираючи визначення господарської діяльності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окрім того, у нас ще... Перед тим, як НАЗК скаже. Крім того, у нас там держава фігурує в клієнті і в комерційному інтересі. Клієнт може укласти договір за тим законопроектом, який пропонується.

Клієнт може укласти договір в інтересах фактично іншого бенефіціара. Там ми погодились, що клієнтом може виступати держава в особі уряду, чи як там на державному рівні визначено, а бенефіціаром можуть бути приватні компанії чи там державні компанії, які завгодно, які будуть бенефіціарами. Тобто в цьому випадку якраз закон пов'язує, ну, цей законопроект пов'язує комерційний інтерес з інтересом бенефіціара, який може не збігатися з клієнтом. Тому от, наприклад, визначення клієнта держава, як на мене, може залишатися, а з огляду на визначення бенефіціара, ну, якщо немає комерційного інтересу в розумінні цього закону, теоретично вона може не підпадати під визначення бенефіціара. Але під визначення клієнта, якщо ми дозволяємо укласти державі договори з лобістами, вона підпадати може.

ДЕМЧЕНКО С.О. Держава як клієнт щодо визначення клієнта, до речі, вона може у власних комерційних інтересах укласти договір лобіювання. Тому тоді і треба виключати власні комерційні інтереси ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вона і у власних, і у інтересах бенефіціара.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я розумію і так, і так може.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо сторона договору є держава, там в особі уряду, не знаю, як там в іншій державі, вона є клієнтом, але вона укладає договір в інтересах бенефіціара своїх там державних компаній, там своїх приватних компаній, чиїсь завгодно. Може бути таке?

_____. Може бути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вона лобіює зниження ставок ввізного мита на якусь свою певну продукцію, інтереси у неї будуть, інтереси її і там суб'єктів господарювання – приватного чи державного. Тобто клієнтом, ми

погодились як би з такою пропозицією, що клієнтом держава точно може бути. Бенефіціаром напряму, можливо, напряму складно там через господарську діяльність. Але клієнтом вона може бути точно, як на мене.

Тому немає сенсу її виключати в межах господарської діяльності, бо це взагалі, це по-іншому змінює взагалі регулювання цього законопроекту. Тоді, якщо якимось і прибирати, то це, мабуть, з бенефіціарів.

Що скажете? Ну якщо в цьому питання.

ДЕМЧЕНКО С.О. До мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, це ж ваша пропозиція була.

ДЕМЧЕНКО С.О. Моя пропозиція краще "в межах здійснення господарської діяльності" прибрати. Але якщо ви приберете "держави", питання держави, напевно, зникне. Але я не розумію все рівно, навіщо обмеження от в межах здійснення господарської діяльності. Я просто її змістовним не бачу навантаження в цьому, крім обмеження кимось задля суб'єктів. Все інше буде, що ти не використовуєш з господарської діяльності, ну окей. Я не знаю, це будь-що може бути знову ж таки. Я прибрав би в межах здійснення господарської діяльності, і тоді не треба буде по тексту далі все щось змінювати. Якщо приберете державу, воно буде краще, сто відсотків, якщо з бенефіціару прибереться держава.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, давайте тоді таким чином, значить, визначатись. Якщо у нас є якась пропозиція з комерційним...

ДЕМЧЕНКО С.О. Я ставити на голосування не буду, якщо прибирається "держава", це варіант, який ви запропонували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Держава тоді тільки з бенефіціарів може приборатись.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну я не буду ставити тоді на голосування, щоб приборати в межах здійснення господарської діяльності. Тоді та логіка, яку я озвучив, вона дещо втрачає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я чесно скажу, мені здається, інші держави можуть бути і бенефіціарами лобіювання. Тому моя особиста точка зору, я би їх не приборав з визначення бенефіціарів. Я розумію, що там складно на сьогоднішній день там якимось питанням господарської діяльності безпосередньо прив'язати, але при цьому вони можуть бути клієнтами. Це по-перше. По-друге, ми вже встановлюємо, що держави можуть бути і клієнтами, і бенефіціарами, ми закладаємо таку логіку в закон. Якщо завтра якимось чином буде змінюватися, в тому числі і питання комерційного інтересу і так далі, то вже ми будемо мати конструкцію, розуміти, що держава може бути і бенефіціаром і клієнтом. Тому що насправді конструкція комерційного інтересу безпосередньо пов'язана із обсягом лобіювання.

Станом за цією редакцією законопроекту передбачаються нормативно-правові акти. Якщо ми, наприклад, розширюємо концепцію до індивідуальних нормативно-правових актів, це безпосередньо буде зачіпати і необхідність взагалі існування комерційного інтересу, бо по індивідуальним актам там інша історія. Ми дуже багато це все проговорювали. З цієї логіки я просто не бачу особливого сенсу приборати. Там, де вона не буде, там вона не буде, але в концепції вже буде передбачена. Якщо поставити на голосування пропозицію, тоді вирішити. Але з клієнтів, точно, я пояснив і ви навіть погодились, чому не можна...

ДЕМЧЕНКО С.О. Я так і не зрозумів в кінці кінців, що ви пропонуєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я кажу, ви, якщо щось хочете поставити на голосування, давайте я поставлю. Я просто кажу, я би залишив так як є і все.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тоді, напевно, давайте одразу, тому що це стосується цього пункту 5 формулювання термінології, що таке комерційний інтерес. На мою думку, не досить вдало тут сформульовано, що отримає чи може отримати в межах господарської діяльності після впливу, спроби впливу на об'єкт лобіювання у результаті прийняття, внесення змін, втрати чинності і так далі. Саме ця умова, я б сформулював би не у результаті, а результатом якого стало прийняття, внесення змін, втрати чинності нормативно-правового акта, який є предметом голосування. Тоді воно буде зрозуміло, а так воно відноситься чи до переваг пільг, чи до відповідного впливу і є незрозумілим, оскільки воно йде речення за реченням. А якщо буде "результатом якого стало прийняття внесення змін і втрати чинності нормативного акта", тоді є зрозумілим.

Тобто я пропоную поставити на голосування редакцію пункту 5 в наступному вигляді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте так, Сергій Олексійович, з питань, по-перше, про те, що ви сказали. В мене навпаки, мені здається тут якраз зрозуміло все: в комерційному інтересі. Ви коли говорите "результатом якого стало", ну справді, в тому, що комерційний інтерес визначається станом...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, після впливу на об'єкт лобіювання, результатом якого стало, до останнього вплив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, після впливу, спроби впливу на...

ДЕМЧЕНКО С.О. Результатом впливу стало. А не у результаті прийняття. Тобто у вас має бути саме, що у результаті впливу це стало прийняття і внесення змін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Визначення зараз таке пропонується: "Комерційний інтерес, грошові кошти чи інше майно, особисті переваги, пільги, інші вигоди матеріального чи нематеріального характеру, які особа отримує чи може отримати в межах здійснення господарської діяльності після впливу, спроби впливу на об'єкт лобіювання у результаті прийняття, видання, внесення змін, втрати чинності, скасування нормативно-правового акта або утримання від таких дій, які є предметом лобіювання".

З цього визначення випливає, що отримання вимог, переваг має бути безпосередньо пов'язано із прийняттям, виданням, внесенням змін, втрати чинності, там скасування і так далі нормативно-правового акта. Воно має бути нерозривно і впливати, простими словами, впливати зі змісту цього нормативно-правового акта.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, а я трактую по-іншому, що у вас вплив був здійснений у результаті прийняття, тож про це йде мова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Вплив не здійснюється у результаті прийняття.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, так воно йде дослівно, так сформульовано речення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так тут написано "після впливу".

ДЕМЧЕНКО С.О. На об'єкт лобіювання, правильно, у результаті прийняття, внесення змін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я пропоную: результатом якого стало прийняття, внесення змін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, у результаті прийняття – це відноситься отримує чи може отримати до цих слів "у результаті прийняття, внесення змін до нормативно-правового акта". Це відноситься до слів "отримає і може отримати".

ДЕМЧЕНКО С.О. Якщо б воно було після того, я б погодився однозначно, а оскільки там вставляється речення, я добавив би: в результаті якого стало прийняття.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Ільков, давайте, бо ми з вами... хай ще уряд скаже.

ІЛЬКОВ О.М. Я б насправді погодився з паном Сергієм і, можливо, ця втрата, зміна чинності, воно взагалі є тут зайвим. Просто в результаті впливу на суб'єкт, на об'єкт лобіювання щодо предмету лобіювання, тому що це зайве уточнення. У нас же, в принципі, предметом лобіювання є там нормативно-правовий акт, його зміна, втрата чинності, утримання від його прийняття і так далі. Бо дійсно дуже складна конструкція, я погоджуюся, що там можуть виникати двочитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тут якраз підкреслюється, що отримання вигод і переваг безпосередньо пов'язано з прийняттям цього нормативно-правового акта, що вони не просто отримуються в результаті впливу, а саме впливають з цього нормативно-правового акта.

Сергій Олексійович, запропонуйте текст, скиньте в чат як і по інших пропозиціях. Тому що ми дискутуємо, ніхто не може вловити про що ми говоримо.

Ще є якісь, поки там... У когось є ще пропозиції чи немає, чи це Сергія Олексійовича остання?

ДЕМЧЕНКО С.О. В мене є ще пропозиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, я питаю просто, у когось іншого немає? Тобто ви останній, давайте. Добре, тоді сформулюйте пропозицію, ми її предметно обговоримо.

ДЕМЧЕНКО С.О. Відповідь на питання. Наступне формулювання лобіювання, використовується термін "опосередковано". Тобто винагорода, що отримується прямо або опосередковано. Я хотів би зрозуміти визначення, про що йде мова, прямо або опосередковано чи є два цих слова визначених? Що це за отримання винагород де прямо або опосередковано? Як це? Питання визначеності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це де, ще раз повторіть, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Це наступне визначення термінології лобіювання, що таке лобіювання, пункт 6 статті 1.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який це рядок у нас в таблиці?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. 19.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, це те ж саме. В чому питання, повторіть, будь ласка, по цьому пункту: лобіювання, діяльність, що здійснюється з метою впливу, да, оце, спроби впливу на об'єкт лобіювання?

ДЕМЧЕНКО С.О. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В чому питання у вас?

ДЕМЧЕНКО С.О. Зараз, хвилинку.

У мене питання. Використовується термінологія "винагорода, що отримується прямо або опосередковано". Я хотів би визначення цієї термінології, що значить прямо або опосередковано отримати винагороду, що мається на увазі, визначеності цих термінів, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чесно кажучи, навіть не знаю, що вам сказати, якщо воно так пишеться, так звучить, так і значить.

Олександр Ільков, ви руку підняли, ви з цього приводу?

ІЛЬКОВ О.М. Так, якщо можна прокоментую. Наприклад, якщо ми говоримо про бізнес-асоціації, то там члени сплачують членські внески, це ж непряма винагорода за здійснення лобіювання. Але сплачуючи членські внески на підтримку відповідної організації, вони опосередковано сплачують послуги в тому числі з питань лобіювання.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я почув пояснення, пане Олександр, два моменти. По-перше, це ми так передбачаємо, це не визначено, що під цим мається на увазі, під цими термінами, воно все-таки невизначене залишається.

А, по-друге, якщо саме це мається на увазі, то на мою думку це протирічить тоді визначення договору і отримання коштів безпосередньо, тобто визначення ціни і кому оплачують за ці послуги. Тобто оплачуються,

наскільки я розумію, все-таки лобісту, суб'єкту лобіювання відповідно до визначення договору і до визначень термінології оплатності або безоплатності договору відповідного.

Якщо ми будемо визначати, що може отримати будь-яка третя особа, тоді можна зазначити фактично партію, яка буде отримувати кошти шляхом внесення внесків на її діяльність, і лобіст буде це зазначати, і буде правий, якщо опосередковано ми маємо на увазі саме оплату третій особі коштів за лобіювання. Ну, напевно, десь така ж сама логіка буде присутня. Якщо це так, то ми тоді маємо розшифрувати, що опосередковано це сплата третій особі прямо зазначити про це, щоб це було визначено. А щодо прямо, тоді буде сплата клієнту або третій особі, зазначеній клієнтом. Десь так, бо я би бачив визначеність цих термінів, прямо зазначив би про це.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Да, я можу прокоментувати. У нас насправді, якщо подивитися статтю 9 про договір, то я на початку це озвучував. У нас є два варіанти: коли лобіювання здійснюється за договором, і тут зрозуміло, якщо це договір, по ньому виплачується винагорода або компенсуються фактичні витрати, якщо він є безоплатним. І певні організації, ми закладаємо, що можуть здійснювати лобіювання в інтересах інших осіб без укладання такого договору. У даному випадку буде працювати правило отримання винагороди опосередковано, тому що це можуть бути членські внески, безповоротна фінансова допомога, тобто будь-які інші види фінансування, які ми не врегульовуємо, позадоговірні фактично.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тобто ми передбачаємо виплату за договором лобіювання на користь третьої особи. Правильно я зрозумів? А не на користь суб'єкта лобіювання.

_____. А у нас лобіювання може бути не лише за договором. Це як би...

ДЕМЧЕНКО С.О. Немає заперечень. Але все рівно, ми ж розуміємо навіть, якщо не за договором, у нас передбачається там відповідна компенсація витрат, по цим, напевно, зрозуміло, що має бути тільки безпосередньо хто витрати ці поніс, відповідно це, напевно, суб'єкт лобіювання має бути. Або якщо третя особа ще понесла ці витрати, тоді, напевно, опосередковано те, що ви маєте на увазі, але це треба зазначати. А, напевно, най... взагалі, ну, таке дискусійне питання – це можливість оплати за лобіювання на користь рахунку тієї чи іншої партії, зазначеної суб'єктом лобіювання.

Якщо ми це передбачаємо, це ми... зміст цього законопроекту, ну, я б прямо на це і зазначав би тоді: оплата третій особі і все. Це загально, будь-кому тоді можна, я просто не розумію наскільки це відповідає змісту підходу до лобіювання, який ми плануємо прийняти.

Наскільки я розумію, ми це не зовсім сприймаємо, коли буде третім особам сплачено за те, що лобіст здійснював послуги відповідні з боку бенефіціара чи клієнта, якщо вони співпадають з бенефіціаром.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, дуже жалко, що ви не мали змогу прийняти, я так розумію, участь в робочих групах, стільки засідань було. Ви – член робочої групи, як нам вас не вистачало на робочій групі, щоб усі ці питання обговорити і ще там, щоб тут не роз'яснювати.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, ви можете не роз'яснювати. Я ж сказав в чому в мене питання. Якщо у вас визначеність є, в мене немає визначеності з цих термінів, я би їх прибрав би, просто прибрав би прямо або опосередковано. Якщо ви хотіли ввести саме можливість сплати на користь третьої особи – ну, це має бути визначено трохи по-іншому, на мою думку.

Я не бачив, я не бачив насамперед правильним сплату на користь третьої особи за послуги, які здійснював лобіст. І, на мою думку, саме лобіст

має отримувати ці кошти за свої послуги. А вже далі як він їх там використовує...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, давайте...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, напевно, не виключено, що він зробить внесок на рахунок якоїсь партії задля її діяльності, він, в принципі, необмежений.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте пропозиції тоді, давайте по пропозиціям. Можу поставити просто редакцію тоді, яка запропонована на голосування, підтримає комітет – підтримає.

ДЕМЧЕНКО С.О. Давайте, по попередньому питанню я вам скинув у чат, по комерційному інтересу, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, по комерційному інтересу.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, просто проголосуємо, немає бажання обговорювати, якщо не питання, це ж не промисловий захід.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас ще є член робочої групи, я так бачу, на засіданні комітету. Ви теж можете висловити, якщо бажаєте, щодо тих чи інших пропозицій.

Так, зрозуміло. Колеги, давайте зробимо таким чином, у нас є табличка запропонована, от, давайте, це комерційний інтерес. Це правка 93, правильно, Тимур?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Да, у нас правка ця, вона і про комерційний інтерес, і про лобіювання, це одна правка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Про лобіювання. Давайте я поставлю правку 93 в редакції, яка запропонована в таблиці, якщо комітет підтримає в такій редакції. Якщо не підтримає, будемо, значить, обговорювати її далі.

Ставлю на врахування правку номер 93. Це мого авторства правка от, відповідно я її підтримую, цю пропозицію. Вона довго проговорювалась на робочій групі, там ці формулювання і так далі, тому прошу підтримати.

Бабій. Правка номер 93 на врахування. Бабій.

Божик.

Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Бабій.

Божик.

Васюк.

Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров. Макаров, правка 93 в редакції, яка в таблиці запропонована у нас зараз.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

БАБІЙ Р.В. Пане голово, Бабій – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бабій – за.

Сергій Олексійович, це в редакції, яка в таблиці запропонована. Ви просто "за" проголосували, ви ж...

БОЖИК В.І. Божик – за.

ДЕМЧЕНКО С.О. А, тоді я – утримався. Я думав, це в моїй редакції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви – утримались, зрозуміло.

ДЕМЧЕНКО С.О. Да, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Божик – за.

Васюк.

Так, далі, Німченко.

Новіков. Новіков!

Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов. Пузанов!

Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс. Фріс!

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс – за.

10 членів комітету – за, 1 – утримався. Отже, правку враховано 93-ю.

Так, давайте далі. Ще є?

ДЕМЧЕНКО С.О. Да, я скинув наступний пункт, редакцію, те, що ми обговорювали, щодо прямого чи непрямого отримання винагороди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А куди? Я не бачу. Можете в цей чат.

ДЕМЧЕНКО С.О. Сюди, я сюди, в цей чат скинув.

_____. Я ж озвучував, в 93-й і про комерційний інтерес, і про лобіювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми тільки що проголосували в редакції в таблиці 93 правка, це і комерційний інтерес, і лобіювання передбачено. Ми тільки що це проголосували. Наступне.

ДЕМЧЕНКО С.О. Наступне. В статті 3, там, де сфера дії закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Номер пропозиції, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Не знаю я номера пропозиції, чи є вона, як комітетською правкою з голосу. Там, де у нас іде, що не є лобіюванням відповідно до цього закону. Пункт 9. Особисте (від власного імені) представництво фізичною, юридичною особою власних інтересів у відносинах з органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, крім випадків, коли таке представництво здійснюється суб'єктом лобіювання та здійснюється у власному комерційному інтересі такої особи.

Тут у нас іде дві вимоги: представництво здійснюється суб'єктом лобіювання та здійснюється у власному комерційному інтересі такої особи. Я би написав просто: таке представництво здійснюється суб'єктом лобіювання у власному комерційному інтересі. І крапка. І буде зрозуміло, що мова йде саме про лобіювання особисто для суб'єкта, що воно виключається, не виключається з розуміння, що є лобіюванням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ця стаття, навпаки, виключає, що не є лобіюванням.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні-ні, там написано: "крім випадків". В 9 пункті "крім випадків, коли представництво здійснюється суб'єктом лобіювання у власному комерційному інтересі". Я пропоную так поставити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз, значить, ця стаття стосується, що не є лобіюванням відповідно до цього закону діяльність... Ну, по-перше, потрібно пропозицію знайти в тексті. Тимур, можеш номер?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. 260.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте на 260-у перейдемо. 260-а, це пропонується комітетська: "Особисте (від власного імені) представництво фізичною, юридичною особою власних інтересів у відносинах з органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування як посадовими особами, крім випадків, коли таке представництво здійснюється суб'єктом лобіювання та здійснюється у власному комерційному інтересі".

Пане Олександрє Ільков, у вас по цій пропозиції були теж зауваження чи ні? Можете озвучити, будь ласка?

ІЛЬКОВ О.М. Дивіться, колеги, мені здається, що там необхідно доповнити, коли ми говоримо саме про виключення, "крім випадків, коли таке представництво здійснюється суб'єктом лобіювання" і "та" замінити треба на сполучник "та/або": "та/або здійснюється у власному комерційному інтересі такої особи". Тому що у нас суб'єктом лобіювання юридична або фізична особа стає виключно після внесення змін до реєстру. Очевидно, що тут мова йде про всіх юридичних осіб, які здійснюють лобіювання власних інтересів у своїх комерційних інтересах. Тому треба розглянути два випадки: перше – це коли здійснюється суб'єктом лобіювання, тобто тією юридичною особою, яка вже включена в реєстр, а друге – коли воно здійснюється в комерційних інтересах, а за це відповідає концепція нашого законопроекту.

ГОЛОВУЧИЙ. Зрозуміло. Ну, окей.

НАЗК, що думаєте з цього приводу, те, що уряд тільки що озвучив та/або?

ЗЕРНОВА А. Ми підтримуємо. І ми обговорювали під час робочої групи якраз цю конструкцію останній раз, тобто нам треба дотриматися принципу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, от тут така є пропозиція: та/або.

ДЕМЧЕНКО С.О. Що "та/або"?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Замість "та", ну, тільки що озвучували.

ДЕМЧЕНКО С.О. А замість "та" зробити "та/або"?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, саме так.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тобто мова йде про те, що це не два обов'язкових одночасно, да, ознаки мають бути присутні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. "Та/або", це, да, це не одночасно дві обов'язкові.

ДЕМЧЕНКО С.О. Зараз, хвилинку.

Тобто мова іде коли вона здійснює у власних інтересах і в чийсь інтересах, якщо, ну, додатково, про це іде мова, одночасно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коли є суб'єктом лобіювання і коли у власних комерційних інтересах.

ДЕМЧЕНКО С.О. У нас, дивіться, особисте представництво фізичної особи юридичної особи не є лобіюванням, крім випадків, коли таке особисте представництво здійснюється суб'єктом лобіювання. Це особисте представництво може здійснюватися в інтересах своїх або в інтересах третьої особи. Правильно? І це буде особистим представництвом, і те, і те, тому що вона від свого імені діє як лобіст, вона послуги надає, вона не по довіреності діє, це договір послуг. Відповідно я особисто представляю себе як лобіста і лобіюю чийсь інтереси, але представляю себе. І в даному випадку це розповсюджується на всі випадки.

Я пропоную убити, просто здійснити лобіювання у власних... у комерційному інтересі, наприклад, зробити. І тоді у нас будуть всі випадки сюди підпадати. Буде обов'язково ознака комерційні інтереси і обов'язкова ознака, що це суб'єкт лобіювання здійснює.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так це два можуть бути випадки за пропозицією...

ДЕМЧЕНКО С.О. Обидва випадки сюди будуть підпадати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. От якщо те, про що сказав пан Олександр Ільков, ще погоджується НАЗК, і дійсно це обговорювалось: особисте (від власного імені) представництво фізичною, юридичною особою власних інтересів у відносинах з органами державної влади, іншими державними органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, крім випадків, коли таке представництво здійснюється суб'єктом лобіювання...

ДЕМЧЕНКО С.О. У власному комерційному інтересі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ні, чекайте, тоді це буде лобіюванням та/або здійснюються у власному комерційному інтересі такої особи.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тут не може бути та/або, тут все разом має бути і тільки власний комерційний інтерес. Тому що я особисто в своїх інтересах... Мова йде про випадки, коли особисто у своїх інтересах. Особисто у своїх інтересах – це коли я є суб'єктом лобіювання у власному комерційному інтересі. Не може бути або.

_____. Ні, особа може не отримати статус суб'єкта лобіювання, це буде незаконне лобіювання.

ДЕМЧЕНКО С.О. Якщо вона не отримає статус суб'єкта лобіювання, тоді вона не виключається з термінології, що не є лобіюванням.

Якщо, перепрошую, я займаюсь лобіюванням, але не зареєструвався суб'єктом лобіювання, це не означає, що це не лобіювання, та діяльність, яку я здійснюю. Тоді абсурдно взагалі виглядає. Воно написано все вірно, просто тут зайвим є "та здійснюється" і "такої особи", це можна прибрати і воно буде змістовне навантаження правильно первісно.

Мова йде про випадки, коли я особисто у своїх інтересах здійснюю якусь діяльність. Якщо вона підпадає під ознаки лобіювання, це дві ознаки, що я суб'єкт лобіювання, хто є суб'єктом лобіювання, є термінологія, і здійснює у власному комерційному інтересі. Тоді ця особиста діяльність в особистих інтересах є лобіюванням і тоді буде все вірно. "Та/або" тут не підходить. Не може бути, я суб'єкт лобіювання без власного комерційного інтересу або навпаки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чому? Суб'єкт господарювання без власного комерційного інтересу може.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, дивись, я суб'єкт лобіювання, але мій власний інтерес некомерційний. Буде лобіювання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не підпадає під визначення комерційного інтересу, якщо...

ДЕМЧЕНКО С.О. Тоді це не буде лобіюванням. Але ми пишемо, що це є лобіюванням. Тут написано "крім випадків", це ж не те, що тут... Тут перелічується, що не є лобіюванням, крім цього випадку, а в цьому випадку це лобіювання. Якщо "немає комерційного інтересу" ми виключаємо, то тоді немає лобіювання, тоді "крім" не відноситься до цього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, ще раз, ви запропонували особисто...

ДЕМЧЕНКО С.О. Я редакцію скинув.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...суб'єктом лобіювання (я так розумію "у" пропустили) у власному комерційному інтересі.

Давайте ще раз, уряд і НАЗК. От ви бачите...

ДЕМЧЕНКО С.О. Так "у" пропустив. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У чаті скинута пропозиція Сергія Олексійовича Демченка. Ваша позиція і на що це впливає, давайте, щоб всі розуміли.

ДЕМЧЕНКО С.О. На мою думку, це впливає, що це єдине...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте, уряд скаже.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я перепрошую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І НАЗК потім.

ІЛЬКОВ О.М. Ми як би озвучили проблемність того визначення, яке наразі пропонується у правій колонці, то у на суб'єкт лобіювання відповідно до закону це виключно та особа, яка внесена до реєстру. Тобто ті особи, які здійснюють за всіма ознаками лобіювання, але не внесені до реєстру, вони не є суб'єктами лобіювання в сенсі цього закону, тобто це незаконне лобіювання якесь. І тому, власне, для того, щоб виключити з цього особистого представництва оце от незаконне лобіювання, то ми говоримо про те, що є дві ознаки: або таке представництво здійснюється суб'єктом лобіювання,

тобто тим, хто внесений в реєстрі, або ж воно здійснюється у власних комерційних інтересах.

ДЕМЧЕНКО С.О. І це буде лобіюванням, і те, і те.

ІЛЬКОВ О.М. Так.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тоді треба змінювати термінологію, напевно, що там лобісти, хто здійснює лобіювання, і там реєстрація в реєстрі, у вас тоді воно буде рватися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому я не розумію...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ви ж обмежили, що суб'єктом лобіювання є ті, що внесені до реєстру. Правильно?

ІЛЬКОВ О.М. Так.

ДЕМЧЕНКО С.О. Відповідно якщо я невнесений до реєстру, але здійснюю лобіювання. Відповідно та друга частина "чи комерційний інтерес", у мене є комерційний інтерес і здійснюю цю діяльність, але не є лобістом. І тоді це лобіювання, власне.

ІЛЬКОВ О.М. Так, але за це відповідальність.

ЗЕРНОВА А. Якщо можна, я якраз прокоментую. Ті положення прямо пов'язані з положеннями проекту Закону 10373. Тобто лобіювання буде можливо здійснювати після реєстрації. В даному випадку, якщо особа буде здійснювати лобіювання без реєстрації, вона буде порушувати закон і нести відповідно адміністративну відповідальність. Проте, як вона може

здійснювати лобіювання у своїх власних інтересах або за рахунок наявності комерційного інтересу, зараз ці положення статті передбачають, і ми розглядали такі можливості, що "та" і "або" варіанти можуть бути, але особа повинна бути зареєстрована в реєстрі прозорості і набути статусу суб'єкта лобіювання, щоб здійснювати у спосіб і в межах закону свою діяльність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте проголосуємо.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я думаю, так простіше, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте проголосуємо.

Спочатку ставиться на голосування редакція, яка запропонована в таблиці. Це пропозиція номер 260 комітетська. Єдине уточнення по цій "та/або". Тобто звучати вона буде наступним чином: "Особисте (від власного імені) представництво фізичною, юридичною особою власних інтересів у відносинах з органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування як посадовими особами, крім випадків, коли таке представництво таке представництво здійснюється суб'єктом лобіювання та/або здійснюється у власному комерційному інтересі такої особи".

От в такій редакції ставлю на голосування. Прошу підтримати.

Бабій. Бабій Роман Вячеславович. Роман Вячеславович Бабій!

Божик. Божик!

Васюк. Васюк!

Секретаріат, будь ласка, зв'яжіться з членами комітету.

Ватрас. Прошу підтримати. Ватрас.

Да, Бабій.

БАБІЙ Р.В. Пане голово, а за що голосуємо? Була технічна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 260 пропозиція, колеги, в редакції, яка в таблиці нашій підготовлена, запропонована до голосування в таблиці підготовленій. З урахуванням одного уточнення, що в третій строчці знизу там, де йде, починається: здійснюється суб'єктом лобіювання та, – ми додаємо, рисочка – або здійснюється у власному комерційному інтересі такої особи.

Прошу підтримати.

БАБІЙ Р.В. Зрозумів. Я підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, дякую. Бабій.

Божик. Божик.

Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А це хто?

МАКАРОВ О.А. Макаров.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, Макаров, все, я щось, вибачте. Багатим будете, не впізнав.

Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соболев.

Так. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Мене теж не впізнайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, Микола Олексійович. За.
Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

_____. Хлопці, тут НАЗК.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 11 членів комітету – за, 1 – утримався. Рішення прийнято, ця пропозиція.

Сергій Олексійович, у вас ще щось чи можу?...

ДЕМЧЕНКО С.О. Да, 9 стаття, договір лобіювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ви можете пропозицію називати, яка, зразу?

ДЕМЧЕНКО С.О. Я скинув текст, відповідно те, що я пропоную.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ви нову пропонуєте, чи це, що стосується тої, яка є в таблиці.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, нову пропоную.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 9 стаття, так.

ДЕМЧЕНКО С.О.. Суб'єкт лобіювання здійснює лобіювання в комерційних інтересах бенефіціара на підставі договору лобіювання, крім випадків, визначених абзацом другим цієї частини.

По-перше, у нас договір лобіювання не укладається не тільки у випадку, коли суб'єктами лобіювання є громадські об'єднання, інші неприбуткові підприємства, договір лобіювання не укладається також, якщо суб'єкт лобіювання лобіює у своїх власних інтересах. Відповідно я пропоную там, де ми пишемо, що договір має бути в наявності і лобіювання на підставі договору здійснюється, там, де обмеження, крім посилання на обмеження, пов'язані з громадськими об'єднаннями, додати, що, крім здійснення лобіювання у власних інтересах. Це відповідатиме тоді тексту договору і не суперечитиме далі можливості без договору мені особисто свої власні інтереси як лобісту лобіювати, якщо я буду лобістом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так там же написано в інтересах бенефіціара.

ДЕМЧЕНКО С.О. Що?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тимур, да, ти хочеш пояснити щось?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Да. Дивіться, ми виходимо із того, що взагалі закладається у визначення лобіювання. Там це здійснюється в комерційних інтересах бенефіціара або у власних комерційних інтересах.

ДЕМЧЕНКО С.О. На підставі договору.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Ні, там про договір нічого не зазначено. Я кажу про визначення...

ДЕМЧЕНКО С.О. Читаємо: суб'єкт... Ні, я кажу про суб'єкт лобіювання, там, де здійснює лобіювання в комерційних інтересах бенефіціара.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте...

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Можна я завершу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який рядок? Колеги, давайте, який рядок, щоб всі мали можливість табличку відкрити.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. 620 правка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми обговорюємо, у когось щось відкрито, хай всі інші бачать. Тимур, яка? Шістсот...

ЛОНГИНЕНКО Т.В. 620 правка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 620-а. Коли про щось говорите, називайте правку. 620-а. Да.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Продовжую пояснення. У нас про визначення термін "лобіювання", який ми уже проговорили, там закладається, що воно здійснюється в інтересах бенефіціара або у власних комерційних інтересах особи. І якщо ми кажемо про власні комерційні інтереси, то тут немає у нас бенефіціарів. Бенефіціар – це фактично третя особа, в інтересах якої здійснюється лобіювання. Тому коли ми кажемо про статтю 9 – договір, ми тут і зазначаємо, що суб'єкт лобіювання здійснює в комерційних інтересах бенефіціара, тобто третьої особи. Якщо він здійснює у власних, то ця стаття взагалі не застосовується до нього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, так я ж про це і сказав.

ДЕМЧЕНКО С.О. Зрозуміло. Скажіть мені, будь ласка, якщо суб'єкт лобіювання здійснює у власних комерційних інтересах, хто є бенефіціаром?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Немає бенефіціара як такого. Бенефіціар – це третя особа, в інтересах якої здійснюється...

ДЕМЧЕНКО С.О. Чому? А суб'єкт лобіювання не є бенефіціаром в даному випадку?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. У нас у визначенні лобіювання закладено: або в комерційних інтересах бенефіціара, або у власних суб'єкта лобіювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, закон це поділяє.

Сергій Олексійович, давайте так, що поставити цю пропозицію на голосування хочете, чи що?

Да, у нас проект так поділяє: або в інтересах бенефіціара, або у власних.

ДЕМЧЕНКО С.О. Це який пункт у нас?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це визначення лобіювання.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Це ми вже проговорили, 63 правка, визначення лобіювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 93-я, здається. Ми її навіть вже проголосували.

ДЕМЧЕНКО С.О. Добре. Не заперечую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Ще є чи можемо до голосування переходити?

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, наступна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Номер пропозиції.

ДЕМЧЕНКО С.О. Там далі по тексту. Я не знаю номер. Стаття 9, але частина друга.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ви пропозицію можете сказати, щоб всі люди мали можливість...

ДЕМЧЕНКО С.О. Я її скинув в чат, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропозицію, номер в таблиці.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Така сама, 620-а, це та сама.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 620-а.

ДЕМЧЕНКО С.О. Мова йде про отримання винагороди за лобіювання або відшкодувати суб'єкту лобіювання усі фактичні витрати. На мою думку, може бути одночасно і винагорода, і відшкодування суб'єкту лобіювання усіх фактичних витрат. Тому я пропоную там, де "або", додати "та/або", щоб була можливість і одночасно отримання винагороди і відшкодування або отримати те чи інше, щоб були два варіанти, які передбачені Цивільним кодексом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ні в кого немає заперечень з цього приводу? Тут немає заперечень? Там в іншій частині просто теж про це говориться, воно в іншій статті впливає. Але я тут... і я особисто не заперечую, можемо врахувати це редакційно, будемо голосувати в редакції, яку ви запропонували "та/або", тут додати. Коли будемо голосувати в такій редакції, якщо я окремо її не буду ставити на врахування.

ДЕМЧЕНКО С.О. Наступне питання. В статті 9 пункт 5 "Сфера лобіювання". Що це таке, чим воно визначено цей термін?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропозиція, текст пропозиції... номер пропозиції, що-небудь...

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Та сама пропозиція.

ДЕМЧЕНКО С.О. Це все в ...*(Не чути)* пропозиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. В статті 1 частини першої, там, де терміни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І при реєстрації сферу зазначаємо.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Да, там є такий термін.

ДЕМЧЕНКО С.О. А що таке сфера, де зрозуміння, що таке сфера лобіювання?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. В статті 1 частина перша останній пункт, там 9-й чи 10-й.

ДЕМЧЕНКО С.О. А прочитайте тоді термінологію. Сфера лобювання – це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, в першій статті подивіться табличку, праву сторону.

ДЕМЧЕНКО С.О. В першій статті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Яка у вас пропозиція? Є пропозиція чи що?

ДЕМЧЕНКО С.О. Все, я побачив, побачив. Дякую. Побачив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас ще є, чи ставимо?

ДЕМЧЕНКО С.О. Да, зараз, хвилиночку. Стаття 10.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропозиція номер?

ДЕМЧЕНКО С.О. Пункт 3 статті 10.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Номер пропозиції в табличці.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я не знаю. Тимур там побачить.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. 625-а?

ДЕМЧЕНКО С.О. Лобіювання від імені юридичної особи - суб'єкта лобіювання здійснюють фізичні особи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стоп, стоп, стоп! Ще раз, пропозиція, яка пропозиція? Тут не тільки ми з вами, тут ще є інші люди, їм потрібно розуміти, про що йде мова. 625-а.

ДЕМЧЕНКО С.О. Лобіювання від імені юридичної особи - суб'єкта лобіювання здійснюють фізичні особи, які перебувають із нею в трудових чи в цивільно-правових відносинах та мають повну цивільну дієздатність. Лобіювання від імені юридичної особи-лобіста ніхто не здійснює. Лобіст здійснює лобіювання в особі фізичної, яка є там або в трудових відносинах, або громадянсько-правових відносинах, в трудових якихось відносинах з підприємством-лобістом.

У даному випадку неправильний підхід, це як доручення, як довіреність, як третя особа, яка виступає від імені юридичної особи. Якщо вона лобіює від імені юридичної особи, то вона є лобістом також, і вона буде лобіювати від імені лобіста. Тобто лобіст лобіста фактично, виходить.

Що малося на увазі? Можливо, щось малося на увазі інше. Якщо мався на увазі директор підприємства-лобіста, якщо це юридична особа або її працівник якийсь, тоді це не від імені, це в особі. Діє юридична особа від свого імені, в особі директора, а не від імені юридичної особи діє інша особа. Не може бути лобіст лобіста, на мою думку, в даному випадку так виходить. Якщо саме це малося на увазі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, ми вже зрозуміли. Давайте пояснить Тимур. Можете пояснити?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Там логіка була в тому, що коли юридична особа реєструється суб'єктом лобіювання, вона має зазначити при поданні

інформації про себе тих фізичних осіб, які будуть від її імені фактично лобіювати об'єкти лобіювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно правильно.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, вона не від її імені, це юридична особа лобіює. Представників юридичної особи зазначити, якщо мова йде про... зазначити фізичних таких осіб з посадами відповідними, але...

_____. Тимур, а якщо штат у них збільшується, то вони додатково їх там подають?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. А вони ж не всіх зазначають, тобто вони зазначають тільки тих, хто безпосередньо здійснює лобіювання і вплив на посадових осіб.

_____. Певних експертів, я так розумію, да?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Ну, кого вважають за необхідне. Якщо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, є компанія, юридична особа, здійснює вона лобіювання. Вона подає тих представників, які здійснюють лобіювання від її імені в реєстр. Вона подає хоч одного, хоч двох...

ДЕМЧЕНКО С.О. Не вони здійснюють лобіювання, лобіювання здійснює юридична особа, ця юридична особа діє через них в особі. У вас виходить стороною хто буде лобіювання – ця фізична особа, яка діє в інтересах?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не у вас, це у нас.

ДЕМЧЕНКО С.О. У нас буде тоді юридична особа, яка діє в інтересах, має бути в даному випадку лобіст. Він діє через своїх представників – директора або іншу особу. Але не вона...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тих, хто відображений в реєстрі.

ДЕМЧЕНКО С.О. Але не він лобіює. Лобіює в даному...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ті, хто в реєстрі. Лобіювання – це вплив.

ДЕМЧЕНКО С.О. Немає питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є перелік осіб, вони мають відображатися в реєстрі, це кореспондується з іншими нормами.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я не заперечую, щоб відображалися посадові особи відповідно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не обов'язково посадові особи...

ДЕМЧЕНКО С.О. Не обов'язково. Але ті, що працюють на цьому підприємстві, на це підприємство, що це не є окремий суб'єкт, який сам представляє, ще додатково лобіювання здійснює. А у вас виходить, що він здійснює самотійно ще лобіювання. Лобіювання від імені юридичної особи він здійснює, він здійснює самотійно, він отримав повноваження здійснювати лобіювання. В даному випадку лобіює юридична особа, яку він представляє.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекайте, коли наймається юридична особа, наприклад, яка зареєстрована в реєстрі прозорості, є суб'єктом лобізму. От ви юридична особа, пан Олександр Ільков є вашим клієнтом, наймає вас. Найняв він вас. Все, ви юридична особа суб'єкт лобіювання. Але у вашому складі є не одна особа, а працівники ваші, і ви уповноважуєте, хто від вашого імені, оскільки ви сторона по договору, йде і здійснює відповідні дії в органах суб'єкта права законотворчої ініціативи і т.д. і т.п.. Оце мова про цих осіб.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я розумію. Але в даному випадку ви кажете про те, що та особа, яка в мене працює, вона лобіює...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте проголосуємо.

ДЕМЧЕНКО С.О. Вона лобіює.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Давайте поставимо на голосування цю пропозицію і все.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я свої зауваження сказав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію. Запитаємо позицію ще після Павла Васильовича, ще позицію уряду і НАЗК.

ПАВЛІШ П.В. Просто як я зрозумів, що тут якраз смисл цієї норми полягає в тому, що тут мають бути цивільні правовідносини і повна цивільна дієздатність. І я думаю, що тут доволі так зрозуміло викладена ця норма, і для мене не виникає тут інших якихось думок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

Олександр Ільков, потім Анастасія Зернова. Ви чули тут хід дискусії.

ІЛЬКОВ О.М Тут дискусія про виключно редакційне уточнення, зміст, який тут вкладається, він очевидний. Тобто на розсуд...

ДЕМЧЕНКО С.О. Сто відсотків редакційне, погоджуюсь. Зміст зрозумілий, що хотіли.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 625 пропозиція. Ви підтримуєте в тій редакції, в якій вона викладена в таблиці?

ІЛЬКОВ О.М. Ми підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. НАЗК, ваша позиція.

ЗЕРНОВА А. Ми підтримуємо це обговорення, технічна насправді правка. Немає значення ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, мені потрібно ставити 625 пропозицію зараз... Якщо це технічна, то це в межах технічного редагування нашим секретаріатом...

ДЕМЧЕНКО С.О. Я не знаю, чи може технічно... Я не заперечую, щоб не ставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. Чудово. Давайте тоді...

ДЕМЧЕНКО С.О. На мою думку, що неправильно сформульовано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почули, почули, давайте далі тоді.

У вас все, чи можемо вже голосувати?

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас якісь конкретні пропозиції? Ви можете озвучити номери пропозицій, чи ви просто по тексту...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, я по тексту вам кажу зауваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проходите глазами, що глаз зачепив, то і...
Зрозуміло.

ДЕМЧЕНКО С.О. Не те, що мене зачепило, а, напевно, це мало б зачепити і вас в тому числі. Ладно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так не було вас на робочих групах, ви ж член, ви б були, ми їх з вами би там багато-багато годин подискутували і зекономили час на комітеті, як для чого, в принципі, робочі групи і є.

ДЕМЧЕНКО С.О. Поїхали. Стаття 14.

Пане Денисе, не для обговорення, коли я був, вас не було, тому давайте так...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Де не було, я був на всіх робочих групах.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, я можу вам відео робочої групи...

_____. Так, колеги, не сперечайтесь, йдемо далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, я на всіх був.

ДЕМЧЕНКО С.О. Денесе, правда, немає заперечень...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, хорошо.

ДЕМЧЕНКО С.О. Давайте по суті, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, так номер пропозиції?

ДЕМЧЕНКО С.О. Зараз, я листаю, хвилиночку. Стаття 14.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Номер пропозиції?

ДЕМЧЕНКО С.О. Я не знаю номер пропозиції. Стаття 14 пункт 1.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, я теж не знаю номер пропозиції. Що будемо робити?

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, я пропоную, якщо буде прийнято, комітетською правкою виправити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що ви пропонуєте, ви пропонуєте комітетську правку, чи що, щоб визначитися?

ДЕМЧЕНКО С.О. Комітетською правкою, я ж сказав, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якій правці воно відповідає в таблиці?

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, я не знаю по номерам там у вас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не у нас, у вас та сама табличка, Сергій Олексійович.

ДЕМЧЕНКО С.О. Стаття 14 пункт 1.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Це частини першої чи якої частини?

ДЕМЧЕНКО С.О. Частина перша, так.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Це 851-а.

ДЕМЧЕНКО С.О. Суб'єкт лобіювання має право представляти власні комерційні інтереси та комерційні інтереси бенефіціара. Я вважаю, що більш правильним використати: лобіювати власні комерційні інтереси та комерційні інтереси бенефіціара. Чому "лобіювати", тому що в даному випадку ми кажемо про договір послуги, а не договір представництва, доручення чи комісії. І відповідно, на мою думку, лобіювання власних комерційних інтересів або комерційних інтересів бенефіціара буде більш відповідати діючому законодавству, Цивільному кодексу, визначенню що таке послуги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз, в чому ваша пропозиція?

ДЕМЧЕНКО С.О. Замінити слово "представляти" на "лобіювати". Суб'єкт лобіювання має право лобіювати власні комерційні інтереси та/або комерційні інтереси бенефіціара.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Просто в нас у визначенні "лобіювання" закладено вже, що воно здійснюється у власних комерційних чи в комерційних інтересах бенефіціара.

ДЕМЧЕНКО С.О. Розумію. Ми ж хотіли просто підкреслити, що він власні або комерційні може та/або, або одночасно, які у нього права.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція уряду, позиція НАЗК, після того або ставимо на голосування, або не ставимо.

ІЛЬКОВ О.М. Нам видається, що це теж більш редакційне уточнення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви погоджуєтесь з тим, що...

ІЛЬКОВ О.М. Ми підтримуємо ту версію, яка є зараз в правій таблиці, запропонована комітетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка є в правій таблиці.

Анастасія Зернова, ваша позиція.

ЗЕРНОВА А. Це редакційно, на розсуд комітету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На розсуд.

Сергій Олексійович, є необхідність ставити цю пропозицію на голосування?

ДЕМЧЕНКО С.О. Як вважаєте за потрібне. Я сказав свої зауваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, тоді не будемо. Далі.

ДЕМЧЕНКО С.О. Щодо набуття чинності, я свої зауваження сказав, можете виправити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там же є пропозиція по набуттю, Тимур.

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене більше пропозицій немає. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тимур, можеш ще раз скинути.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Я скинув тільки що.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки що скинув. Якщо всі погоджуються з цією пропозицією, крім пунктів 2, 5 цього розділу. Ще раз нагадую, пункт 1... Дивіться, пункт 1, правильно, це прикінцевих і перехідних положень, там є... пропонується врахувати із доданням, крім пунктів 2, 5 цього розділу, які набирають чинності та вводяться в дію з дня опублікування цього закону.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я не заперечую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пункту 4 цього розділу, який набирає чинності з дня введення в дію цього закону. Правильно? Немає заперечень? Правильно я озвучив? Правильно.

Тоді залишається, що ми можемо переходити до голосування. І ми цей пункт... Це комітетська правка, Тимур, скажи мені яка?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Да, це у нас комітетська 1183.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 1183 правка тоді буде голосуватись в таблиці з урахуванням оцих уточнень, які я тільки що озвучив, те, про що там ще десь на початку нашої бесіди говорив Сергій Олексійович Демченко.

Колеги, отже, переходимо до голосування за запропонований проект рішення, відповідну табличку з урахуванням вже проголосованих пропозицій до другого читання і уточнень, про які ми говорили, в редакції правок комітету. Колеги, прошу підтримати.

Так, Бабій. Бабій!

БАБІЙ Р.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик. Божик!

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик – за.

Так, Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

Демченко. Демченко! Ясно.

Дирдін. Дирдін!

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Калаур.

КАЛАУР І.Р. Калаур – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров. Макаров Олег Анатолійович!

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Маслов – за.

Німченко. Німченко Василь Іванович!

Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

Стефанчук. Стефанчук Микола Олексійович!

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ми за голосування, за проект рішення в цілому і за таблицю в цілому голосуємо.

СТЕФАНЧУК М.О. В цілому – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В цілому – за. Дякую.

Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Значить, 9 – за, 2 – утримались. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Все. Колеги, всім дякую за участь в сьогоднішньому засіданні.

_____. А "Різного" нема?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та яке "Різне"?

_____. А ми побили рекорд чи не побили рекорд засідання комітету?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не знаю.

_____. Ні-ні, не побили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бо в мене вже голова не дуже...

_____. Але, Денис Вячеславович, все одно, велике прохання, 7424, не забудьте за нього і винести його на розгляд комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 7424, ми пам'ятаємо.

Колеги, всім дякую за участь в цьому комітеті. У нас дуже важливий законопроект, я сподіваюся, ми його приймемо в залі. Але це не означає, що ми не продовжимо працювати над питанням регулювання лобізму в Україні. Я думаю, що нам доведеться ще вносити відповідні зміни в правове регулювання, і в тому числі з огляду на те, що у нас там планується законопроект про публічні консультації і так далі, і це має узгоджуватися одне з одним, так що ще попрацюємо, доки є відтермінування введення в дію закону.

Все. Дякую, колеги. Всім бажаю міцного здоров'я. Дякую за участь в комітеті. Перемоги всій нашій країні. До побачення.